

ASV-Nieuws

Clubblad van de Arnhemsche Schaakvereniging

MAZDA2 GT-M LINE €16.490,-

EXTRA COMPLEET

- + Navigatie
- + 7-inch Multimediasysteem
- + 16-inch lichtmetalen velgen
- + Climate Control
- + Stoelverwarming
- + Parkeersensoren achter
- + Licht- en regensensor

**PROFITEER VAN € 2.795,-
GT-M LINE VOORDEEL**

**KOM NU NAAR
JANSEN ARNHEM**

Vlamoven 28 | 6826 TN Arnhem | 026 36 48 888 | www.jansenaarnhem.nl

Mazda2 vanaf € 14.990,-. Gemiddeld verbruik Mazda2 van 3,4 tot 4,9 liter per 100 km / van 29,4 tot 20,4 km per liter / CO₂-uitstoot: van 89 tot 115 g/km. Prijzen inclusief BPM en BTW en exclusief kosten rijklaar maken en metallische lak. De Mazda2 GT-M Line is in een gelimiteerde oplage van 500 stuks verkrijgbaar, uitvoering is leverbaar zolang de voorraad strekt. Overige consumenten acties niet mogelijk, i.c.m. het Mazda2 GT-M Line aanbod. Zie voor kosten en voorwaarden: www.mazda.nl. Prijswijzigingen voorbehouden. Afgebeeld model kan afwijken van de daadwerkelijke specificaties.

ASV Nieuws

Jaargang 25, nummer 1

3 september 2020 Corona-opstelling

foto Theo van Lotringen

Arnhemsche Schaakvereniging

Opgericht: 31 oktober 1891

Clubavond: donderdag

Locatie:

Dagbesteding Het Pleijwerk

Vlamoven 22-24

6826 TN Arnhem

Secretaris: Ruud Wille

Laan van Klarenbeek 74

tel: 026-3615003

r.wille@planet.nl

Homepage ASV:

<https://www.asv-schaken.nl>

Van de redactie	4
Van het bestuur	4
Interne competitie	6
Topjeugd ASV	11
Robert James Fischer	13
Openingskennis (2)	21
Praag 2020	25
De Ansichtkaart en de zomerkwis	27
Evergreen	29
Eindspel KTL-KT 5	33
Vijftig-zetten regel	46
Ledenoverzicht 2020	49
Flash	51
Openingskennis (3)	53
Insluitstelling	57
Mat met f-pion	60
Oploswedstrijd	61
Heeft u dat nou ook altijd? Deel VII (laatste)	63
Eindstand 2019-2020	64

ASV-Nieuws redactie

Tom Bus, Peter van Deursen, Theo van Lotringen

Kopij:

asvclubblad@gmail.com

Aan dit nummer werkten mee:

Erik Wille, Tom Bus, Peter Boel, Cesar Eisma, Nico Schoenmakers, Hendrik van Buren, Fred Reulink, Ruud Wille, Niels Albers en Theo van Lotringen

Van de redactie

Hierbij treft u weer een nummer in corona-tijd aan. De redactie is iedereen die een bijdrage heeft geleverd dankbaar voor het mogelijk maken van dit nummer van ons mooie blad en ziet uit naar uw bijdragen voor volgende afleveringen.

In het vorige nummer zijn we op suggestie van Peter Boel voorzichtig begonnen met twee artikelen in 3-kolomsversie. Dit zijn artikelen met diagrammen en analyses. Wij denken dat de leesbaarheid hierdoor wordt verhoogd. Wij vroegen om uw reacties. Die hebben we niet gekregen. Dat interpreteren wij als volledige instemming en u zult verderop zien dat we hier nu vol op inzetten.

De redactie is heel blij, dat dit blad ook buiten onze club hoog gewaardeerd wordt.:

<https://www.schaaksite.nl/2020/09/30/het-beste-van-de-clubsites-2-actuele-clubbladen/>

Wij wensen u veel leesplezier.

Van het bestuur

Wat waren we blij dat we begin september weer konden beginnen met onze wekelijkse clubavond. Weliswaar moesten we ons flink aanpassen, maar we konden weer nagenoeg als normaal onze interne partijen spelen. Natuurlijk was de opkomst wat lager, gemiddeld zo'n 30 schakers. Helaas was de schaakpret van korte duur. Eerst moest de kantine dicht en nog eens twee weken later werden de coronaregels weer verscherpt. Die richtlijnen maakten schaken niet 100% onmogelijk, maar wel onplezierig en misschien wel ongewenst. De reacties uit een eerdere enquête onder de leden meewegend hebben we besloten de clubavonden weer stil te leggen. Ook de clubavond voor de jeugd en de schaaklessen voor volwassenen zijn geschrapt. Vooralsnog is dat voor vier weken, dus voor 12 november is er zeker geen clubavond. En het is alleszins reëel te veronderstellen dat we het nog wat langer zonder ons wekelijkse avondje schaak moeten doen.

Ledentallen

Verderop in deze ASV-Nieuws laat Ruud zien wat er tussen 1 oktober 2019 en dezelfde datum in 2020 met het ledental van ASV is gebeurd. ASV heeft qua grootte de derde plaats stevig in handen. De KNSB leverde bijna 1200 leden in en dat is een daling van bijna 8%. ASV heeft in een jaar vier leden ingeleverd, hetgeen maar net meer dan 2% is. En die daling werd vooral veroorzaakt doordat we pas in september de clubavonden hebben hervat. Daardoor zaten de nieuwkomers op 1 oktober nog in hun kennismakingsperiode. ASV heeft redelijk stabiel rond de 170 leden en daar heeft corona gelukkig ook geen invloed op gehad. We waarderen jullie clubtrouw.

Teams

Externe competities zijn binnen de huidige richtlijnen verboden. De KNSB had de eerste ronde al uitgesteld tot 31 oktober, maar zelfs dat blijkt dus niet haalbaar. Die ronde is nu vastgesteld aan het eind van de competitie op 17 april 2021. Van de SOS-competitie zijn intussen de eerste twee ronden geschrapt en die moeten nog opnieuw ingepland worden. Tegelijkertijd is de vraag actueel of met een mogelijk nog langer competitieverbod het spelen van teamwedstrijden nog wel gepland moet worden. Dat is nog koffiedik kijken. We zullen na elk besluit van de competitieleiding eerst de spelers die zich voor een team hebben aangemeld informeren en uiteraard nemen we dergelijk nieuws ook mee in de wekelijkse mail 'Weekpraat'.

Jeugd

Ons jeugdteam in de landelijke meesterklasse kwam al wel in actie. Het A-team won in Buitenpost met drie nieuwe spelers drie keer en greep zo de koppositie. Een prachtprestatie, die goed is voor de moraal van de club. Intussen is ook in de jeugdclubcompetitie de tweede ronde uitgesteld. Het is het verhaal van 2020, het jaar waarin meer niet dan wel doorging.

Training

Ook de schaaktrainingen op de maandagavond zijn grotendeels geschrapt. Alleen de middengroep krijgt online les van Pascal Losekoot. Die groep is met 14 deelnemers goed bezet. Erg leuk is dat het contact na de training doorgaat. Zo delen de schakers schaakfragmenten die bij het thema van de les passen. Erg leuk!

Online

Online is bij diverse clubs het toverwoord. We hebben echter in het voorjaar ervaren dat ASV geen club is voor onlineschaak. Een klein groepje speelde trouw 3 of 4 partijen rapidschaak op www.chess.com. Die activiteit hebben we ook meteen weer gestart. Iedere dinsdagavond en donderdagavond starten we om 20 uur. We zouden het geweldig vinden als de deelname gaat groeien. Ook al is onlineschaak voor velen een mager surrogaat voor de reguliere interne competitie het is wel een manier om je clubgenoten te treffen. Realiseer je dat je door je deelname ook anderen de gelegenheid geeft om een aantal leuke partijen te spelen. Ook de jeugd gaat online weer verder. De meesten zullen spelen bij Schaakmatties, de online jeugdschaakvereniging van de KNSB.

Clubbladen

In deze tijd dat we elkaar niet of weinig zien, is een clubblad een element dat voor clubbinding zorgt. Dat bleek ook in de eerste helft van 2020. Daarom staan er dit seizoen weer zes nummers van ASV-Nieuws gepland, waarvan je de eerste nu aan het lezen bent. Ons wekelijkse bulletin En Passant is al een poos niet verschenen. De oorzaak ligt voor de hand: er was eenvoudigweg te weinig of zelfs geen actueel nieuws om wekelijks een heel nummer te vullen. Ook zien we dat de belangstelling voor de papieren versie tanende is. Dat speelt al van ver voor corona. En Passant wordt vooral veel op de website wordt gelezen. We overwegen dan ook te stoppen met de papieren versie en door te gaan met een digitale versie van En Passant. En dat kan op twee manieren. De ene manier is de artikelen los op de website te publiceren, waardoor er meer nieuwsberichten op de site verschijnen. Het alternatief is En Passant wel te maken, maar alleen op de site te publiceren. We houden jullie op de hoogte welke keuzes we maken. Het nieuws blijft zo in ieder geval voor de historie bewaard en dat vinden we belangrijk. Een voordeel van de digitale weg is dat we ook niet meer gebonden zijn aan het verschijnen op donderdag.

BTW en financiën

In dit toch al moeilijke schaakjaar werd ook bekend dat de denksportverenigingen definitief BTW-plichtig worden. Vanaf 2022 moet ASV dus BTW afdragen. De achtergrond is een uitspraak van het Europese hof dat schaken geen sport is en dus niet meer onder de vrijstellingen voor de sport valt. De financiële consequenties zijn nog onduidelijk. In de loop van 2021 zullen alle regelingen uitgewerkt worden door de overheid en dan pas weten we hoe het gaat uitpakken. Daarbij zal de vraag "Als we voor de BTW geen sport zijn wat zijn we dan wel?" centraal staan. Als we dat weten, dan kunnen we ook nagaan of er voor die groep wellicht op onderdelen vrijstellingen zijn. Onze penningmeester volgt het op de voet en gaat zodra dat kan onmiddellijk een doorrekening voor 2022 maken. Kijken we naar het heden, dan zien we dat corona uiteraard wel invloed heeft op onze inkomsten. Echter tegenover de lagere inkomsten staan ook substantieel lagere uitgaven. We verwachten dan ook voor 2020 financieel geen problemen.

Wel en wee

Vervelender dan financiële tegenvallers in de toekomst is dat diverse ASV-ers op dit moment met gezondheidsproblemen te maken hebben. Verschillende clubgenoten zijn zelf ziek of hebben in hun gezin te maken met soms ernstige ziekte. We wensen hen via deze weg veel sterkte in deze toch al moeilijke tijd. ASV leeft met jullie mee!

Tenslotte

Dan sluiten we deze aflevering 'Van het bestuur' af met goed nieuws van de KNSB. Het bestuur, waar ook ons lid Dirk Hoogland deel van uitmaakt, heeft een opvolger gevonden voor de zieke voorzitter Marleen van Amerongen. Topschaakster Bianca Mühren is kandidaat voor het voorzitterschap en zal naar verwachting in november in die functie worden benoemd. Bianca is bij ASV bekend van een simultaan op Winkelcentrum Presikhaaf enkele jaren terug. We wensen haar veel succes. Tenslotte liet de KNSB ons nog weten dat de ratinglijsten van de KNSB vanaf januari 2021 maandelijks zullen verschijnen.

Interne competitie

door Erik Wille

Seizoen 2019-2020 zit erop. Het was een kort seizoen met hindernissen. Vanaf 12 maart lag het seizoen ineens stil. En niemand wist wanneer het schaken weer hervat zou worden. Dat werd uiteindelijk pas in september. Creatief als we zijn, bedachten we dat met het toevoegen van de eerste zes ronden van het nieuwe seizoen aan seizoen 2019-2020 we twee bijna volwaardige seizoenen zouden hebben. Helaas werd daar net voor de slotronde een stokje voor gestoken. Er ontstond een situatie die om pragmatische besluiten vroeg. En die heeft het bestuur genomen op grond van het feit dat de koplopers zo'n grote voorsprong hadden, dat we het niet correct vonden dat ze de dupe zouden worden van het vervallen van de slotronde van het seizoen. Daar rolde het besluit uit, dat iedereen die tenminste 19 partijen in totaal gespeeld heeft, waarvan tenminste 10 interne partijen in het eindklassement komt.

Het blijft natuurlijk eeuwig zonde dat het seizoen zo moest verlopen. Omstandigheden buiten onze beïnvloedingssfeer maakten dat het ging zoals het ging. We hebben de bekercompetitie voortijdig moeten beëindigen en het snelschaakkampioenschap is niet gespeeld. Dat laatste zouden we nog wel willen inhalen, maar de kans daarop wordt ook kleiner nu het schaken weer platligt. Nu niet alle onderdelen gespeeld zijn, zullen we ook geen Superprestigeklassement opmaken.

Aan het einde van het seizoen publiceren we ook altijd een staatje over het aantal gespeelde partijen en het aantal spelers dat het eindklassement heeft gehaald. Uiteraard wordt dit heel negatief beïnvloed door de niet gespeelde ronden. De eerlijkheid gebiedt echter wel te zeggen dat na ronde zeven de gemiddelde opkomst enorm terugviel. Zaten we rond de herfstvakantie nog op een gemiddelde van bijna 45; we eindigden op 33 en dat gemiddelde hadden we al bereikt voor corona. Dus de invloed daarvan is heel klein. We zouden dus de 600 interne partijen dit seizoen niet bereikt hebben. Na corona verwachten we echter dat iedereen hongerig is en dat we weer oplopende aantallen gaan zien.

seizoen	Gespeelde partijen			spelers in eindklassement
	interne	externe	totaal	
2009-2010	700	717	1417	35
2010-2011	681	806	1487	39
2011-2012	738	823	1561	43
2012-2013	684	848	1532	39
2013-2014	690	871	1561	32
2014-2015	705	840	1545	38
2015-2016	688	881	1569	41
2016-2017	688	926	1614	39
2017-2018	675	772	1447	33
2018-2019	724	951	1675	38
2019-2020	471	743	1214	33

Groep A

In maart diende de mars van Dirk Hoogland naar de titel zich al aan. Na de her-
vatting van de interne competitie in september versloeg Dirk achtereenvolgens Jan
Knuiman, nieuwkomer Saša Albers en Barth Plomp. Met een score van 20 uit 24 kan
Dirk dan ook terugkijken op een fantastisch seizoen. Met een voorsprong van bijna
60 punten op Wouter van Rijn komt de titel dan ook toe aan Dirk Hoogland. Wouter
werd net als in seizoen 2018-2019 tweede. Hij won eerder al drie maal de titel, dus
Wouter is geen Joop Zoetemelk in spé. Peter Boel raakte zijn vorig seizoen in de
laatste ronde veroverde titel weer kwijt, maar zijn derde plaats mag er ook zijn.
Achter Otto Wilgenhof is Bart de Kort de beste van de rest. Désiré Fassaert kan me-
de door een uitstekend extern seizoen bogen op een mooie score.

Dirk Hoogland (Foto: Erik Wille)

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Dirk Hoogland	2282	20	24	8	10	12	14	2223
2	Wouter van Rijn	2224	17	24	9	12	8	12	2205
3	Peter Boel	2214	15,5	23	6,5	12	9	11	2230
4	Otto Wilgenhof	2159	14,5	22	7,5	10	7	12	2130
5	Bart de Kort	1960	10,5	21	9	18	1,5	3	1951
6	Désiré Fassaert	1890	13	21	6	11	7	10	1863
7	Gerben Hendriks	1880	14,5	28	8,5	16	6	12	1856
8	Barth Plomp	1879	11	22	5	11	6	11	1889
9	Ruud Wille	1824	17	36	13	27	4	9	1830
10	Jacques Boonstra	1695	8	22	4,5	10	3,5	12	1759

Groep B

In maart hoopten we op een felle titelstrijd tussen koploper
Ronnie Eggink en achtervolger Vadim van Kuijk. Vadim bleek
echter niet meer de grote vorm te hebben van voor de competi-
tiestop. Zo verloor Vadim onder meer ook de onderlinge strijd
met Ronnie Eggink. Laatstgenoemde sprokkelde zijn puntjes
bije en hield zijn TPR stabiel rond de 1850. Die degelijkheid
leverde Ronnie de titel op. Heel ruim achter het de genoemde
twee strijders eindigde Edwin Peters als derde. Zijn score was
vooral in de teamwedstrijden uitstekend.

Ronnie Eggink—Vadim van Kuijk (Foto: Erik Wille)

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Ronnie Eggink	1854	12,5	19	9	14	3,5	5	1818
2	Vadim van Kuijk	1765	16,5	29	8	15	8,5	14	1712
3	Edwin Peters	1694	14,5	25	6,5	12	8	13	1693
4	Bob Kooij	1602	10,5	20	8	16	2,5	4	1594
5	Jan Vermeer	1594	15,5	31	11	19	4,5	12	1614
6	Wisse Witmans	1588	14,5	30	10	20	4,5	10	1581
7	Horst Eder	1573	11	20	7,5	14	3,5	6	1587
8	Rob van Belle	1564	15,5	31	12,5	26	3	5	1580

Groep C

In groep C werd met afstand het meest gespeeld. Dat is een compliment waard. Bij die grote deelname was het ook nog eens harstikke spannend. En in deze groep had corona vermoedelijk wel enige invloed. De nummers 1 en 3 uit de tussenstand van maart, Herman de Munnik en Hendrik van Buren speelden niet meer en kwamen zo partijen tekort. Daardoor ontstond een tweestrijd tussen nummer 2, Kazem Mollahosseini en nummer 4, André van Kuijk. Kazem was echter in september op het bord flink bijster en scoorde slechts tegen Jan Zuidema, maar de overige vier partijen gingen verloren. Dat maakte de weg vrij voor André van Kuijk, die net als Ronnie Eggink zo zijn eerste titel bij ASV won. Goede scores waren er wat lager op de ranglijst voor Cesar Eisma en Raymond Hendriks; twee spelers die duidelijk baat hebben bij de lessen van Bart de Kort bij de cursus voor volwassenen voorafgaand aan de clubavond.

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Andre van Kuijk	1547	13	23	9,5	15	3,5	8	1524
2	Kazem Mollahosseini	1466	13,5	26	8,5	20	5	6	1411
3	Henk Schunck	1414	7	20	6,5	13	0,5	7	1440
4	Theo Koeweiden	1414	6	20	4,5	11	1,5	9	1450
5	Cesar Eisma	1387	17,5	34	15,5	27	2	7	1398
6	Ko Kooman	1379	10	24	9,5	19	0,5	5	1420
7	Kees van Keulen	1352	10	22	8	17	2	5	1398
8	Hans Derendorp	1343	9,5	23	8,5	17	1	6	1348
9	Jan Zuidema	1313	9,5	25	6,5	19	3	6	1345
10	Theo van Lotringen	1301	14,5	29	13,5	24	1	5	1313
11	Pim Rijmer	1293	12	20	12	19	0	1	1239
12	Raymond Hendriks	1262	16	26	15,5	24	0,5	2	1185
13	Hans Meijer	1224	9	21	9	18	0	3	1270
14	Jan Sanders	1145	9,5	22	9,5	20	0	2	1180
15	Philip Stibbe	1023	8	20	8	20	0	0	1024

Sta sterker met een schaakbord van OntHout!

10% korting
bij inlevering van deze advertentie

U kunt per aankoop maximaal 1 kortingsbon inleveren

OntHout
- Bordspellen
- Meubels
- Beelden

OntHout - Theo Jurrius - 06 22 80 11 63 - info@onthout.nl - www.onthout.nl - facebook.com/Onthout

Bekercompetitie

De strijd om de beker is niet uitgespeeld. Helaas moest dat besluit genomen worden, omdat het in deze tijd niet passend is om spelers onder druk te zetten om hun bekerpartijen te spelen. En bekerwinnaars met een reeks reglementaire zeges wilden we ook niet.

Rapidcompetitie

In maart schreef ik "Otto Wilgenhof gaat na drie speelavonden met 10½ punt aan de leiding. Wouter van Rijn heeft een punt minder. In de laatste vier ronden scoorden de kemphanen allebei 3½ punt met een onderlinge remise. Achter Wouter volgen Dirk Hoogland en Ilya Razdolski met 8 punten. Knap is de gedeelde vijfde plaats voor Jan Vermeer met 7½ punt. Hij verkeert in het goede gezelschap van Tom Bus en Peter Boel." Verder zijn we niet gekomen. Aangezien met 3 van de 5 rapidavonden een substantieel deel van de competitie gespeeld was, hebben we besloten de tussenstand tot eindstand te verklaren.

Nr	Naam	Score
1	Otto Wilgenhof	10,5
2	Wouter van Rijn	9,5
3	Ilya Razdolski	8
4	Dirk Hoogland	8
5	Tom Bus	7,5
6	Peter Boel	7,5
7	Jan Vermeer	7,5
8	Jan van de Linde	7
9	Koen van Keulen	7
10	Vadim van Kuijk	7

Otto Wilgenhof

foto: Erik Wille

LOEWE.

Gallery Arnhem

Ir J.P van Muijlwijkstraat 48 & 50 Telefoon 026-8404004

6828 BS - Arnhem www.loewegalleryarnhem.nl – verkoop@loewegalleryarnhem.nl

ELO-stijging

In maart raakte Raymond Hendriks zijn koppositie in dit klassement kwijt. Dat bleek echter van tijdelijke aard. Raymond had de hele zomer doorgetraind. We zagen hem niet alleen online, maar ook in de tuin schaken. Dat wierp in september zijn vruchten af, want Raymond Hendriks heroverde de koppositie en werd zo de speler met de grootste ELO-sprong in seizoen 2019-2020. Toon Janssen eindigde overtuigend als tweede. Verder zien we in het lijstje zoals meestal ook de clubkampioenen een prominente plaats innemen. Knap is ook de hoge klassering van Herman de Munnik.

Raymond Hendriks (Foto: Erik Wille)

Nr	Naam	Stij	ELO	Groep	Totaal	
					score	aantal
1	Raymond Hendriks	131	1185	C	16	26
2	Toon Janssen	107	1945	A	13,5	16
3	Dirk Hoogland	88	2223	A	20	24
4	Herman de Munnik	77	1486	C	7,5	13
5	Ronnie Eggink	64	1818	B	12,5	19
6	André van Kuijk	63	1524	C	13	23
7	Sander Berkhout	60	2117	A	6,5	7
8	Vadim van Kuijk	56	1712	B	16,5	29
9	Richard van der Wel	51	2057	A	4	5
10	Cesar Eisma	51	1398	C	17,5	34
11	Bram Hamers	50	1357	C	7	13
12	William Shakhverdian	45	2087	A	5,5	7
13	Désiré Fassaert	45	1863	A	13	21
14	Peter Hamers	44	1304	C	7	13
15	Pascal Losekoot	42	2069	A	8	10

Felicities gaan uit naar alle kampioenen. Het was een raar seizoen, maar de prestatie van de winnaars was er niet minder om.

Seizoen 2020-2021

Het programma voor het nieuwe seizoen is alweer in de war gestuurd voordat we begonnen zijn. Er valt op dit moment nog niet te zeggen hoe de jaarkalender zal worden aangepast. Alles hangt af van het moment waarop we kunnen starten en zelfs dan blijft alles onzeker. Dat hebben we in oktober wel ervaren. Dus ook de regels die gaan gelden voor het bereiken van de eindrangschikking moeten opnieuw tegen het licht gehouden worden.

(advertentie)

trio

*Ambachtelijk Italiaans ijs
Dagelijks vers bereid
Volgens oud Italiaans recept*

**Steenstraat 15
6828 CA Arnhem**

Topjeugd goed van start in Meesterklasse

door Niels Albers / Erik Wille

ASV speelt nog altijd met de A-jeugd in de meesterklasse van de KNSB-jeugdclubcompetitie (JCC). Dat begon alweer een seizoen of vijf geleden met een team bestaande uit Pieter Verhoef, Bent Schleipfenbauer, Xadya van Bruxvoort, Quirine Naber en Wisse Witmans. Steeds als er van dit vijftal spelers afvielen vanwege "ouderdom" kwamen er spelers van andere clubs bij. Soms om alleen jeugdcompetitie te spelen zoals Kevin Verfuert van Zevenaar en dit seizoen Rembrandt Bruil van BSV Bennekom en Manar Alkwatly van Theothorne. Ook kwamen talenten van andere clubs over om naast de JCC ook in de zaterdagteams van ASV te spelen. Vadim van Kuijk, Mick van Randwijk, William Shakhverdian en Saša Albers zijn daar voorbeelden van. Het is een mooie manier om kinderen die bij hun eigen club niet op topniveau kunnen spelen toch aan de competitie met de Nederlandse topjeugd te laten deelnemen.

Rembrandt Bruil foto Niels Albers

Manar Alkwatly foto Niels Albers

Manar speelde zijn eerste wedstrijden op dit niveau. Hoewel hij goed speelde, zeker in de tweede ronde tegen het Jeugd Talenten Team van Noord-Nederland, leed hij twee keer een nederlaag. De weg naar succes begint met ervaring en dat is een kwestie van nederlagen, deze verwerken en ervan leren en dan steeds beter worden. Zijn stemming leed niet onder de nederlagen, de eerste stappen zijn gezet.

William speelde op bord 3 zich drie keer naar een soepele overwinning. Deze dag had nog niet de tegenstanders welke hem uitdagen het beste naar boven te halen. De overwinning tegen het Talententeam was goed en zette het team op voorsprong, wat rust bij de anderen creëerde.

Zoals alles beïnvloedt wordt door corona is dat ook zo voor de JCC. I.p.v. vier speeldagen op een centrale locatie met alle teams zijn het dit seizoen drie speeldagen van drie ronden regionaal georganiseerd met een deel van de teams. Begin oktober trok ASV A1 naar Buitenpost (hoezo regionaal). Niels Albers ging mee als captain en doet hieronder zijn verhaal over de eerste speeldag:

Op 3 oktober 2020 speelde het nieuwe JCC-team van ASV de eerste ronden van de JCC-reeks. Van het vorig seizoen zijn William Shakhverdian en Vadim van Kuijk overgebleven. Nieuw gekomen zijn Rembrandt Bruil, Manar Alkwatly en Saša Albers. Vijf spelers in een team terwijl er vier mogen spelen. Dit betekende dat deze wedstrijd-dag Vadim thuisbleef.

William Shakhverdian foto Niels Albers

Rembrandt speelde in de tweede ronde tegen Leandro Slagboom van het talenten team zijn beste partij en boekte vrij snel een resolute overwinning. Dat hij het kan, weten we. Dat hij het zo snel zou doen, was niet helemaal verwacht daar de tegenstand kwam van een +2.000 talent die meespeelt in de internationale jeugdtoernooien. De winst in de derde ronde was moeizamer door het mogelijk iets te gemakkelijk aan de partij te beginnen. Deze dag met 3 uit 3 een 100% score en dat kun je niet verbeteren.

Saša speelde deze dag op bord 1. De eerste ronde een gemakkelijke overwinning. In de 2e ronde veel tegenstand van Daan Noordenbos met een rating van 2.080 punten. De hele partij had Saša een heel licht voordeel maar dit omzetten in winst, bleek nog een lange weg waarin je met een 2-1 teamvoorsprong ook geen fouten mag maken. Remise voor het team was voldoende, de winst en de eer gloorde en uiteindelijk werd dit gerealiseerd. In de derde ronde tegen de hoogst gekwalificeerde speler van de dag Tim Grutter met een rating van 2.263 punten. Iedereen in de zaal was klaar. Tim ging voor de eer en het prestige. Na lange strijd met wisselende kansen waarvan iets meer en de laatste voor Tim, sloten zij de dag af met een remise.

Saša Albers

foto Niels Albers

Al met al een mooie dag voor de spelers en vooral heel fijn dat ze weer in wedstrijdverband konden spelen. De organisatie in Buitenpost was goed en zeker gastvrij verzorgd. De sfeer tussen de spelers was goed en ontspannen. Ze hadden zin om te spelen.

Anwar droeg op papier niet bij de teamoverwinningen maar toonde wel dat hij veel potentie en leergierigheid heeft. William, Rembrandt en Saša lieten zien dat dit een team met veel kwaliteiten is. Kijken wat de 2e en 3e wedstriiddag brengen en welke teams het ASV-team kunnen weerstaan.

Stand na de eerste speeldag

1. ASV A1	6	9,5
2. KC Chesscool A1	5	9
3. Almere A1	5	8,5
4. Talententeam JSN A1	4	8,5
5. Spijkenisse A1	4	7
6. Leiderdorp A1	4	6
7. KlimOp A1	3	6,5
8. RSR Ivoren Toren A1	3	5,5
9. Sliedrecht A1	2	5
9. Stormpionnen A1	2	5
11. Amersfoort A1	2	4,5
12. Rijssen A1	1	3,5
13. Waagtoren A1	1	3
14. Meppel A1	0	1,5

Vadim van Kuijk foto Erik Wille

Robert James Fischer

door Nico Schoenmakers

Het einde

“Een bedroefde Eiríkur vertelde me dat Bobby was overleden. Het personeel kleepte hem nu aan en maakte de kamer leeg zoals gebruikelijk was als mensen dood gingen. Dit was gedaan tegen de tijd dat wij het ziekenhuis bereikten. In het ziekenhuis werden Kristín, Togga en ik erover geïnformeerd, dat Bobby die ochtend in een heet bad was gezet, waarvan we wisten dat dit een van de beste dingen was die voor hem konden worden gedaan. Daarna werd hij naar zijn bed ondersteund, waar hij een kalmerend middel en de sterkste dosis pijnstillers kreeg toegediend. Daarna verloor hij geleidelijk het bewustzijn en stierf hij.”

Vertaald uit: Bobby Fischer, The Final Years, A Personal Memoir, Gardar Sverrisson, Ugly Publishing, ISBN 978-9935-21-177-4, 2019, pagina's 210-211

De spannendste dagen uit de historie van het schaken

1972: de weken die de (schaak-)wereld deden sidderen!

De belangstelling voor het schaken steeg in 1972 naar ongekende hoogte.

Er werden weer schaakboeken verkocht.

Zelfs oude onverkoopt geachte schaakboeken gingen weer vlot van hand tot hand.

Fischer was 'hot'. Hij was pagina-één-nieuws in de dagbladen.

De populariteit van het schaken nam sterk toe, met name ook in de Verenigde Staten.

Hoofdrede: Fischer's ongeëvenaarde resultaten in de kandidatenmatches in 1971.

Fischer - Taimanov: 6 - 0.

Fischer - Larssen: 6 - 0.

Fischer - Petrosjan: 6,5 - 2,5.

Over de onderhandelingen, die voorafgingen aan de 'match van de eeuw' kan gemakkelijk een lezing van een week worden gehouden.

Alleen al over de onderhandelingen om de match in Belgrado te laten spelen is een boek geschreven. Ik heb het hier dus over een boek over een match die nooit plaatsgevonden heeft.

Maar ook Nederland had maar wat graag de 'match van de eeuw' georganiseerd. Het toenmalige ministerie van CRM wilde wel financieel bijspringen. Hetzelfde gold voor de Telegraaf en de NOS. Het mocht niet zo zijn.

In deze lezing richt ik mij op de dagen, die vooraf gingen aan de tweekamp om de wereldtitel schaken, want hier hebben we het dus over, de match tussen Boris Spasski en Bobby Fischer. De match uit 1972, die uiteindelijk - laat ik jullie maar alvast geruststellen - plaatsvond in Reykjavik op IJsland.

Oorspronkelijk zou de match in het voorjaar van 1972 worden gespeeld.

Uiteindelijk werd de aanvangsdatum bepaald op 2 juli 1972, 's middags om vijf uur.

We gaan samen terug in de tijd!

Donderdag 29 juni 1972

De president van de IJslandse schaakbond, Thorarinson, schijnt op deze dag gezegd te hebben: "Als hij er vrijdagavond nog niet is dan..." Hij was de vriendelijkheid zelve, Thorarinson, maar ook de wanhoop nabij.

Tja, wat eigenlijk als Hij er vrijdag nog niet is? Hij, we hebben het dus over de uitdager, Robert James Fischer, reist namelijk op zaterdag niet vanwege de sabbat. En zondag komt er voor twee uur 's middags

geen vliegtuig aan op IJsland. En op zondag begint om vijf uur de 'match van de eeuw'...
 Het goede nieuws is, dat de speciaal voor Boris Spasski aangelegde tennisbaan tijdig gereed is.
 Spasski's secondant Bondarevski wordt ingeruild voor Geller. De officiële lezing is vanwege 'een verschil in visie op de (schaak)technische voorbereiding van de tweekamp'.
 Maar kómt Fischer wel?
 De stad ademt inmiddels schaak, de winkels etaleren schaak, een leger aan journalisten heeft bezit genomen van 'wereld(schaak)hoofdstad Reykjavik'.

De geruchtenstroom.

Lombardy, priester in Manhattan en oud-jeugdwereldkampioen schaken, heeft aangeboden Fischer's secondant te zijn. Fischer is daarop ingegaan, maar Lombardy heeft sinds een week geen contact meer kunnen krijgen met Fischer.
 Evans, vroeger de rechterhand van Fischer, is al in Reykjavik en verwacht kennelijk geen problemen. Boezemvriend Collins is er ook al.
 Fred Cramer is momenteel Fischer's vertegenwoordiger. Hij gaf woensdagavond het comité een kans van 1 op 10 dat Fischer zou komen.
 Om twee uur 's middags zit Fischer gewoon nog in New York.
 Het verhaal dat hij met een boot via Groenland komt is dus onjuist.
 Tafel, bord en stoelen, waarop gespeeld zouden worden, zijn door beiden al akkoord bevonden. Het enige probleem is nog of er een kruis op de koning moet komen. En er zijn wat zorgen over de stoelen voor het publiek. Die zijn weliswaar gebruikt voor een concert en toen was alles stil, en kraakte geen stoel. Of ze goed genoeg voor Fischer zijn?
 Reykjavik ademt schaak en Reykjavik hunkert naar Fischer!

Vrijdag 30 juni

Fischer is op Kennedy International Airport gesignaleerd.
 Fischer eist dertig procent van de recette. De IJslandse radio besteedt hier dik een kwartier aan. Het beperkte economische inzicht van de Amerikaan laat hem niet inzien dat een batig saldo wordt verkregen door het samenstellen van lasten en baten. En dat terwijl de startgelden van beide spelers al ten dele uit deze recette moeten worden gedekt.
 Komt hij niet of speelt hij niet, dan zal de IJslandse schaakbond hem dagvaarden en alle schade vergoed willen hebben.
 De speelzaal is nog steeds niet gereed. Met name de telex- en telefoonverbindingen liggen er treurig bij. Er is geprotesteerd tegen het verkopen van alle film-, radio- en televisierechten. Er mag tijdens de partij niets worden uitgezonden.
 Maar, eerlijk is eerlijk. Dit zijn de randproblemen.
 Komt Hij wel, komt Hij niet: DAAR draait het om!!!

Zaterdag 1 juli

De communicatieproblemen zijn onverminderd groot.
 Het wachten op een telefoonlijn naar Nederland duurt gemiddeld drie uur.
 De telexen, acht stuks voor ruim 200 journalisten, zijn nog in aanbouw.
 Wat wordt dat zondagavond als de eerste partij afgelopen is en 200 verslagen verzonden moeten worden?

Zondag 2 juli 's ochtends

In de enorme sporthal worden extra dikke tapijten gelegd.
 Er zijn 12 verschillende stoeltypen voor Fischer en Spasski, die voortdurend worden uitgetest door hoofd-arbiter Schmid. De lichtsterkte, de lichtval, de weerkaatsing op de stukken, de kleur van de gordijnen, de projectie van de partij op een enorm scherm via een intern televisiecircuit.
 De toenemende angst dat Hij niet zal komen.

De tweekamp is gisteravond om 8 uur officieel geopend in het Nationale Theater. Speeches van regeringsvertegenwoordigers, officials en de voorzitter van de Wereldschaakbond Dr. Euwe. Iedereen heeft zijn mooiste kleren aan. Champagne toe. Geen Fischer en vanavond om vijf uur begint de partij. Illustratief voor de onwerkelijke maar uiterst geladen sfeer was de persconferentie van Thorarinson. Salvo's vragen.

"Gaat u Hem dagvaarden?"

"Heeft de IJslandse regering garanties gegeven?"

"Wat heeft u precies met Fischer's advocaat Andrew Davis afgesproken, krijgt hij nou een percentage van de recette of niet?"

"Are you worried, mr. Thorarinson?"

En Thorarinson sloeg zijn staalblauwe ogen ten hemel en fluisterde: "NO!"

Zondag 2 juli 's middags

Max Euwe deelt mee, dat Bobby Fischer niet is gekomen, niets van zich heeft laten horen en ook wel niet meer zal komen.

De IJslanders hebben de moed gehad de handdoek weer op te rapen, die Belgrado in de ring gooide.

De IJslanders hebben het fantastisch gedaan.

Boris Spasski toont zich een gentleman en sportsman.

Hij eist de match niet voor zich op, maar bewilligt in uitstel van twee dagen.

Een groots gebaar tegenover deze perfecte gastheren.

En, Spasski wil spelen.

Iedereen hoopt nu dat Fischer een gevoelige afstraffing krijgt toebediend.

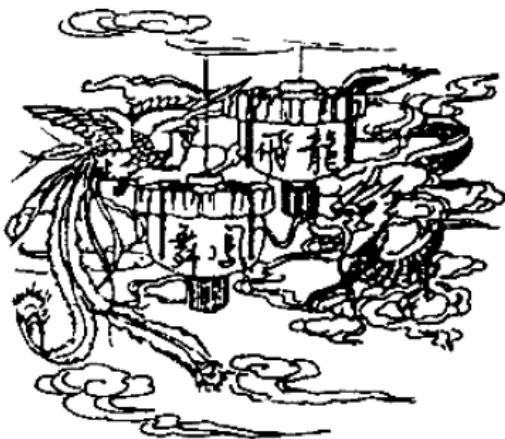
Uitstel tot dinsdag 12 uur.

Voor een genie gelden nu eenmaal aparte wetten.

Nog nooit in de rijke geschiedenis van het wedstrijdschaak heeft iemand zich zo slecht gedragen tegenover mensen die hem niets hebben misdaan.

(advertentie)

Chinees-Kantonees Restaurant

KWONG CHOW

廣州酒樓

dé ASV-chinees

Steenstraat 83 d
6828 CG Arnhem
Telefoon 026-4422366

Zondag 2 juli 's avonds

Spasski laat de verantwoordelijkheid van de beslissing de match met twee dagen uit te stellen geheel voor rekening van dr. Euwe en de Fide.

Het russische persbureau Tass doet een felle aanval op dr. Euwe.

“Euwe doet alsof hij een schaakpartij speelt. In plaats van zelf het besluit te nemen Fischer te diskwalificeren, zoals de reglementen voorschrijven, tracht hij de zaak af te wentelen op de schouders van de wereldkampioen”.

Reglementair kan de match alleen worden uitgesteld als er een geldige medische reden is.

De telegrammen waarin Fischer's mindere fysieke toestand wordt gemeld blijken onvindbaar.

Dr. Euwe neemt de beslissing dus volledig op eigen gezag...

Maandag 3 juli 's morgens

“Ik ben helemaal niet ziek. Ik wil dat er aan mijn financiële eisen wordt voldaan. Zo niet, dan speel ik niet”. Dit verklaart Bobby Fischer vanuit zijn schuilplaats in New York aan de “New York Daily News”.

“Daar is geen sprake van”, antwoordt dr. Max Euwe. “Indien de Amerikaanse schaakbond extra zou willen betalen, dan blijven wij daar verder buiten”.

Fischer wil dertig procent van de entreegelden hebben in aanvulling op het normale prijzengeld en de inkomsten uit TV-rechten.

Maandag 3 juli 's middags

Nee, Fischer is er niet.

Op zijn aller gunstigst kan hij vanavond om 10 uur nog aankomen.

Fischer's bagage staat dan al een dikke week op het vliegveld van Reykjavik.

Het uitstel van twee dagen. Fischer heeft er niet om gevraagd. Dit deed de Amerikaanse schaakbond.

Dat is in overeenstemming met het Fide-reglement.

Fischer's advocaat Andrew Davis is hier ook al vier dagen. Hij heeft al 24 uur met de IJslandse schaakbond onderhandeld.

Waarover? Geld!

Toch is er nieuws. Het lijkt erop, dat nog niet alles verloren is. Fischer wil geld en hij kan het krijgen! Er is een man, ergens op deze aardbol, die het bedrag wil ophoesten. Iedere schaker kent hem. Zijn naam is Jim Slater. Het is een Engelsman die heel veel voor het schaken heeft gedaan. Hij stelt 125.000 dollar beschikbaar.

En: op dit moment is Fischer zelf in onderhandeling. Marshall, de advocaat die Fischer consulteert als het echt moeilijk wordt, is ingelicht en is onmiddellijk naar Fischer gegaan.

Het sprankje hoop groeit uit tot een serieuze kans, dat er toch nog geschaakt zal worden in IJsland.

Dinsdag 4 juli 's morgens

Is er een wonder geschied? Om 7 uur IJslandse tijd landt er op het vliegveld Keflavic, 46 kilometer van Reykjavik, een vliegtuig uit New York.

Aan boord is: "Robert James Fischer".

Ja, Hij is er!

Voor deze lezing, die ik onder meer tijdens een contactdag van de motiefgroep Schaken heb gehouden, heb ik uit de nodige Fischer-literatuur geput. Met name heb ik dankbaar gebruik gemaakt van Spassky-Fischer, Duel van de Eeuw, Lex Jongasma, Teleboek NV Bussum, ISBN 90 6122 205 2

Skák

Tijdens de wereldkampioenschapsmatch in 1972 werd er door de organisatie alles aan gedaan om een beetje geld (terug) te verdienen. Zo verscheen het blaadje Skák met advertenties, partijverslagen en columns in de IJslandse, Russische en Engelse taal.

Voor *De Schaakkoerier*, het orgaan van de motiefgroep Schaken, verzorg ik sedert een aantal jaren een rubriek met een Nederlandse vertaling van de columns uit Skák.

Zo staat in Skák 7 een lezenswaardige beschouwing van Indridi G.

Thorsteinsson, getiteld *Their lengi lífi - Hun leven lang*

Sommige mensen zeggen dat schaken kunst is, en het is zeker mogelijk artistiek te spelen op de dezelfde manier als het voor mensen mogelijk is om artistiek te werken indien ze dat werkelijk willen. Aan de andere kant is het moeilijker om wereldkampioen in de kunst te worden, omdat kunst niet kan worden beperkt tot het nauwe format van de titel wereldkampioen. De wereldkampioen schilderen bestaat niet en je zult ook tevergeefs zoeken naar iemand met de wereldtitel in de letterkunde. Maar mensen geven er de voorkeur aan schaken kunst te noemen in plaats van sport en nu is aan IJsland de eer toegekend om de strijd om de hoogste titel in deze nobele sport te organiseren, hetgeen gelijkelijk doet denken aan de zinloosheid van oorlog en het genie van pure wetenschap. De waarde van het schaken wordt het best belicht vanuit het gezichtspunt van landen als de Verenigde Staten waar ruwweg niets bekend was over Bobby Fischer, totdat hij startte zich te profileren als een ondernemer. Het zou goed zijn als hij niet alleen hierom herinnerd wordt, maar zeker wordt het schaken door de Amerikanen niet op dezelfde manier beleefd als door ons Europeanen, die de zetten kennen uit vroege jaren, alhoewel velen van ons ook niet verder komen. En nu Spasski en Fischer eindelijk achter het schaakbord hebben plaatsgenomen, is het niet de confrontatie tussen twee schaakstijlen, maar beter gezegd van twee samenlevingen. Eén van de twee streeft vooruitgang na via de massa en ontwikkelt zich verder via meerjarenplannen, in het bijzonder agrarische. De andere gelooft in het individu, en herkent misschien niet meteen zijn genie totdat op een onbestemde internationale luchthaven tegen de tijd dat hij op weg is naar een krachtmeting waar de andere helft van de wereld met ingehouden adem op wacht. Zelfs alleen om het ongenoegen uit te drukken dat die gast niet vertrokken is, en dat hij zijn land tot schande is. Natuurlijk, de Amerikanen realiseren zich niet, dat zij niets van doen hebben met zijn genie, dat zij niets gedaan hebben om het te ontwikkelen, en dat zij niets gedaan hebben om hem te helpen, zelfs als hij het kampioenschap zonder schoenen zou moeten bijwonen. Daartegenover zou een victorieuze overwinning door diezelfde man door hen als een volgend bewijs worden gezien voor de superioriteit van hun systeem. Als het tegenovergestelde zou gebeuren zouden diezelfde intelligente miljoenen mensen zeggen dat het bewijs geleverd is, dat het zich niet loont om naar een genie om te zien. Zo is het, dat wanneer de laatste partij in Laugardal's stadion eindigt, miljoenen onzekere mensen het bewijs vinden voor hun overtuiging.

Zonder twijfel is dit het schaakkampioenschap van de eeuw. Dat het gehouden wordt in Reykjavik is een hoofdstuk apart, waarbij het er op enig moment uitzag dat niemand behalve de IJslanders de verliezers van dit kampioenschap zouden zijn. Je kunt zeggen dat schaken één van de meest dodelijke tijdverspillingen is die maar gevonden kan worden. Dat het zijn hoofd kan oprichten in het midden van naties in gedachten, verzonken in de vicieuze cirkel van consumptiedrift is een gelukkig signaal, terwijl de wereld doorgaat met het draaien om zijn as - iets dat vergeten is sinds de kinderschooltijd.

Foto rechts: Fischermuseum in Reykjavik

Schaken of seks 1960

Bobby Fischer speelde in 1960 in Buenos Aires het allerslechtste toernooi uit zijn carrière. Hij eindigde op een voor hem beschamende 13e plaats met 8,5 uit 19. De povere prestaties van Fischer zouden te wijten zijn aan een lokale dame van lichte zeden die Fischer zijn eerste seksuele ervaring zou hebben bezorgd. Naar verluidt had zijn landgenoot Larry Evans dit amoureuze rendez-vous geregeld. De volgende ochtend kwam Fischer zijn buurman in het hotel Laszlo Szabo op de gang tegen. Op diens geamuseerde vragende blik reageerde Fischer met: "Schaken is beter".

Uit: Anekdotengids voor Schaakliefhebbers, Rob Spaans, drukkerij Pumbo, Zwaag, ISBN -, 2019, pagina's 110-111.

Fischer weigert Sheraton suite 1971

Bobby Fischer was door de *Manhattan Chess Club* in New York uitgenodigd om deel te nemen aan een snelschaaktoernooi dat werd georganiseerd om het nieuwe onderkomen van de club in te wijden. Het zou Fischer aan niets ontbreken, werd beloofd. Fischer had net Larsen in een kandidatenmatch met 6-0 verslagen en was begonnen aan zijn voorbereiding op de match tegen Petrosjan. Fischer zegde zijn deelname toe en de *Manhattan Chess Club* hield woord.

In het *Park Sheraton Hotel* werd hem een prachtige suite met panoramisch uitzicht ter beschikking gesteld. Met enige zelfingenomenheid werd het luxueuze verblijf aan Fischer getoond. Tot ontsteltenis van de organisatoren was Fischer echter allerminst tevreden met zijn suite. Hij stelde dat het uitzicht en de luxe hem teveel zou afleiden van de schaakstudie. Pas nadat hij een kleine sobere kamer zonder uitzicht had gekregen, was hij tevreden.

Uit: Anekdotengids voor Schaakliefhebbers, Rob Spaans, drukkerij Pumbo, Zwaag, ISBN -, 2019, pagina 140.

Spasski over Spasski-Fischer 1972

Aan Boris Spasski werd vele malen gevraagd of hij niet zijn verhaal over de WK-match van 1972 zou willen publiceren. In plaats van met een bot "njet" te antwoorden vond Spasski het dan leuker om te zeggen dat hij er al mee bezig was en zich momenteel bezig hield met een uitvoerige schaakanalyse van de tweede matchpartij*.

* Dat was de partij waarbij Fischer niet kwam opdagen en Spasski een reglementaire overwinning kreeg toegewezen.

Uit: Anekdotengids voor Schaakliefhebbers, Rob Spaans, drukkerij Pumbo, Zwaag, ISBN -, 2019, pagina 144.

R e i n s d o r f
B r i l l e n & l e n z e n

Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 54 - 6828 BS Arnhem

T 026 4425421 **E** info@reinsdorf.nl

Fischerschaakboeken

Onder het motto van “*ieder nadeel heb zijn voordeel*” biedt de Coronatijd door het ontbreken van avondvergaderingen, schaakavonden, dansavonden, sportschool, theater- en bioscoopbezoek, uiteten, enzovoorts, enzovoorts, de gelegenheid om met name 's avonds andere al tijden nodige of gewoon leuke dingen te doen.

Zo heb ik een inventarisatie gemaakt van mijn Fischerschaakboekenverzameling. Deze bestaat inmiddels uit zo'n zestig boeken. Desgevraagd door een schaakvriend kon ik geen antwoord geven op de vraag wat de vijf beste Fischerboeken zijn. Wel kom ik tot een lijst van acht Fischerboeken die eigenlijk in de schaakboekenbibliotheek van iedere schaakliefhebber thuishoren. De volgorde van de boeken is ontleend aan het jaar van uitgifte. Het is dus een soort **Top Acht** in chronologische volgorde.

Het boek, *Bobby Fischer, My 60 Memorable Games, Bobby Fischer, Faber and Faber, ISBN 0 571 09987 4, 1969*, is één van de hoogtepunten uit de schaakboekenliteratuur.

Het boek, *Bobby Fischer, The Career and complete Games of the American World Chess Champion, Karsten Müller, ISBN: 978-1-888690-68-2, 2009*, behelst een compacte samenvatting van zijn carrière en een complete verzameling van zijn partijen.

Het fotoboek, *Bobby Fischer, Harry Benson, PowerHouse Books Brooklyn, New York, ISBN 978-1-57687-581-0, 2011*, misstaat in geen enkele boekenkast. Ook zeer geschikt voor de niet-schaker.

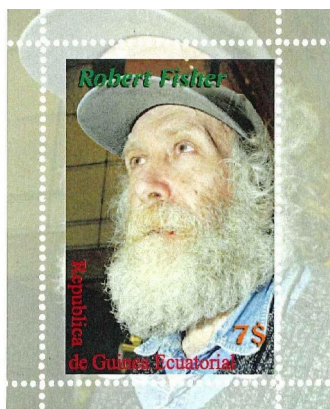
Endgame, Frank Brady, Broadway Books, ISBN 978-0-307-463-913, 2012, is de ultieme Fischer-biografie. Leest zich als een 'jongensboek'.

A Psychobiography of Bobby Fischer, Understanding the Genius, Mystery, and psychological Decline of a World Chess Champion, Joseph G. Ponterotto, PH.D., Charles C Thomas Publisher LTD., ISBN 978-0-398-08740-1, 2012, is een psycho-biografische analyse van het schaakgenie, die met name inzicht verschaft in Fischer's manier van denken.

Bobby Fischer comes Home, The Final Years in Iceland, a Saga of Friendship and Lost Illusions, Helgi Olafsson, New In Chess, ISBN: 978-90-5691-381-6, 2012, is een warme terugblik op Bobby's laatste jaren in ballingschap als IJslands staatsburger.

Bobby Fischer, Triumph and Despair, Alessandra DeLucia, ISBN -, 2014, is een 'must have'. Het is een gebundelde verzameling van Fischer-memorabilia en een collectorsitem.

Bobby Fischer, The Final Years, A Personal Memoir, Gardar Sverrisson, Uglu Publishing, ISBN 978-9935-21-177-4, 2019, is een liefdevol met zeer veel respect geschreven boek van een vriend van Bobby, die een open inkijk verschaft in hoe Fischer tegen bepaalde, vaak ook maatschappelijke, vraagstukken aankeek. Af en toe zelfs ontroerend mooi.

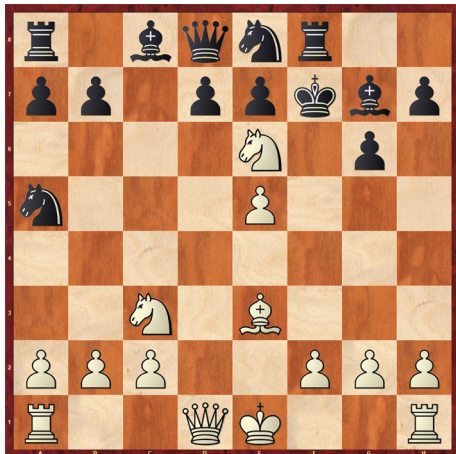

Tot besluit van mijn bijdrage aan deze derde ASV Nieuws in Coronatijd een Fischerminiatuurtje.

Robert James Fischer - Samuel Reshevski, USA 1958

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 g6 5. Le3 Pf6 6. Pc3 Lg7 7. Lc4

0-0 8. Lb3 Pa5 *Verlaat te zorgeloos het centrum. Veiliger is 8...d6. Zwart verwachtte waarschijnlijk 9. 0-0 Pxb3 10. axb3 d5!* 9. e5 Pe8 *Het mindere kwaad is 9...Pxb3 10. exf6 Pxa1 11. fxc7 Pxc2 12. Pxc2 Kxg7 Nu stort de stelling in. 10. Lxf7+ Kxf7 Of 10...Txf7 ontmoet hetzelfde verbluffende antwoord:*

11. Pe6!

En de schaakstukken kunnen weer in het doosje...

(advertentie)

YVES BOODE

Wijnen uit vele landen
 Uitgebreid assortiment gedistilleerd
 Meer dan 200 whisky's
 Relatiegeschenken op maat

STEENSTRAAT 28 • ARNHEM • TELEFOON 026-351 56 81

Openingskennis (2)

door Hendrik van Buren

Het Botwinnik-systeem

Laatst werd een aantal grootmeesters gevraagd, wat zij de moeilijkste opening vonden. Daar kwam een onverwacht antwoord. Dat gekozen zou worden voor het Botwinnik-systeem was niet onverwacht. Maar de mate waarin was dat zeker wel. Bijna unaniem werd voor deze opening gekozen. Toch kan het beseft geen populaire opening worden genoemd. In allerhande kleinere toernooien wordt het nauwelijks gespeeld. Alleen in grootmeester-toernooien mag het min of meer een vaste klant worden genoemd. Uiteraard leidt dit tot de vraag hoe het mogelijk is, dat de smaak van goede en minder goede spelers zo verschilt. Binnen niet al te lange tijd zal dit voor iedereen duidelijk zijn. De opening leidt tot extreem lastige partijen. Het schijnt, dat grootmeesters soms dagen in de weer zijn in de hoop iets nieuws uit de opening te halen. Dit alles leidt tot prachtige partijen. Het begrip "mooi" of "spannend" is natuurlijk subjectief. Je kunt er alleen maar achter komen door het te bekijken. Dat kan ruimschoots. We hanteren nog steeds hetzelfde systeem, dat we vorige keer aankondigden. Er komen vier partijen in ASV-Nieuws. Dat zullen twee winstpartijen en twee verliespartijen zijn. Daarna komen er nog 21 partijen op de ASV-site. Met 25 partijen moet iedereen toch wel een indruk van een opening hebben. We begrijpen, dat kritiek op deze aanpak mogelijk is. Waarom beginnen we met een opening, die waarschijnlijk door niet al te veel clubschakers gekozen zal worden als hun wapen? We zullen proberen het evenwicht te bewaren en volgende reeks wijden aan een opening, die we elke week op de club tegenkomen. Waarschijnlijk wordt dat een variant van de Caro-Kan. Maar het is de bedoeling, dat alle grote bekende openingen aan de beurt komen. Mocht iemand heel erg graag zijn eigen opening belicht zien. Vraag er gerust om. Maar geef me wel flink de tijd. 25 geanalyseerde partijen schud ik niet zo maar uit de mouw.

Timman, Jan - Tal, Michael 1-0
D44 Hilversum match 1988

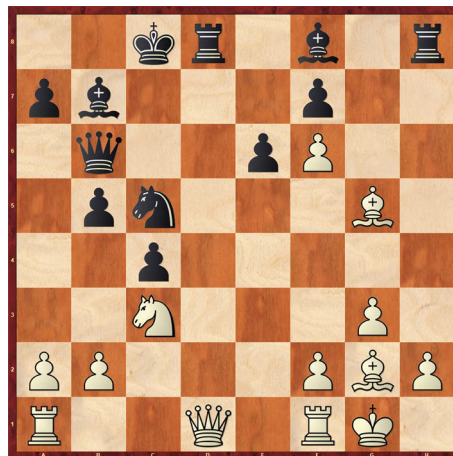
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pc3 Pf6 4.Pf3
e6 5.Lg5 dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6
8.Lh4 g5 9.Pxg5 hxg5 10.Lxg5
Pbd7 11.g3 Een andere weg,

beginnend met 11.exf3 is op dit moment (1988) populairder na de partij Polugaevsky - Torre. **11...Lb7 12.Lg2 Db6 13.exf6 0-0 14.0-0 c5 15.dxc5!**? Hier pleegt wit meestal 15. d5 b4 16.Pa4 te spelen. Na lang nadenken besluit Timman te kiezen voor

de oudste minder bestudeerde voortzetting dxc5.

15...Pxc5! (zie diagram) Maar ook Tal moest diep nadenken.

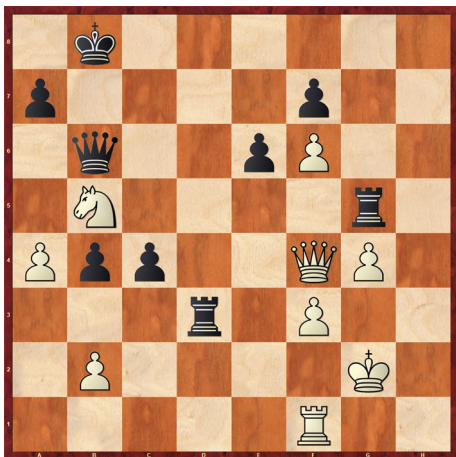
Waarschijnlijk dacht hij aan de partij Lilienthal - Kotov (Moskou 1948), waar na [15...Lxc5 16.De2 Ld4 17.Tad1 Pc5 18.Lxb7+ Dxb7 19.Txd4 Txd4 20.Le3 Te4 21.Pxe4 Dxe4 22.Dd2 zwart de overwinning binnenhaalde, maar zelf niet kon begrijpen hoe dat kwam, terwijl het witte voordeel zichtbaar is. "Zuiver intuïtief koos

de Rigaer voor de beste voortzetting." **16.De2 Lxg2 17.Kxg2 Lh6 18.h4** Men moet ervan uitgaan, dat na 18.Lxh6 Txh6 19.a4 b4 20.Pe4 Pxe4 21.Dxe4 Db7 de kansen van beide spelers ongeveer gelijk zijn. **18...Lxg5 9.hxg5 Dc6+ 20.f3 Th5 21.a4 b4 22.Pb5 Kb7 23.Tad1 Pd3 24.De3 Db6 25.De4+** Het hoogtepunt in de

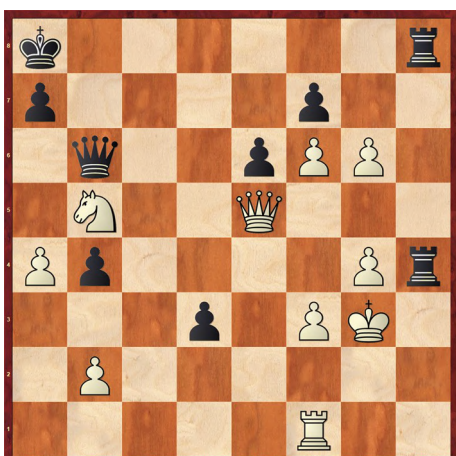

partij. Tot nu toe ontwikkelden de gebeurtenissen zich min of meer geforceerd. Maar nu heeft zwart keuze. Na 25...Dc6 26.De3

... Db6 27.De4+ Dc6 lijkt alles richting herhaling van zetten te gaan. Voor zwart is de variant 26.Dxe6 Kxe6 27.Pxa7 Ke5 namelijk ongevaarlijk. Maar Tal speelde **25...Kg8?** In wezen is dit de enige serieuze fout van Tal in deze match. Daar hoort natuurlijk aan toegevoegd te worden, dat Timman zeker in het slot van deze match formidabel speelde. **26.g4 Th4** Pion g5 had de volgende bescherming gekregen 26...Txg5? 27.Txd3 Txd3 28.Df4+: zie volgend analysediagram :

27.Kg3 Tdh8 28.Txd3 cxd3 29.De5+ Ka8 30.De4+ Kb8 Na 30...Db7 31.Dxb7+ Kxb7 32.Pd6+ Kc7 33.Pxf7 is het niet mogelijk tegen de witte pionnen te vechten. **31.De5+** de herhaling van zetten wordt veroorzaakt door de tijdnoed. **31...Ka8 32.g6** De vol-

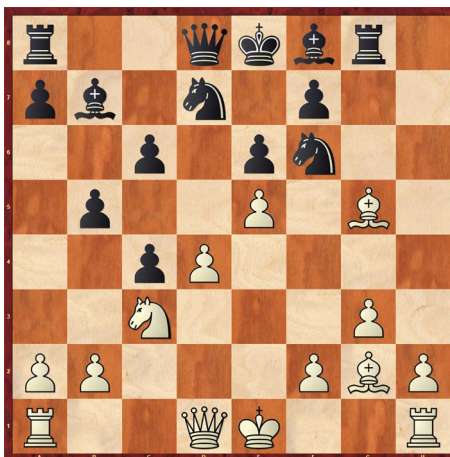
gende finesse in het spel van

Timman. Pion f6 gaat Tal minstens een toren kosten. Wij weten, dat de Nederlands voetballers het begrip totaalvoetbal in de wereld hebben gebracht. Timman brengt hier "totaalschaak". Dat letterlijk alle stukken (ook de koning) een belangrijke rol spelen in de winst ziet me niet vaak. **32...Th3+ 33.Kf4 a6 34.De4+ Kb8 35.De5+ Ka8 36.De4+ Kb8 37.Dd4! Dxd4+ 38.Pxd4 fxd4 39.Td1** Zoals wij al zeiden: zwart kan niet tegen de witte pionnen strijden. Daarom gaf Tal hier op: **1-0**.

[Het commentaar bij de partij is van grootmeester Vladimir Bagirov, een goede vriend van Tal.]

Smyslov,Vasily - Bronstein,David Budapest Kandidatentoern. Moscow (2), 1950 1-0

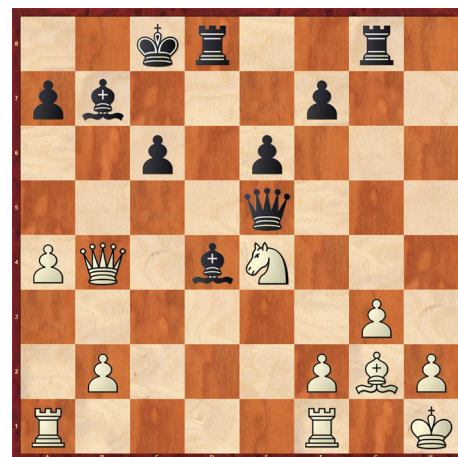
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 e6 5.Lg5 dxc4 deze variant is in Rusland uitvoerig onderzocht en laat een klein voordeel voor wit zien. Maar de stelling is zo gecompliceerd, dat het laatste woord nog niet gesproken zal zijn. (1950) Zie o.m. vorige partij. **6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Pxg5 hxg5 10.Lxg5 Pbd7 11.g3 Lb7 12.Lg2 Tg8** een nieuwtje. Gebruikelijk is hier Db6 zoals in de vori-

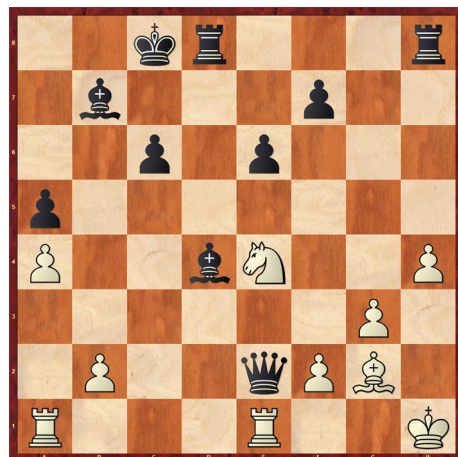
ge partij. Dat ziet er ook beter uit. **13.Lxf6 Pxf6 14.exf6 Dxf6**

15.a4! dit is veel beter dan 15.Pxb5 cxb5 16.Lxb7 Td8 met goed spel voor zwart. **15...b4** dit leidt tot pionverlies, maar na 15...a6 16.axb5 axb5 17.Txa8+ Lxa8 (wat beter is dan Pxb5 cxb5 19.Lxa8 daar de ongelijke lopers dan remisekansen geven.) 18.Da1 Dd8 19.0-0 en zwart heeft een nare stelling **16.Pe4 Df5 17.De2 0-0-0** [17...La6 18.Pf6+ Dxf6 19.Lxc6+ en wint.] **18.Dxc4 Lg7 19.Dxb4 Lxd4 20.0-0 De5 21.Kh1**

Dreigt met f4 beslissend voordeel

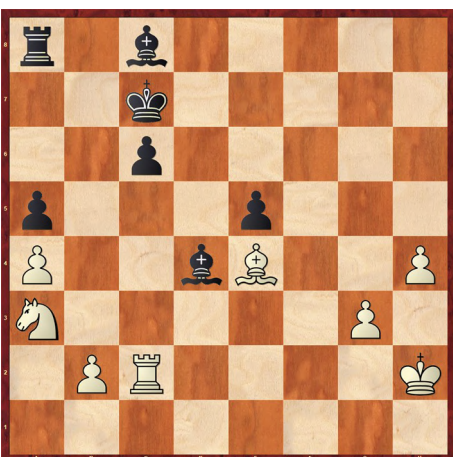

te krijgen. **21...a5 22.Dc4 Th8 23.Tfe1 Dh5 24.h4 Dg4 25.De2 Dxe2**

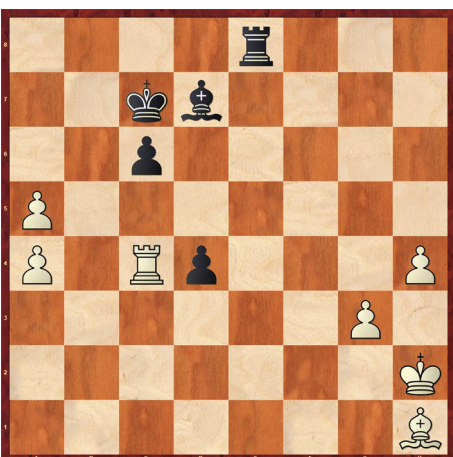

Het is verrassend, dat Bronstein met een pion achter kiest voor dameruil. Waarschijnlijk geloofde hij, dat het loperpaar hem goede remisekansen gaf. Maar door het

accurate spel van Smyslov krijgt de zwarte dameloper geen kans om op te treden. **26.Txe2 Kc7** [en niet ...c5 wegens 26...c5 27.Pxc5 Lxg2+ 28.Kxg2 Lxc5 29.Tc1 Td5 30.Tec2 Thh5 31.g4 en de volgende zetten gaan om zwarts pogen totc5 te komen.] **27.Tc1 Td5 28.Pc3 Tc5 29.Tec2 Kb6 30.Pe4 Txc2 31.Txc2 Td8** ...c5 is nog steeds niet goed. Zie [31...c5 32.Pd6 Lxg2+ 33.Kxg2 f6 34.Pc4+ en de zwarte koning komt buiten spel te staan.] **32.Pd2! Kc7 33.Pc4 Ta8 34.f4 f6 35.Kh2 e5 36.fxe5 fxe5 37.Le4 Lc8? 38.Pa3** hiermee for-

ceert wit de ruil van zijn paard tegen de zwarte loper. Het resterende eindspel is echter nog lang niet gewonnen. **38...Ld7 39.Pb5+ Kb6 40.Pxd4 exd4 41.Tc4 Tb8 42.b4!** na 42. Txd4 Kc7 43.Td2 Tb4 wint de a-pion. **42...Te8 43.bxa5+ Kc7 Kxa5** zou Txc6

snel winnen. Het vervolg gaat nu veel makkelijker. **44.Txd4 c5 45.Tc4 Lc6 46.Lxc6 Kxc6 47.h5 Kd5 48.Tc1 Te4 49.Kh3 Txa4 50.h6 Txa5 51.h7 Ta8 52.Kg4**

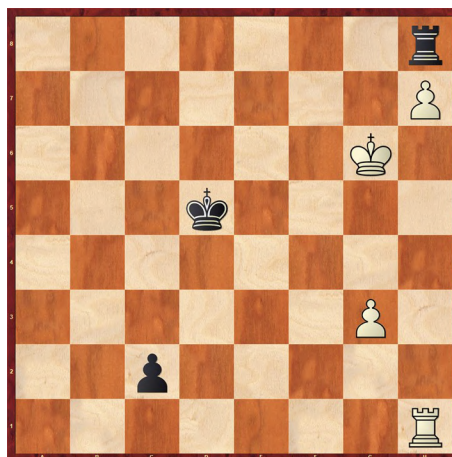
(advertentie)

't Zuivelhoekje
Nederland's beste kaaspecialzaak '00/'01

't Zuivelhoekje
Voor de lekkerste kaas en
wijn

Steenstraat 72
6828 CN Arnhem
tel: 026-4431656

Th8 53.Th1 c4 54.Kg5 c3 55.Kg6 c2 en zwart gaf het tegelijk op.

1-0

Kottisch, G. (1903) - Buhmann, Rainer (2601) [D44] Wenen Open, 2014 1-0

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 d5 4.Pf3 c6 5.Lg5 dxc4 een speciaal thema is nu 6. e4 b5. Dat is na 7.e5 h6 eindeloos ver uitgeanalyseerd. Wit kan echter met 7. a4 uitwijken. Dat had Buhmann in de Bundesliga al eerder gespeeld. Daar

nam de partij dezelfde trekken aan als deze partij. **6.a4 a6 7.e3 b5 8.axb5 cxb5 9.Pxb5 9...axb5 10.Txa8 Lb7 11.Lxf6 gxf6 12.Ta7 Lb4+** dit is de kritieke stelling van de gambietvariant. Mid tachtiger jaren speelden Je-

roen Piket en Eric Lobron dit ook. Na 13. Ke2 Le4 14.Pd2 werd toen duidelijk, dat zwart uit het schaak met 14...Ld3+ geen nut kan halen. In tegendeel zelfs. Na 15.Ke1 Pc6 16. Ta2 ruilt wit de loper. Daarom gold de variant lange tijd als verdacht. Bij een e-mailtoernooi dook echter een nieuwheid op:

13. Ke2 De7. Nu dreigt ... Lxf3 gevolgd door Txa7. Na ...Txa7 14.Ta2 0-0 werd de stelling voor wit steeds onprettiger. De witte koning kan zich niet verstoppen met 15.Pd2. Dan volgt gelijk een krachtig ...e5. **13.Pd2 Db6 14.Txb7 Dxb7** want het beviel wit kennelijk niet om Ta2 te spelen en na ,,Ke7 en ...Td8 en e5 om de oren te krijgen. **15.Df3?** Deze

dameuitval eindigde slecht. **15...Da7 16.Dxf6 Tg8** nu dreigt ...Da1 gevolgd door Dxb2. Wit dekte dit met **17.d5** maar de witte ontwikkelingsachterstand was zo groot, dat hij geen verweer meer heeft. **17...Pd7 18.Dd4 Da1+ 19.Ke2 e5 20.De4 Dxb2** wit gaf het op. **0-1**

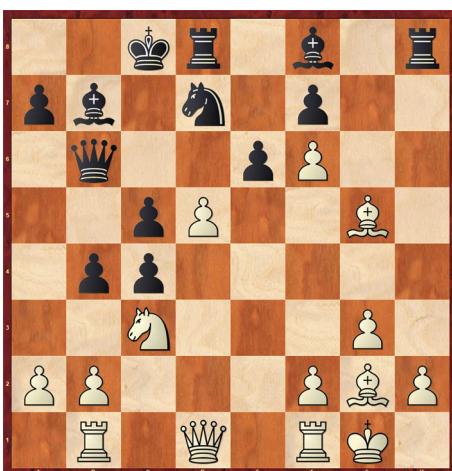
Hebden,Mark (2510) - Szabo,Kristian (2518) [D44] Britse teamcompetitie, 2009 0-1

1.d4 Pf6 2.Pf3 d5 3.c4 e6 4.Lg5 dxc4 5.Pc3 c6 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Pxg5 hxg5 10.Lxg5 Pbd7 11.exf6 Lb7 De eerste tien

zetten lijken voor iedereen al vast te staan.

12.g3 c5 13.d5 Db6 14.Lg2 0-0-0 15.0-0 b4 16.Tb1 In 1981 door

Uhlmann voor het eerst gespeeld en toen briljant genoemd. Nu is het algemeen verbreide kennis. Dat geldt ook voor het feit, dat aannemen van het offer tot problemen leidt. (bxc3 17.bxc3 D~ 18.dxe+) **16...Da6** als eerste door Nana Aleksandria gespeeld, tegen Uhlmann. **17.Dg4** ook dit idee is niet

helemaal nieuw. Het stamt uit het team W.M. 2000. Het betrof de partij Donchenko - Hvenekilde. **17...bxc3 18.bxc3?!** in het W.M. was wit de sterkste. Die speelde toen 18.dxe6 Pe5 19.Df5 Dxe6 20.Lxb7+ Kxb7 21.bxc3+ Kc8 22.Dxe6+ fxe6 23.Kg2 Lh6 24.h4 Kc7 25.Tbe1 Td5 26.f4 en wit heeft genoeg compensatie voor het verloren stuk. In onze partij lukt dat wit niet. **18...Lxd5 19.Lxd5 exd5 20.Tfe1 Ld6 21.h4 Tde8 22.Tbd1 Dc6 23.Te3 Txe3 24.Lxe3 Le5 25.h5 Kc7 26.h6 Lxf6 27.Lf4+ Kb7 28.Dh5 Pb6 29.Dxf7+ Ka6 30.Te1 Lxc3 31.Te7 Ta8 32.Te6** Wit kan uit zijn

h-pion geen kapitaal slaan: **32.h7 Ld4 33.Le5 Lxe5 34.Txe5 c3** en de zwarte vrijpion is gevaarlijker dan de witte. **32...Tf8 33.Dg6 Dd7 34.Ld6 Tc8 35.Lf4 Ld4 36.g4 Tf8 37.Lg3 Da4! 38.Te1** ook nu lukt het wit niet op te stomen. **38.h7 Dd1+ 39.Kg2 Lxf2** en de mogelijkheid ...Df3 beslist. **38...Da3** en wit gaf op omdat de beide dreigingen Dxg3 en Lxf2 niet tegelijk afgevoerd kunnen worden. **0-1**

Koenen De Echte Bakker

Westervoort / Duiven / Didam / Doesburg / Arnhem
Nijmegen (st Annamolen) / Steenderen / Zevenaar

www.echdebakkerkoenen.nl

www.sintannamolen.nl

“Covid-19 en het schaakvirus” *Praag 2020*

door Nico Schoenmakers

In Nederland worden er dit jaar geen zomertoernooien georganiseerd. Derhalve kwam het voor mij niet als een verrassing, dat de 30^e editie van de *International Chess Holiday* vanwege de Coronapandemie niet zou plaatsvinden.

Er knaagde wel iets. Sinds 1992 ben ik eind juli/begin augustus vaste deelnemer aan de *Memorial of Professor Jaroslav Pelikán*. Noch een keelangina in de jaren negentig, noch een gebroken teen in de jaren nul hebben mij ervan weerhouden naar Praag te rijden. Oké, Nederland stond vanwege het relatief hoge aantal besmettingen lange tijd op code oranje, dus reizen voor toeristische doeleinden naar Tsjechië was zelfs in de maand juni nog uitgesloten. Echter toen kwam het bericht, dat Nederland voor de Tsjechen niet langer op code oranje stond, maar op code geel. Reizen voor toeristische doeleinden was hiermee weer toegestaan.

De onvolprezen toernooirectrice, Jindra Kollerová, dochter van de in 1997 overleden grondlegger van de *International Chess Holiday*, Jaroslav Pelikán, liet weten dat enkele goede schaakvrienden er wel oren naar hadden zich in Praag te treffen om aldaar een vriendschappelijk rapidtoernooi te spelen. “Wat nu te doen, Nico?”

De Duitsers, Bernhard Bückers uit Münsterland, Ralf Hapke en zijn zoon Marvin uit Schwäbisch Alp, Roland Knechtel uit het Beierse Woud, Ulrich Fitzke en zijn vrouw Christiane uit Berlin, de Amerikaan Wayne Nelson uit Bad Tölz, mijn Tsjechische correspondentieschaakvriend Jirí Nigrin uit Pecky (één dag) en de Slowaak Pavol Cisárik (twee dagen) zouden komen.

Bernhard Bückers zou vanuit Bad Bentheim met de trein via Berlijn naar Praag reizen. Hij zou een treinkaartje vanaf Emmerik voor mij kunnen regelen. Ralf Hapke vond het ook wel leuk om samen te reizen.

Welnu, de knoop werd doorgemaakt. Ik besloot om samen met Ralf en zijn zoon Marvin voor het 29^e opeenvolgende jaar naar Praag te reizen.

Op 23 juli reed ik vanuit Duiven naar de familie Hapke in Baden-Württemberg.

Ralf en zijn vrouw Yvonne zijn een schaakechtbaar. Ze hebben elkaar in 2002 leren kennen tijdens het bekende schaaktoernooi in Cappelle la Grande. Ook hun zoon Marvin en hun dochter Lara zijn besmet door het schaakvirus. Ik mocht van Ralf overnachten in zijn werkkamer annex bibliotheek. Hierin bevinden zich, naast een aanzienlijk aantal schaakdvd's en schaakcuriosa, maar liefst 1.500 schaakboeken. En op de slaapbank had ook zijn schaaktrainer, de Letse schaakgrootmeester Sigurs Lanka, geslapen. Of dat geen inspirerende schaakomgeving is!?

Op vrijdag leidden Ralf en zijn vrouw Yvonne mij samen met hun zoon Marvin rond in Schwäbisch Alp. In dit middelgebergte ontspringt de rivier de Donau. We bezochten het klooster van Beuron aan de Donau.

Het vorstengeslacht Hohenzollern heeft er op een heuvel een sprookjesburcht gebouwd. Ook imposant is het slot in het stadje Sigmaringen.

Onderweg oefenden we met Marvin de namen van de schaakwereldkampioenen. “Wie was de 8^e schaakwereldkampioen? Hoe luidde zijn voornaam?”

Zaterdag 25 juli reden Ralf, Marvin en ik samen naar Praag.

Om 19:00 uur troffen we de overige schakers in de hotellobby en bespraken we hoe we de dagen zouden indelen. Afsproken werd dat we 's ochtends drie rapidpartijen zouden spelen, 's middags aan het culturele programma onder leiding van Jindra zouden deelnemen en 's avonds onder het genot van een glas Tsjechisch bier of een glas wijn zouden snelschaken in de hotellobby of op het dakterras van hotel Amarilis

De Coronamaatregelen zijn in Tsjechië sedert 1 juli versoepeld. De afstandseis van 2 meter en de verplichting tot het dragen van een mondkapjes zijn los gelaten. Alleen in de metro is een mondkapje nog verplicht. In de tram wordt het dragen van een mondkapje wel aangeraden. De hygiënemaatregelen gelden onverkort.

De speelzaal

Nico Schoenmakers en Jiri Nigrin

In Praag ondernamen we uitstapjes naar onder meer de Praagse burcht, de Karelsbrug, het Strahov-klooster, de Lorettokerk, de Vrtbatuin en het Dansende Huis.

Donderdag 30 juli bezochten we tijdens een dagexcursie Cesky Krumlov. Een indrukwekkend stadje met 13.000 inwoners, dat op de wereld-erfgoedlijst staat. Werkelijk prachtig is ook de burcht met de barokke theaterzaal en de intieme balzaal.

Ralf Hapke, Marvin Hapke en Martin Koller

Nico Schoenmakers en Roland Knechtel

Vrijdagmiddag 31 juli bezocht de zoon van Jindra, Martin Koller, ons. Als eerbetoon aan hen speelden we een snelschaaktoernooitje op een terras aan de Moldau.

BERENDSEN
schilderwerken b.v.
geeft kleur aan de toekomst

*Dit jaar vieren wij ons
125-jarig bestaan!*

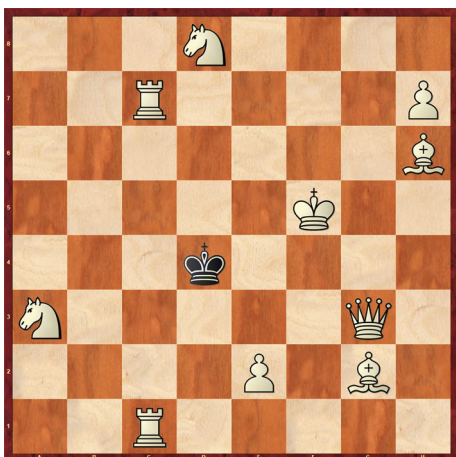
www.berendsenschilderwerken.nl | Oosterbeek 026-334 25 20

De ansichtkaart en de zomerkwis

door Erik Wille

In het begin van de zomer ontving u een ansichtkaart van ASV om u te helpen de zomer goed door te komen. Hierop stonden vijf problemen. Hier komen de antwoorden.

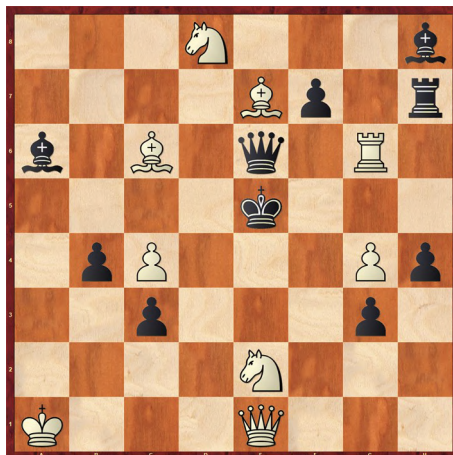
1. Hoe vaak kan wit mat in één geven?

22x mat in één:

- 1. Dh4+
- 1. Dg4+
- 1. Dg7+
- 1. Df4+
- 1. Df2+
- 1. De5+
- 1. Dd6+
- 1. De3+
- 1. Dd3+
- 1. Dc3+
- 1. T1c4+
- 1. T7c4+
- 1. Td1+
- 1. Td7+
- 1. Le3+
- 1. Lg7+
- 1. Pc6+
- 1. Pe6+
- 1. Pc2+
- 1. Pb5+
- 1. h8L+
- 1. h8D+

2: Tweezet ter gelegenheid van het Nederlands dameskampioenschap 1987. Componist: Cor Goldschmeding.

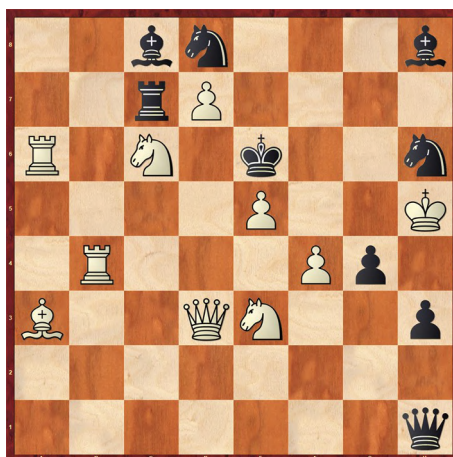

Sleutelzet: 1. Dh1!

Verleidingen en dus niet goed:

- 1. Db1? Dxd6
- 1. Dd1? Dd7
- 1. Dg1? Dd5
- 1. Dc1? Dxd4
- 1. Df1? Df6
- 1. Pxe6? Lxc4
- 1. Pc1+? Kd4

3. Tweezet ter gelegenheid van het Open Nederlands jeugdkampioenschap 1984. Componist: Jac. Haring

Sleutelzet: 1. Tb7! (dreigt Pxd8+ mat)

Verleidingen en dus niet goed:

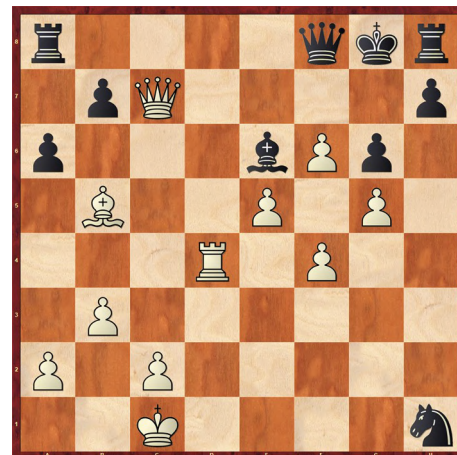
- 1. Td4? Dd5

1. Te4? Kf7

1. Tb4 naar ieder ander veld Txc6

4. Wit speelt en wint

Diagram is uit de partij Henk van

Kortenhof – Benno Bijvank uit de wedstrijd ASV 1-SMB 2 uit het seizoen 1978-1979.

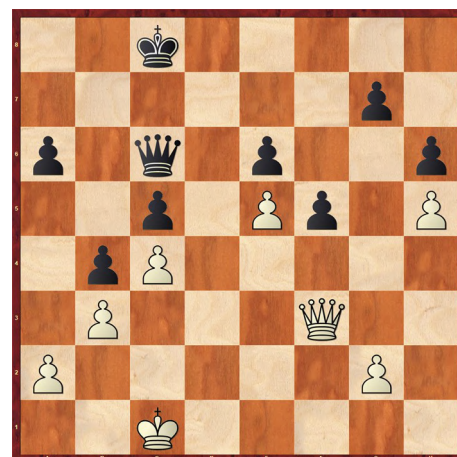
1. Td7 wint direct. Er is niets te doen tegen 2. Tg7+, dus moet zwart wel 1.

... Lxd7 spelen. Dan beslist 2. Lc4+.

Op 1. ... Lf7 volgt uiteraard 2. e6

5: Zwart speelt en wint

Diagram is uit de partij H. Smit – Erik Wille uit de wedstrijd Wageningen 1

-ASV 3 uit het seizoen 1976-1977 (vervolg: zie volgende pagina)

1. Dxf3 2. gxf3 f4!

3. Kc2 Kd7 4. Kd3 Ke7 5. Ke4 Kf7 6. Kxf4 g6. Zwart verovert veld f5 met de koning en heeft de verst verwijderde vrijpion. Hierdoor wint zwart ook de overige pionnen en wint de partij.

In het julinumnummer van ASV-Nieuws stond op bladzijden 44-46 de zomerkwis. De antwoorden treft u hieronder aan.

1. ASV is opgericht op 31 oktober 1891
2. Henri Lenferink schreef het jubileumboek ASV 100 jaar
3. In mei 1892 had ASV 22 leden
4. Folkert van Gorkum was groenteman van beroep
5. Folkert van Gorkum werd ook we "De Leeuw van Velp" genoemd
6. 15 december 1907 speelde ASV een massakamp tegen SMB. Uitslag 4,5-5,5
7. Grootmeester Viktor Moskalenko was in juni 2012 bij ASV te gast
8. ASV speelde begin jaren zeventig in het girokantoor, het clubgebouw van GOVA
9. In 1978 vertrok ASV naar de kantine van de Heidemij aan de Lovinklaan
10. Hendrik van Buren was toernooivoorzitter van de tweekamp Timman-Karpov
11. Jaap Amesz won het TV-programma "De Gouden Kooi"
12. Het Color Business Center heette in 2002 Lorentz Kennisintensief Ondernemerscentrum
13. Jan van Eden was bekend van de schijnbewegingen, ook wel de Jan van Eden-shuffle genoemd
14. ASV is in 1972 samengegaan met De Koningsloper
15. Het Zwolse viertal dat in de jaren 60 naar ASV kwam, waren Bredewout, Smit, Van Perlo en Sarink
16. 2 november 1978 werd En Passant een weekblad
17. Fred Duchêne en Hendrik van Buren vormden de eerste redactie van het weekblad
18. Bob Hartogh Heijs is met zijn 96 jaar het oudste lid van ASV
19. ASV 1 speelt in de tweede klasse van de zaterdagcompetitie
20. Henk Kuiphof gaf in 2002 de voorzittershamer over aan onze huidige voorzitter
21. Erika Belle werd in 1975, 1980 en 1981 Nederlands dameskampioene, dus drie keer
22. Fitzgerald Krudde (tot 20 jaar) en Eugène Rebers (tot 16 jaar) werd in 1984 Open Nederlands jeugdkampioen
23. Jacques Hendriks was de Vitessespeler die met Zagrikon het ONJK sponsorde
24. De Drie Paarden is geschreven door Peter Boel
25. Zhaoqin Peng en Tea Lanchava gaven acte de presence bij ons 125 jarig jubileum in Rozet

Foto 1. Pieter de Jager was een van de initiatiefnemers van ASV-Nieuws

Foto 2. Wim Burgers was een van de twee barkeepers van De Opbouw

Foto 3. Fred Duchêne was de oud-voorzitter op deze foto

Foto 4. Gerrit Verbost was ook al een oud-voorzitter

Foto 5. Fred Reulink in zijn jongere jaren

Foto 6. Heico Kerkmeester was de oud-eerste bordspeler van ASV 1

Foto 7. Ook Richard van der Wel is nog jonger geweest dan hij nu al lijkt

Foto 8. Ignace Rood is de oud-redacteur van ASV-Nieuws

Foto 9. V.l.n.r. Murat Duman, Kasper Uithof, Bijan Zahmat en Umit Duman

Foto 10. Piet Blees hield vroeger met de hand de ASV-ELO bij

Foto 11. Barthold Perfors was een van de beste ASV-ers ooit

Foto 12. Gerrit Tijink was een echte schaakliefhebber

Foto 13. Alex Kruizinga lacht hier naar de camera

Foto 14. Theo Jurrius ging hier verscholen onder de grote hoed

Foto 15. Jan Knuiman en Wilfred Ariëns staand en Paul Schoenmakers en René Lemein gehurkt waren de voetballende schakers

Foto 16. Nico Schoenmakers deed vermomd mee aan de casino-avond

Foto 17. Erik Wille, Ton den Ouden en Henk Kelderman waren de arbiters bij het ONJK

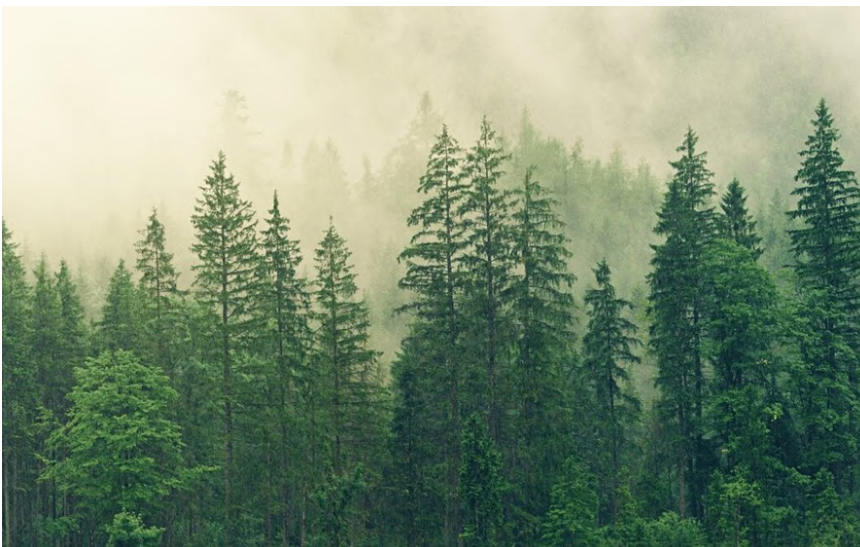
Foto 18. Wim Zunnbeeld speelde jaren met veel plezier bij ASV

Foto 19. Sherman Maduro was de tegenstander van Otto Wilgenhof

Foto 20. Chiel Salomé was de oud-voorzitter die thuis de après-clubavonden verzorgde.

Evergreen

door Tom Bus

Op het moment dat ik dit artikel schrijf, blijft Covid-19 een stempel drukken op het schaakgebeuren in de gehele wereld. Met gepast begrip heb ik de afgelasting van het Open NK te Dieren geaccepteerd. Natuurlijk is het logisch dat externe en interne competities worden gestaakt. Aan de horizon gloort hoop wanneer de deuren van de clubavond niet alleen op een kier maar zowaar open gaan. Verheugd meld ik mij aan bij één van de schaars georganiseerde “over the board”-toernooien in Frankrijk. De data van de KNSB- en SOS-competitie worden zowaar bekend ge-

maakt. Ga ik dan daadwerkelijk weer achter het bord plaats nemen?

Ja, maar niet te lang. Kort na de intrede van de versoepelde maatregelen blijkt dat het Corona-virus hardnekkiger is dan menigeen denkt. Het toernooi in Liffré gaat gelukkig wel door maar dan zonder mij. Ik heb moeten afmelden omdat het niet wijs is naar Frankrijk (Code Oranje) te gaan. De eerste ronden van de externe competities zijn inmiddels verschoven naar een later tijdstip en de deuren van Pleijwerk Vlamoven zijn weer gesloten.

Leef ik nu in miserie of zijn er toch lichtpuntjes? Ik ga altijd uit van het laatste. Er zijn talrijke mogelijkheden om online te schaken. Er worden veel (schaak)boeken geschreven en gepubliceerd, die zeker de moeite waard zijn. Daarnaast is er ruimte voor contemplatie (wat dat ook mogen betekenen) en introspectie.

De titel van dit artikel is Evergreen. De meeste mensen zullen bij dit begrip denken aan een lied dat altijd de tand des tijds zal doorstaan. Ik denk hierbij aan Summertime (Gerschwin), Like a Rolling Stone (Bob Dylan) en Imagine (John Lennon). En natuurlijk heeft Barbra Streisand haar eigen Evergreen.

De oorspronkelijke betekenis van Evergreen ligt echter in de plantenwereld. Het is een verzamelnaam voor de planten die in alle seizoenen, dus ook in de winter, groen blijven. In deze sombere tijden van Corona krijg ik van Evergreens die fraaie frisse, fruitige, frivole en fragile gedachten en gevoelens om de toekomst hoopvol tegemoet te zien.

“Alles leuk en aardig, mijnheer Bus. Maar wat heeft Evergreen nu met schaken te maken?”, verzucht de ongeduldige lezer.

Naast de belangrijke pijlers natuur en muziek heeft Evergreen ook zijn betekenis binnen het Koninklijke Spel.

In 1852 speelde Adolf Anderssen (foto rechts uit 1863, Wikimedia) een schaakpartij tegen Jean Dufresne.(foto onder, chess.com). Anderssen was op dat moment één van de sterkste spelers ter wereld terwijl Dufresne als een populaire schaakjournalist door het leven ging.

Deze partij wordt nu bijna honderdzeventig jaar door iedereen nagespeeld en geanalyseerd. In 1879 werd deze partij door de eerste wereldkampioen Wilhelm Steinitz onder de loep genomen.

Hij omschreef de partij als “an evergreen in the laurel of the departed chess hero”. Sindsdien gaat deze partij de wereld rond als [The Evergreen](#). Het naspelen van deze partij zorgt er in ieder geval voor dat je voor een klein moment de alledaagse zorgen vergeet en mag genieten van de schoonheden die het leven en het schaken te bieden heeft.

Maar wat zou het zijn wanneer je zelf een “Immergrüne” speelt?

Op zaterdag 17 september 1988 speelde ik met mijn toenmalige club Hoensbroek ME tegen het achttal van Eindhoven III. Vanwege het grote aantal spelers dat die dag in Eindhoven zal spelen is uitgeweken naar een groter vertrek bij nevenverenging WLC (Woensel). In deze ruimte speelt Eindhoven II tegen Schaesberg terwijl het gerenommeerde Eindhoven I (Johan van Mil, Gerard Welling, Frans Kuijpers, Frans Cuijpers, Rudy Douven, Peter Scheeren) tegen BSG II speelt. Het thuis spelende WLC kruist de degens met De Wolstad Tilburg.

Ik mag op bord 1 plaats nemen tegen de Vries. Ik herinner mij dat ik in mijn studententijd op de clubavond van Eindhoven kansloos van hem had verloren. Ik was dus gewaarschuwd en voorbereid op een stevige pot.

Uiteindelijk werd het dankzij de hulp van mijn tegenstander een hele bijzondere partij waar ik met zeer veel genoegdoening op terug kijk.

Ik wens jullie heel veel leesplezier bij het naspelen van mijn Evergreen.

Bus, Tom - de Vries, JL. KNSB 88–89 3F Eindhoven III b1 17.09.1988

1.e4 c5 2.Pf3 g6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Lg7 5.Pc3 Pc6 6.Le3 Pf6 7.Lc4 0-0 8.Lb3

In navolging van mijn idool Fischer verkies ik stukkenspel en directe aanval boven de positionele Maroczy-variant. Na het voor de hand liggende 8.0-0 kan zwart vereenvoudigingen aanbrengen met 8...Pxe4 9.Pxe4 d5 10.Pxc6 bxc6 11.Ld3 dxe4 12.Lxe4 Dc7 13.c3 heeft zwart geen problemen in Yanofsky, D - Siemms, R Winnipeg 1953.

8...Pa5?

Zie diagram links

Over het algemeen is het niet verstandig om een stuk twee maal in de opening te spelen. Daarnaast staat een paard zeer ongelukkig aan de rand van het bord. De weerlegging start met

9.e5!

Tijdens het Amerikaans kampioenschap van 1958 speelde de vijftienjarige Bobby Fischer deze zet tegen het Samuel Reshevsky.

De sluwe zwartspeler vervolgde met 9....Pe8? (zie diagram links) maar werd verrast door de mokerslag 10.Lxf7+! Kxf7 gevolgd door de krachtzet 11.Pe6! dxe6 12.Dxd8. Reshevsky kon met een gerust hart

opgeven. Het was echter zijn eer te na om tegen zo'n broekie na 12 zetten de koning om te leggen. Reshevsky rekte de partij uiteindelijk tot zet 42.

Zie hier de partij [Fischer-Reshevsky, New York, 1958](#)

Na de partij was Reshevsky razend en verweet hij Fischer dat deze het Russische schaakblad "64" had gelezen. In de laatste editie werd deze variant immers uitvoerig besproken naar aanleiding van de partij Bastrikov-Shamkovich, 1958

9... Pxb3 10.exf6 Pxa1 11.fxg7 Pxc2+

Zie diagram links

Hardnekkiger is 11...Te8 12.0-0 e5 13.Pe4

Dit thema zien we later in de partij terug. 13...f6? 14.Df3 en wit won snel in Perales Galindo,E (2109)-Mendez Camarasa,F Spain 2004. Ook na 11...Kxg7 12.Dd2 Pxc2+ 13.Pxc2 Kg8 14.Lh6 Te8 15.0-0 won wit snel in Pranjic,M (2356) -Sikorsky,H (2341)/ICCF email 2009/Corr 2011

12.Pxc2

Hiermee wijk ik af van de stampartij Bastrikov,G-Shamkovich,L Sochi 1958 volgde 12.Dxc2 Te8 13.f4 e5 14.fxe5 Txe5 15.Df2 met winnend voordeel voor wit.

12...Te8

Zie diagram rechts

Na het "veilige" 12...Kxg7 13.Dd2! (En niet 13.Lxa7?! b6= Chevelevitch,E (2349)-Rosmann,I (2248)/ Germany 2002) 13...Kg8 ontstaat de partij Pranjic,M (2356)-Sikorsky,H (2341)/ICCF email 2001 en wit staat beter.

De eerste schermutselingen zijn voorbij. De Vries is in een openingsval getrapt en het is nu aan mij om een het juiste vervolg ter verzinnen. Ik kies voor een plan waarbij ik de witte pion op g7 probeer te handhaven. Deze pion ontnemt zwart de velden f8 en h8 en kan tevens onder de juiste omstandigheden naar g8 marcheren. Vervolgens gebruik ik mijn lichtvoetige stukken om de zwarte koning aan te vallen. De zware zwarte loggen staan op non-actief en verder heeft zwart tijd nodig om zijn ontwikkeling af te maken. Belangrijk is dat wit haast maakt met het oprukken van zijn landmacht.

13.Lh6!?

Agressieve geesten gaan voor 13.h4 d6 14.h5 Lf5 15.Pd4 met sterke aanval voor wit in Zambrana,O (2472)-Rodriguez Vila,A (2556)/Osasco 2004

13...b6 Een echte Draakspeler kiest voor zetten als 13...d5 of 13... b5 om tegenspel te krijgen of om op zijn minst een beetje respect van zijn tegenstander te krijgen. Het zwarte, trage plan is duidelijk en ik word optimistisch over de uitkomst van de partij.

14.0-0 Lb7 15.Te1

Objectief gezien is het beste 15.Pe3 om 15...d5 tegen te houden. Na 16.Pcxd5 e6 17.Pf4 Dxd1 18.Txd1 Tad8 19.Txd8 Txd8 zal de witte stelling gewonnen zijn. De technische winstvoering zal mij echter enige kopzorgen baren.

15...d5 16.Dd4!?

Met deze provocatieve zet ga ik te een belangrijke regel van Nimzowitsch in: De dame is immers een slechte blokkadeur. De zet maakt echter deel uit van een fraai concept: Het Concours Hippique!

De kwetsbare positie van de witte dame lokt de torenmanoeuvre ... Ta8-c8-c4 uit.

16...Tc8

Hardnekkiger is 16...f6 17.Pe3 Dd6 18.Td1 Tad8+-

17.Pe3 e5 Zie diagram links

18.Pg4!

Het verrassende dravende paard maakt deel uit van het witte masterplan.

18...Tc4

Het gulzige 18...exd4 faalt op 19.Txe8+, Dxe8 20.Pf6#.

Ook na 18...Dh4 19.Txe5 Txe5 (19...Dxg4 20.Dxg4 Txe5 21.h3+-) 20.Dxe5 Dxg4 21.De7 bereikt wit een gewonnen positie

19.Pe4! Al galopperend komt tweede paard zich in de strijd mengen. Zie diagram links

Op dit moment liep IM Herman Grooten van Eindhoven I langs ons bord en bleef een poosje naar de stelling kijken. Blijkbaar was iets bijzonders aan de hand.

De meer dan gemiddelde interesse die IM Herman Grooten aan de partij wijdde, bleek zijn gevolgen te hebben. In het bondsblad "Schakend Nederland" van november 1988 werd deze partij gepubliceerd.

19...f5? Zie diagram rechts

Het zwarte pionnen centrum ziet er imposant uit. De zwarte stukken

staan op actieve posten. Op dit moment hangen de witte dame en twee witte paarden. Zwart lijkt de zaken onder controle te hebben.ware het niet dat zijn koningsstelling onherstelbaar verzwakt is.

Hoe mooi het plaatje voor zwart er ook uit ziet, wanneer je mat gaat, heb je niets aan schoonheid.

Naast het feit dat de witte stukken ook actief staan, heeft elk stuk, ja ook de toren op e1, een functie in de aanval op de zwarte koning.

Verder is er het oude gezegde: zwart kan maar één stuk per zet slaan. Het hardnekkigst is: 19...Te6 20.Dd2! Dh4 21.b3 Txe4 22.Txe4 De7

(22...dxe4 23.Db4! Te7 24.Dd6 en wint) 23.Lg5 f6 24.Lxf6 Txf6 25.Dg5 en wint.

20.Pgf6+

Ik zag dat deze zet winnend was, maar niet dat het geforceerd mat in 8 zou zijn na 20...Dxf6 21.Pxf6+ Kf7 22.g8D+ Txg8 23.Dxe5 Te4 24.Txe4 dxe4 25.Pxg8 g5 26.De7+ Kxg8 27.Df8#.

Ik hoop dat u mij deze nalatigheid vergeeft.

20...Kf7?

en nu is het mat in 3

21.g8D+ Txg8 22.Pg5+ 1-0

Uitgeblust gaf de Vries op. Hij kan 22...Kxf6 23.Dxe5 # niet ontlopen.

Voor vervolg zie pagina 62

Eindspel Koning-Toren-Loper versus Koning-Toren 5

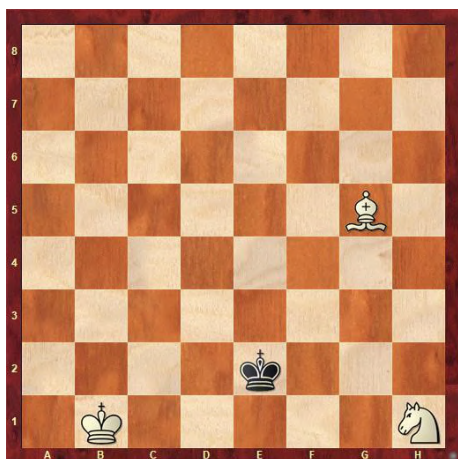
door Fred Reulink

Deze editie van mijn artikelenreeks gaat over stellingen met (zeer) lange winstwegen. Sinds ik mij met dit eindspel bezig houd, is dit het facet wat mij het meest fascineert. Met zo weinig stukken op bord en dan zulke lange zettenreeksen naar mat. Al in 1843 verscheen er een studie van Zytogorski waarbij wit mat geeft in 51 zetten terwijl zwart aan zet is. Als je zo'n studie naspeelt, bijvoorbeeld die van Crosskill (aan het eind van dit artikel), dan zijn er zoveel (vaak enig juiste) onbegrijpelijke zetten.

Al mijn analyses en onderzoek in dit eindspel heb ik kunnen doen dankzij de endgame tablebase van Nalimov die ik op mijn computer geïnstalleerd heb. In het kader van dit artikel is het wel handig iets meer te weten over endgame tablebases. Bijvoorbeeld over het verschil tussen DTM en DTZ. Daarom leg ik in een apart artikel in deze ASV-nieuws meer uit over dit onderwerp. Ook van belang hier is de vijftig-zetten regel en omdat ik dan toch bezig ben ook iets over FEN-notatie.

In mijn vorige editie schreef ik over de remise tussen Caruana en Duda en de stelling (mat in 53 zetten) die ik daar ontdekte. Ik vond dat wel een bijzondere stelling omdat er met een kleine aanpassing een fraaie optische verwantschap met een beroemde stelling van Lolli bleek te zijn. En vanwege zijn lengte. Ik schreef dat Caruana daar een theoretisch gewonnen stelling had vanwege dat mat in 53 zetten. Maar vanwege de vijftig-zetten regel is dat niet waar. Want op de vierenveertigste zet wordt een toren tegen een loper geruild (om het mat zo lang mogelijk uit te stellen) en dat beëindigt de reeks van vijftig zetten.

Vijftig-zetten regel

record wel erkend.

Stel, je komt in een eindspel met paard en loper tegen een kale koning. In de voor jou meest slecht denkbare stelling (diagram hiernaast, zwart aan zet) kun je in 33 zetten mat zetten. Nu weten we ook dat mat zetten met paard en loper best wel lastig is. Dus je probeert het, maar omdat je niet de meest optimale reeks zetten weet te produceren, passeer je op een gegeven moment de 50 zetten. Natuurlijk net nu je mat wilde gaan zetten. Je tegenstander claimt remise. Terecht, zo is de regel. Toch voelt dit wel een beetje dubbel. Daar moest ik aan denken toen ik op teletekst een bericht over Femke Bol las. Femke had in een wedstrijd met een Zwitserse 400 meter loopster sneller gelopen dan het bestaande nationaal record. Het record wordt echter niet erkend omdat de regel voorschrijft dat er minimaal twee tegenstanders zijn. Ze heeft dus wel sneller gelopen maar het record wordt niet op haar naam bijgeschreven. Maar ja, net als de vijftig-zetten regel zal ook deze regel er niet voor niets zijn. Inmiddels heeft ze nog sneller gelopen en is dat

Nu dan een voorbeeld in het kader van het KTL-KT eindspel waar het in dit artikel ten slotte over gaat. In een rapid-partij tussen Sergei Rublevsky en Alexey Chos in 2017 komt er op een gegeven moment een stelling op bord waarbij wit mat kan afdwingen in 60 zetten (is in de context van het verhaal nu niet interessant). Als je daar de optimale winstweg volgt kom je na drie zetten in de stelling van het eerste diagram hieronder terecht. Laten we deze stelling eens bekijken alsof hij zojuist is ontstaan na het slaan van een pion of stuk. Zodat de teller voor de vijftig-zetten regel nu ingaat.

Het is wel handig te weten wat het verschil is tussen DTM en DTZ. DTM geeft de kortst mogelijke weg naar mat en DTZ houdt rekening met de vijftig-zetten regel. Zie hiervoor mijn aparte artikel na dit artikel.

Wit is hier aan zet (eerste diagram)

Wit geeft bij optimaal spel van beide kanten mat in 57 zetten (DTM). Na 47 zetten van wit krijgen we het tweede diagram. Zwart aan zet. Om het mat zo lang mogelijk uit te stellen (DTM) speelt zwart hier 47...Te3 48.Th4 Txe5. Een slagzet. De teller wordt op nul gezet en daarmee is de vijftig-zetten regel gebroken en wit gaat mat zetten in 57 zetten. Echter, wat nu als zwart in het tweede diagram 47...Ke8 (DTZ) speelt. Dan wordt het mat versneld. Er volgt 48.Lf4 Kf8 49.Ld6+ Ke8 50.Tg8+ Tf8. Zie diagram 3. Wit gaat op de volgende zet mat geven met 51.Txf8. Maar, zwart claimt hier remise op grond van de vijftig-zetten regel!

In de eerste stelling (eerste diagram, mat in 57 zetten) kan mat kan worden afgedwongen door wit, maar remise kan worden geclaimd door zwart op grond van de vijftig-zetten regel. Dit heet een *cursed win*. Gaat het zelfde op met de verliezende partij aan zet dan heet het een *blessed loss*.

Had ik de stelling voorgelegd die één zet verder gaat (na 1Te7! Tc3) en met de (halve) zetten teller daar op nul zou de stelling theoretisch verloren zijn voor zwart.

Toen ik het verschil tussen DTZ en DTM doorhad en ontdekt had dat mijn Nalimov tablebase alleen met DTM werkt, had ik ook de oplossing voor een raadsel waar ik mee zat. Het betreft een studie van Thompson. De stelling van Thompson is een mat in 65 (DTM). Mijn Nalimov toont alleen maar DTM. Het langste mat (niet het enige) in het KTL-KT eindspel. De studie is opgenomen in de database van Harold van der Heijden. Ook wordt hij uitvoerig behandeld door John Nunn. Echter, in beide gevallen wordt de oplossing in 59 zetten getoond, DTZ dus.

Studies en lange winstwegen

Toen ik mij zo bezighield met dit eindspel en een aantal studies had bekeken, viel het mij op een gegeven moment op dat een aantal studies in elkaar overlopen. Ik ben dat vervolgens verder gaan uitpluizen. Het is namelijk niet altijd gelijk te zien. Stellingen kunnen gedraaid en gespiegeld zijn. Het resultaat van mijn uitpluizerij toon ik hieronder door de optimale winstweg te laten zien van de langste winstweg van het KTL-KT eindspel (65 zetten DTM, 59 zetten DTZ) en de studies (en partijstellingen) die er dan voorbij komen.

Zie stroomschema op de volgende pagina.

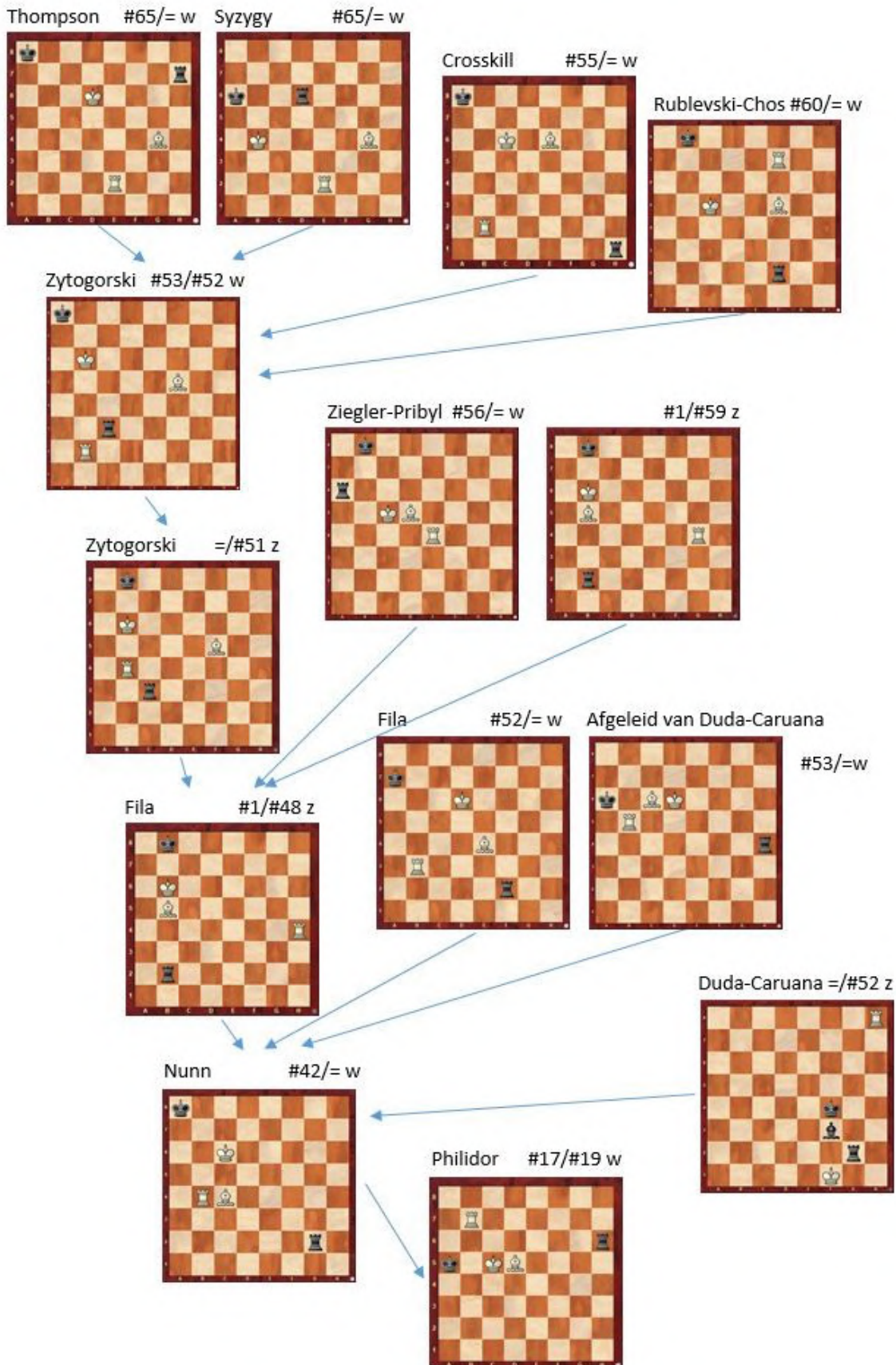
(advertentie)

Steenstraat 96
tel/ fax 026 4453603
- Arnhem -

Uw Fleurop bloemist

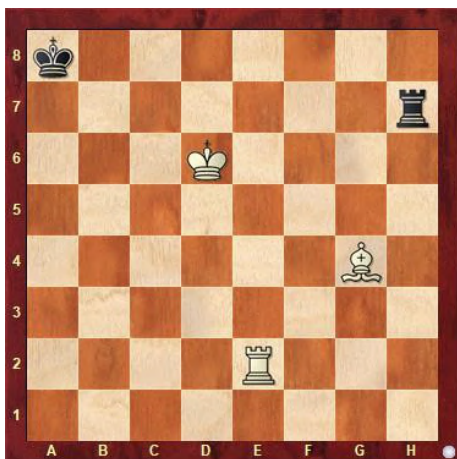
**BLOEMSIERKUNST
FUTURA**

Ik hoop dat de lezer de moeite wil nemen om dit stroomschema even goed te bekijken. Het toont de weg (de hoofdweg) die afgelegd moet worden naar het uiteindelijke mat. Deze hoofdweg, links van boven naar beneden in het schema, loopt langs een aantal fantastische studies. De andere stellingen zijn "zij-instromers". Deze komen al snel op de hoofdweg uit. Ik ken uiteraard niet alle stellingen met mat in 50 of meer maar het lijkt er sterk op dat een grote meerderheid via deze hoofdweg verloopt. Er zijn 28 stellingen van 59 zetten DTZ. Maar binnen een paar zetten volgen ze volgens Nunn allemaal dezelfde weg. Ik heb ook drie stellingen (en een daarvan afgeleid) uit de praktijk opgenomen. Ook deze komen allen uit op de hoofdweg. Zoals gezegd, de hoofdweg loopt dus van Thompson via de Zytogorski 's, de eerste Fila, Nunn en Philidor. De eerste Zytogorski en de twee Fila's komen in het boek van Nunn niet voor maar die verruimen wel mijn hoofdweg. Die hoofdweg wordt verderop in dit artikel volledig in zetten weergegeven. De tweede Fila en Duda-Caruana en afgeleide stromen niet direct in op de hoofdweg, niet via de eerste Fila maar uiteindelijk wel via Nunn. Nunn is dan ook een echte sleutelstelling. Daarvan laat ik verderop de indrukwekkende analyse zien. Om de subtiliteit van de lengte van zo'n winstweg te benadrukken heb ik de stelling zonder naam opgenomen. Vergelijk deze met de eerste Fila. Er zijn 11 zetten nodig om de toren van g4 naar h4 te bewegen.

Een stelling (zonder pionnen) kan dus op meerdere manieren getoond worden. Er zijn vier bordkanten, een stelling kan gespiegeld worden en wit en zwart kunnen gewisseld worden. Dat zijn $4 \times 2 \times 2 = 16$ manieren om een stelling neer te zetten. Als tijdens de winstweg een stelling wordt bereikt die bekend is van een studie toon ik het diagram met daarnaast het diagram van de originele studie. Maar ik begin met twee stellingen. Beide 65 DTM.

Thompson #65/= (DTZ #59) w
1985

Szyzgy #65/= (DTZ #59) w

We volgen hier in eerste instantie twee varianten: die van Thompson en die van Szyzgy. Die van Thompson is in 1985 als een studie verschenen, die van Szyzgy heb ik van de site van Szyzgy gehaald. Beide kennen hun oorsprong in de tablebase. Straks komen beide varianten bijeen. Als in de notatie een uitroep-teken (en dat zijn er veel) achter de zet staat, betekent dat dat de enige zet is die naar mat leidt.

De variant van Thompson:

1.Lf5! Th4 2.Ld3! Tf4 3.Le4+! Ka7 4.Lc6! Tg4 5.Kc7! Tg7+ 6.Ld7! Tg6 7.Le6 Tg7+ 8.Kc6 Tg1 9.Ta2+! Kb8 10.Tb2+! Ka8 11.Kb6 Tc1 12.Lf5! Tc3

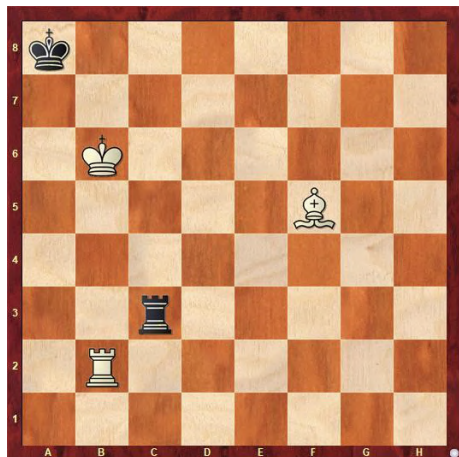
De variant van Szyzgy:

1.Kc5! Td3 2.Lc8+ Ka7 3.Te7+! Kb8 4.Le6! Td2 5.Lf5! Tf2 6.Kb6! Tb2+ 7.Kc6! Tf2 8.Tb7+ Ka8 9.Tb5! Tf3 10.Le6! Tc3+ 11.Kb6! Tc1 12.Lf5! Tc3 13.Tb2

We komen uit bij een studie van Zytogorski. Dit is niet de beroemde stelling van Zytogorski (dat is het volgende diagram) maar blijkbaar is deze stelling ook apart gepubliceerd. Het opmerkelijke is het volgende: bij Thompson is de stelling ontstaan na de 12^e zet van zwart, bij Szyzgy na de 13^e zet van wit. Dus we zijn uitgekomen bij een stelling die er op het bord hetzelfde uitziet maar dat nog niet is vanwege de kleur die aan zet is.

Zytogorski

#53/#52 w

Zytogorski, origineel
1843 bron onbekend

#31 z

Links gespiegeld, rechts de originele stelling.

Bij Thompson:

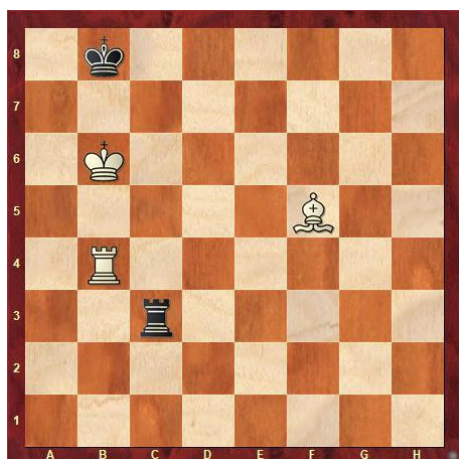
13.Tb1 Kb8 14.Tb4!

Bij Syzygy:

13...Kb8 14.Tb4!

Zytogorski

=/#51 z

Zytogorski, origineel
1843 bron onbekend

#35 z

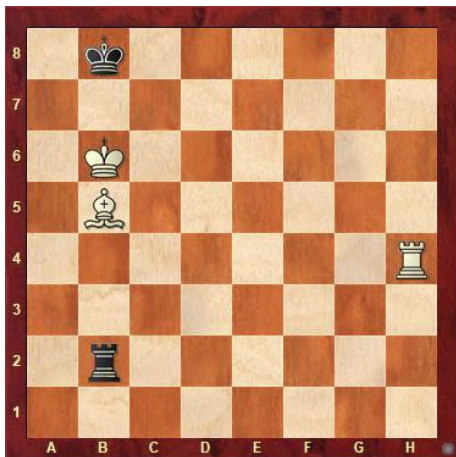

De beroemde stelling van Zytogorski. Het bijzondere aan deze stelling is dat zwart aan zet is. Nunn noemt dit ongelooflijk, een *reciprocal zugzwang*. Een wederzijdse zetdwang houdt in dat als wit aan zet is het remise is. Als zwart aan zet is, is het winst voor wit. Het is niet bekend of Zytogorski zich dit bewust was (aldus Nunn). Dankzij de endgame tablebases weten we nu dat er 17 reciprocal zugzwangs zijn in het KTL-KT eindspel.

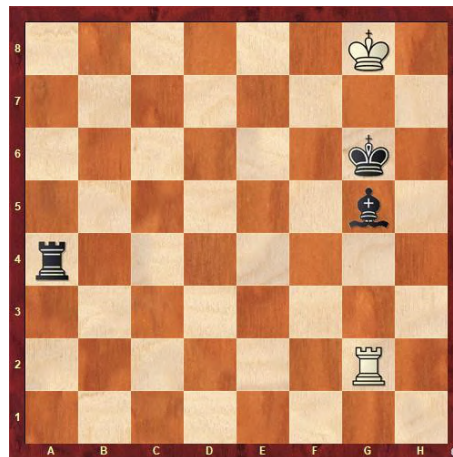
De twee varianten zijn nu bij elkaar gekomen. We gaan nu als één variant verder.

14...Ta3 15.Ld7! Ta2 16.Th4 Tb2+ 17.Lb5!

Fila #1/#48 z

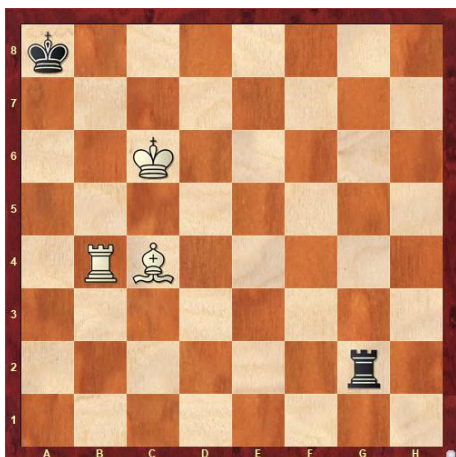
Fila, origineel =32 w
1954 Ceskoslovensky Sach#3330

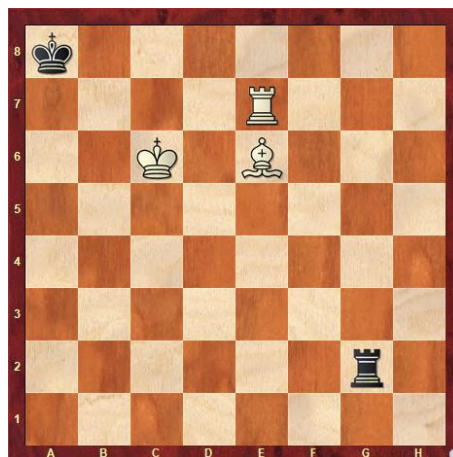
De studie van Fila verscheen 112 jaar na die van Zytogorski. In de originele studie (met de verdedigende partij aan zet) werd de stelling als remise gezien. Nu weten we dat het zowel met wit aan zet als met zwart aan zet een gewonnen stelling is.

17...Tc2 18.Lc4 Tb2+ 19.Kc6 Tc2 20.Th8+ Ka7 21.Th7+! Kb8 22.Tb7+ Ka8 23.Tb4! Tg2

Nunn #42/= w

Nunn #42/= w
1994 Secrets of Pawnless Endings diagram 291

Nunn heeft deze stelling in zijn Secrets of Pawnless Endings opgenomen vanwege de zeer moeilijk te vinden eerste zet. In de originele stelling is dat 1.Lf5. Voor de enige weg naar winst moet je deze zet vinden. De fraaie analyse van Nunn komt verderop aan de orde.

24.Ld3 Tg3 25.Td4 Tf3 26.Lc4! Th3 27.Td8+ Ka7 28.Ld5 Th2 29.Td7+! Kb8 30.Tb7+ Ka8 31.Tb1 Tc2+ 32.Kb6+! Kb8 33.Le6! Wederzijdse zetdwang. Te2 34.Kc6+! Ka7 35.Ta1+ Kb8 36.Ld5 Th2 37.Tb1+ Ka7 38.Le4 Th6+ 39.Kc5! Tb6 40.Tf1 Ta6 41.Tf8! Ta5+ 42.Kc6! Tg5 43.Tf7+ Ka6 44.Ld5! Tg6+ 45.Kc5! Ka5 46.Tf2 Tg4 47.Tb2 Th4 48.Tb7 Th6

Philidor

#17/#19 w

Philidor

#19/#21 w

1749 L'Analyze des Échecs

In deze stelling verschilt de plaats van de witte toren van b3 (f7 origineel) en de zwarte toren h6 (e2 origineel). Dat maakt twee zetten uit in de lengte van de matvoering.

49.Lf7 Tf6 50.Lc4 Tf5+ 51.Ld5! Tf6 52.Tb5+ Ka6 53.Tb3 Ka7 54.Tb7+ Ka6 55.Te7 Tf5 DTM

(55...Ka5 DTZ 56.Le6 Ka6 57.Lc4+ Ka5 58.Ta7+ Ta6 59.Txa6#)

56.Te8 Txd5+ 57.Kxd5 Kb6 58.Tc8 Kb5 59.Tb8+ Ka5 60.Kc4 Ka6 61.Kc5 Ka7 62.Tb6 Ka8 63.Kc6 Ka7 64.Kc7 Ka8 65.Ta6#

1-0

Analyse van Nunn

Om een indruk te krijgen van hoe zo'n analyse van Nunn er uit ziet, heb ik de analyse van een sleutelstelling, die van Nunn zelf, uit zijn boek vertaald en van een paar kleine aanvullingen voorzien. Een uitroeptekent betekent weer dat het de enig winnende zet is.

Nunn

Nunn vangt zijn analyse als volgt aan:

Als we de witte stukken en de zwarte koning fixeren, waar moet de zwarte toren dan staan om een remisestelling te hebben met wit aan zet? Dat blijken alleen de gemarkeerde velden te zijn, maar de redenen daarvoor liggen niet voor de hand.

We beschouwen verschillende zwarte toren posities. Ze worden voorafgegaan met een diagram (*zie volgende pagina*)

Stelling met toren op f1

Zoals bij meerdere velden wint wit hier met:

1.Ld5 Tc1+

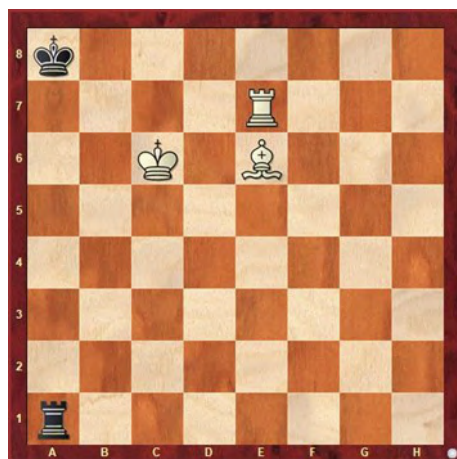
a) 1...Tf6+ 2.Kc7+ Ka7 3.Te8 Ka6 4.Lc6! Tf7+ 5.Ld7! Ka7 6.Te5 Tf6 7.Le6 en wint.

b) 1...Kb8 2.Te8+ Ka7 3.Kc7 Ka6 4.Lc4+! Hier stopt Nunn 's analyse maar na 4...Ka7 is er toch nog één kleinigheidje: 5.Te3 (5.Lxf1?? Pat.) 5...Ta1 6.Lb5 Ta2 7.Lc6 Ka6 8.Te8! en wint.

2.Kd6+! Kb8 3.Tb7+ Kc8 4.Ta7 Kd8 Philidor. (4...Tb1 5.Tf7 en wint.)

Klaarblijkelijk is de sleutel in deze analyse de tactische pointe dat de toren op f1 kwetsbaar is vanwege de lopervork op c4.

Stelling met de toren op a1

Na **1.Ld5 Kb8**

Deze variant geeft Nunn niet:

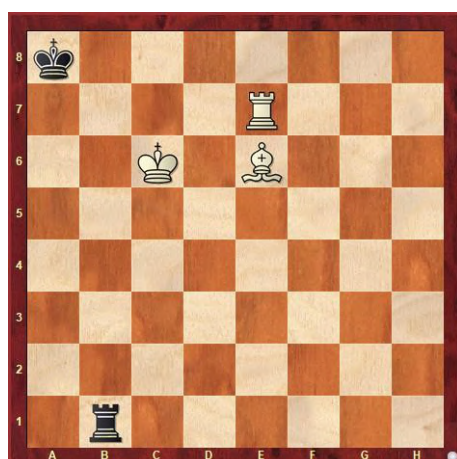
1...Tc1+ 2.Kd6+ Kb8 3.Tb7+ Kc8 4.Ta7 Kd8 Philidor.

2.Te8+ Ka7 3.Kc7 Ka6 4.Ta8+

valt de toren.

Stelling met de toren op b1

1.Ld5 Kb8 2.Kd6

dreigt 3.Te8+ gevolgd door 3...Ka7 4.Ta8+ Kb6 5.Tb8+

2...Tb5

2...Tc1 transformeert naar de variant met de toren op f1.

3.Th7 wachtzet.

3...Tb4

3...Tb6+ 4.Lc6! Tb4 5.Th8+ Ka7 6.Kc5! en wint.

4.Th1

met de bedoeling naar a1 te gaan.

4...Tb6+

4...Ka7 5.Kc5 Tb2 6.Ta1+ Kb8 7.Kd6 Kc8 8.Th1 en wint.)

5.Lc6! Ka7 6.Kc5! Tb2 7.Ta1+ Kb8 8.Kd6 Kc8 9.Th1 Kb8 10.Th8+ Ka7 11.Ta8+! Kb6 12.Tb8+ en wint.

Stelling met toren op c1

1.Kd6! Kb8
of *1...Tc2 2.Ld5+ Kb8*

2.Ld5!

En nu heeft zwart niets beters dan

2...Tc2

en wint. Zie de stelling met de toren op f1.

De conclusie is dat met de zwarte toren op de linker helft van het bord, zwart niet kan vermijden in de stelling van Philidor terecht te komen. De enige uitzonderingen vormen de stelling waar zwart schaak geeft met Ta6 (in dit geval is de verdediging 1.Kb5 Ta7 2.Te8+ Kb7), en met de zwarte toren op b7 waar pat het wapen is.

Stelling met de toren op f8, h8, f6, g6, h6, e5, g5, h5, e3, f3 en g3: bijvoorbeeld Tf8

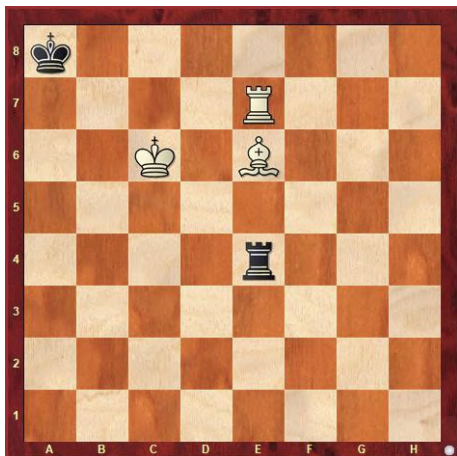
Aan de rechterzijde van het bord kunnen de genoemde velden direct geëlimineerd worden vanwege:

1.Kb6 Tb8+

1...Kb8 2.Ld7 Tg8 3.Lc6 Kc8 4.Ta7 Kd8 5.Ta8+! en wint.

2.Ka6 Tf8 3.Ta7+ Kb8 4.Tb7+! Ka8 5.Ld5

Nu houden we nog 10 velden over om te beoordelen. Namelijk e1, g1, h1, e2, f2, g2, h2, e4, f4 en h4. Van deze velden leiden er vier tot remise, maar de anderen tot verlies. Het volgende diagram staat model voor de vier velden op de vierde rij. Stelling met de toren op e4, f4 of h4: bijvoorbeeld Te4

1.Kb6 Tb4+ 2.Kc5! Tf4

2...Tb2 3.Ld5+ Kb8 4.Kd6 transformeert naar de variant met de toren op b1.

3.Ld5+ Kb8 4.Kb6 Kc8

4...Tb4+ 5.Kc6 Tb2 6.Kd6 transformeert naar de variant met de toren op b1.

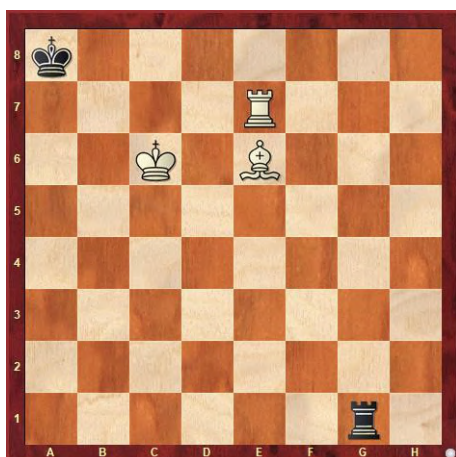
5.Kc6! Tf6+

5...Kd8 6.Kd6! transformeert naar de hoofdvariant.

6.Le6+! Kd8 7.Kd6 Tf2 De tweede rij is relatief de beste verdediging in Philidor-achtige stellingen.

8.Tb7 Td2+ 9.Ld5 Tc2 Philidor.

Stelling met de toren op g1

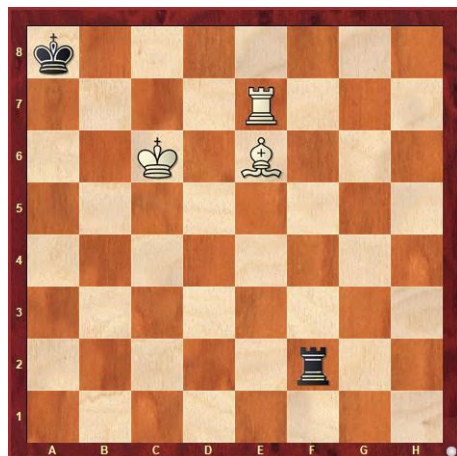
1.Lf5 dekt b1 en dreigt Kb6 terwijl het tegelijkertijd het schaak op g6 verijdt.

1...Tg3 2.Le4 Kb8 3.Tb7+ Kc8

3...Ka8 4.Th7 Kb8 5.Kd6 Tg8 (de dreiging is 6.Tb7+ Kc8 7.Tb1 Tg5 8.Th1 Tg8 9.Ta1 Td8+ 10.Kc6! Kb8 11.Kb6)
6.Tb7+ Kc8 7.Ta7 Td8+ 8.Kc6 Kb8 9.Tb7+ Ka8 10.Tb4 en wint.)

4.Lf5+ Kd8 5.Kd6 Ke8 6.Le6 Kf8 7.Tf7+! Ke8 8.Tf6 Td3+ 9.Ld5! Td1 10.Tf2 Td4 11.Ta2 en wint.

Stelling met de toren op f2

1.Ld5 Kb8

1...Tc2+ 2.Kd6+ Zie de variant met de toren op c1.

2.Tb7+! Ka8

2...Kc8 3.Le6+ Kd8 4.Kd6! Td2+ 5.Ld5 Philidor.

3.Tb1 Tc2+

3...Tf6+ 4.Kc7+ en wint.

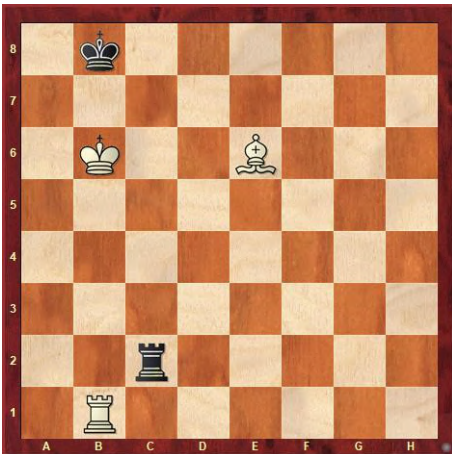
4.Kb6+! Kb8 5.Le6! (zie volgende pagina)

PUTMAN
WORSTMAKERIJ
TRAITEUR

Steenstraat 90 | 6828 CN | Arnhem

026-4425368 | info@slagerijputman.nl

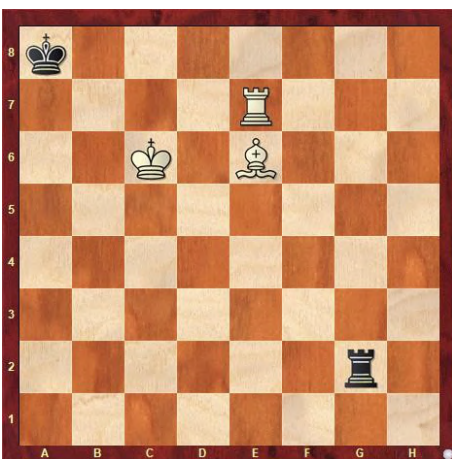

Deze stelling rechtvaardigt een afzonderlijke analyse.

Het is net als de stelling van Zytogorski een stelling met wederzijdse zetdwang. Met wit aan zet remise, met zwart aan zet winst. Nunn merkt op dat het erop lijkt dat stellingen met wederzijdse zetdwang een fundamentele betekenis hebben. En dat terwijl er maar zo weinig (17) van zijn.

Deze analyse laat ik hier achterwege.

We keren nu terug naar de oorspronkelijke stelling met de toren op g2.

Wit kan alleen maar winnen met de volgende zeer moeilijke zet.

1.Lf5!

Er zijn verschillende varianten die in cirkeltjes rondraaien maar als wit wil winnen, moet hij deze zet vinden.

1.Ld5 is minder effectief vanwege 1...Tg6+ en de loper moet weer terug.

Er dreigt nu 2.Le4 Tb2 3.Kd6+ Kb8 4.Te8+

Zwart heeft nu verschillende manieren om die dreiging tegemoet te komen:

1...Kb8 2.Le4 Tb2 (2...Tg3 3.Tb7+ Zie de analyse van de stelling met de toren op g1.) 3.Kd6 Td2+ (3...Tb4 4.Lc6 Td4+ 5.Ld5! Tb4 6.Te1 Tb6+ 7.Lc6! Ka7 8.Kc5! en wint.) 4.Ld5 Tc2 5.Tb7+ Kc8 6.Ta7 Philidor.

1...Tb2 2.Le4 Kb8 is zetverwisseling met de variant hiervoor.

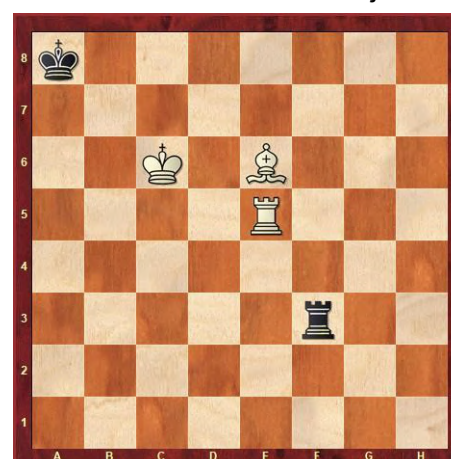
1...Tg3 zie hiervoor de analyse van de stelling met de toren op g1.

1...Tf2 de hoofdvariant.

2.Te5 Tf3

of 2...Tb2 3.Le4 Kb8 4.Te7 Tb3 5.Ld5 en nu leiden zowel 5...Tb2 (als 5...Tc3+ 6.Kd6! Tc2 7.Tb7+) 6.Kd6 Tc2 7.Tb7+ tot de variant 1...Kb8.

3.Le6! weer een hele moeilijke zet.

De dreiging is 4.Kc7 Tc3+ 5.Kb6! Tc2 6.Ld7

3...Tf2

3...Ka7 4.Ta5+ Kb8 5.Tb5+ Ka7 (5...Ka8 6.Kb6 wint na 6...Kb8 (of 6...Tf1 7.Lc4 Te1 8.Th5 Te8 9.Ta5+ Kb8 10.Ld5) 7.Th5 Tf8 8.Ld7 Tg8 9.Lc6) 6.Tb7+ Ka8 (6...Ka6 7.Lc4+ Ka5 8.Kc5! Tf5+ 9.Ld5 Philidor.) 7.Tb1 Ka7 8.Ta1+ Kb8 9.Ld5 Tg3 10.Le4 Tg7 (10...Tg4 11.Tb1+! Ka7 12.Tb4 Tg7 13.Kc5 Tg5+ 14.Ld5 Tg6 15.Tb7+ Philidor.) 11.Th1 Ka7 (11...Tc7+ 12.Kd6! Ook deze stelling verdient een aparte analyse maar ook die laat ik hier achterwege.) 12.Tb1 Te7 13.Ld5 Tg7 14.Kc5 Tg6 15.Tb7+ Philidor.

3...Tf1 4.Ta5+ Kb8 5.Ld5 Tg1 (5...Tb1 6.Kd6 Kc8 7.Ta4 Tb6+ 8.Lc6! Tb1 9.Th4 Kb8 10.Th8+ en wint.) 6.Tb5+! Ka7 7.Tb7+ Ka8 (7...Ka6 8.Lc4+ Ka5 9.Kc5 Tg5+ 10.Ld5 Philidor.) 8.Th7 Tg6+ (8...Kb8 Dit is de stelling met wederzijdse zetdwang van twee diagrammen terug.) 9.Kc7+ Ka7 10.Lc4! en we hebben weer de stelling met wederzijdse zetdwang maar nu in een gespiegelde versie!

3...Kb8 4.Tb5+ transformeert naar 3...Ka7.

4.Ta5+

4.Lc4 wint sneller (5 zetten) maar we geven de voorkeur aan een langere winstvariant boven een kortere maar complexere variant.

4...Kb8 5.Ld5 Th2

5...Tf1 6.Kd6 Tf6+ 7.Kd7! Ta6 8.Tb5+ Ka7 9.Tb7+ Ka8 10.Ke8 en wint.

6.Tb5+ Ka7 7.Tb7+ Ka8

7...Ka6 8.Lc4+ Ka5 9.Kc5! Th5+ 10.Ld5! Philidor.

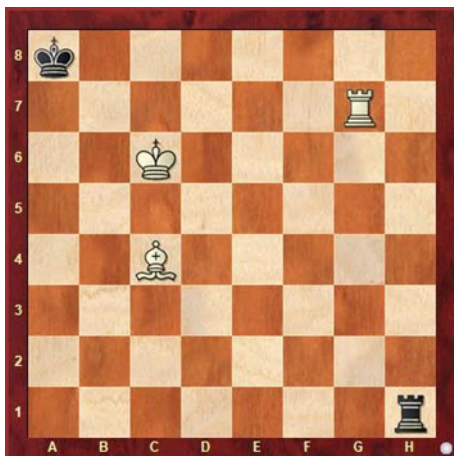
8.Tb1 en we hebben een stelling die een reflectie is van 3...Tf1.

1-0

Studie van Crosskill

Als laatste wil ik een studie van Crosskill laten zien. Dit omdat het toch wel zeer indrukwekkend is dat Crosskill zo'n moeilijke stelling al in die tijd vrijwel vlekkeloos wist te analyseren. Het is zeer de moeite waard om dit op bord na te spelen. Let eens op het aantal uitroeptekens (de enige zet naar mat).

Crosskill #57
1864 Chess Player's Magazine @2

Crosskill claimt de winst in 57 zetten. Correct is winst in 49 zetten (DTZ) of 55 zetten DTM. We volgen Crosskill.

1.Ld3 Te1

1...Th6+ geeft iets meer weerstand.

2.Lf5 Te3 3.Ld7! Kb8 4.Tg4! Tb3 5.Le6! Tb2 6.Lc4

De beste verdediging zou 6.Tg3 geweest zijn.

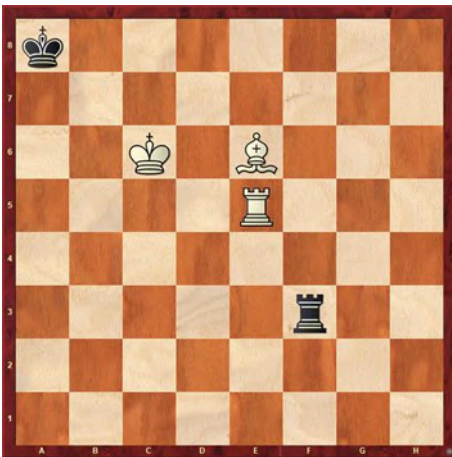
We komen nu aan bij een stelling met een DTM van 58.

De nu volgende 17 zetten zijn bij optimaal spel van beide zijden zeer moeilijk. Crosskill geeft de volledig juiste zettenreeks!

6...Th2 7.Tg8+! Ka7 8.Tg7+! Ka8 9.Ld3 Th6+ 10.Kc7! Tf6 11.Th7 Ka7 12.Te7! Tf8 13.Lb5! Tg8 14.Te1 Tg7+ 15.Ld7! Tg6 16.Le6 Tg7+ 17.Kc6 Tg6 18.Ta1+ Kb8 19.Tb1+! Ka7 20.Tb7+ Ka8 21.Te7! Tg2 22.Lf5 Tf2 23.Te5 Tf3 24.Le6

Vanaf hier zitten er alleen nog maar een paar kleine onnauwkeurigheden in de analyse van Crosskill.

(zie diagram volgende pagina)

24... Kb8

24... Tf1 is iets nauwkeuriger.

25.Tb5+ Ka7 26.Ta5+

26.Tb7+ is twee zetten sneller.

26...Kb8 27.Ld5

27.Tb5+ scheelt vijf zetten.

**27...Tg3 28.Tb5+! Ka7 29.Tb7+ Ka8 30.Th7 Tg6+ 31.Kc7+! Ka7 32.Lc4!
Tg5 33.Kc6+ Kb8 34.Th8+ Ka7 35.Ld5 Tg1 36.Th7+ Kb8 37.Le4 Tc1+
38.Kd6! Tc8**

38...Tc7 scheelt twee zetten.

39.Tb7+! Ka8 40.Tf7+ Kb8 41.Ld5 Tc2 42.Tb7+

42.Te7 of Tg7 of Th7 zijn één zet sneller. Overigens, de stelling van Philidor is alweer herkenbaar.

**42...Kc8 43.Ta7 Kd8 44.Tf7 Te2 45.Tg7 Te1 46.Tb7 Tc1 47.Lb3 Tc3 48.Le6 Td3+ 49.Ld5! Tc3 50.Td7+ Kc8
51.Tf7 Kb8 52.Tb7+ Kc8 53.Tb4 Kd8 54.Lc4 Kc8 55.Le6+ Kd8 56.Tb8+ Tc8 57.Txc8#
1-0**

Bronnen

De endgame study database van Harold van der Heijden. Zie hiervoor een mooie column van Karel van Delft uit 2009: <https://www.maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns/57-de-passie-voor-eindspelstudies-van-harold-van-der-heijden>

Het boek Secrets of Pawnless Endings van John Nunn

Het is één van de drie boeken die Nunn heeft geschreven die gebaseerd zijn op analyse van endgame-tablebases. Een geweldig boek dat helaas alleen nog maar elektronisch verkrijgbaar is. Alleen het hoofdstuk over KTL-KT beslaat al 62 pagina's. Als je de besproken studies echt wilt begrijpen, is dit hét boek.

Vijftig-zetten regel, endgame tablebases en FEN-notatie

door Fred Reulink

Hoe luidt de vijftig-zetten regel?

In artikel 9.3 van de FIDE-regels staat het als volgt opgeschreven:

“De partij is remise, als een aan zet zijnde speler terecht claimt dat 1: er met de door hem op het notatie-formulier genoteerde en aan de arbiter meegedeelde zet, die niet gewijzigd mag worden, de situatie wordt bereikt, dat er met de laatste 50 opeenvolgende zetten van beide spelers geen pion is verzet en niets is geslagen, of 2: er met de laatste 50 opeenvolgende voltooide zetten van beide spelers geen pion is verzet en niets is geslagen.”

FIDE veranderde de regels meerdere malen, te beginnen in 1974, naar honderd zetten voor eindspellen waar vijftig zetten onvoldoende waren om te winnen. In 1988 stond FIDE vijfenzeventig zetten toe voor KLLKP, KPPKp, KDKLL, KDKPP, KTLKT en KDpKD met de pion op de zevende rij, omdat tablebases posities in deze eindspellen hadden blootgelegd die meer dan vijftig zetten nodig hadden om te winnen. In 1992 annuleerde de FIDE deze uitzonderingen en herstelde de vijftig-zetten regel tot zijn oorspronkelijke status. Aldus kan een tablebase een stelling identificeren zoals gewonnen of verloren, terwijl het in feite door de vijftig-zetten regel remise wordt. Het ICCF Congres 2013 in Krakau, besloot voor correspondentieschaaktoernooien dat voor alle toernooien die na 1 januari 2014 zijn gestart, spelers een overwinning of gelijkspel mogen claimen als de stelling kan worden opgelost in een 6 stukken tablebase-stelling. Verder besloot het ICCF Congres 2019 in Vilnius om deze claims uit te breiden tot 7 stukken tablebases.

In mijn KTL-KT artikel geef ik een voorbeeld van deze vijftig-zetten regel.

Wat zijn endgame tablebases?

Endgame tablebases zijn speciale databases die alle mogelijke stellingen opslaan met een bepaalde materiaalverhouding en hun resultaten.

Een endgame tablebase wordt gegenereerd via retrograde analyse. D.w.z. er wordt uitgegaan van een mat stelling en daarvandaan wordt de weg achterwaarts afgelegd.

Tim Krabbé legt het proces van het genereren van een tablebase als volgt uit (door mij vrij vertaald): "Het idee is dat een database wordt gemaakt met alle mogelijke stellingen met een bepaalde materiaal verhouding. Vervolgens wordt een sub database gemaakt van alle posities waar zwart mat staat. Dan een waar wit mat kan geven. Dan een waar zwart niet kan voorkomen dat wit mat geeft op de volgende zet. Dan een waar wit altijd een stelling kan bereiken waar zwart niet kan voorkomen dat wit mat geeft op de volgende zet. En zo verder, altijd een halve zet verder weg van mat totdat alle stellingen die naar mat leiden zijn gevonden. Dan worden al deze stellingen gekoppeld naar mat via de kortste weg door de database. Dat betekent dat, afgezien van 'equi-optimale' zetten, alle zetten op een dergelijke weg perfect zijn: wits zet leidt altijd tot het snelste mat, zwarts zet leidt altijd tot het langzaamste mat."

De retrograde analyse is alleen noodzakelijk vanaf de mat stellingen omdat elke stelling die niet kan worden bereikt op de weg terug naar mat wel een remise stelling moet zijn.

Enkele belangrijke termen in dit verband zijn:

Depth to mate (DTM - Geeft de kortst mogelijke weg naar mat vanuit elke stelling. Bijvoorbeeld de inmiddels wat verouderde Nalimov tablebases.

Depth to conversion (DTC) - Geeft de kortst mogelijke weg naar conversie. Een conversie is als een pion promoveert of een stuk wordt geslagen (of als er mat wordt gezet). Er ontstaat immers een nieuwe materiaal verhouding.

Depth to zeroing-move (DTZ) – Hierbij wordt rekening gehouden met de vijftig-zetten regel.

Depth by the rule (DTR) – Voor zover ik weet zijn die er nog niet.

De belangrijkste tablebases zijn de Syzygy tables (ontwikkeld door de Nederlander Ronald de Man) en die van Lomonosov, een supercomputer van de Moskouse State University.

Syzygy tablebases werden uitgebracht in april 2013 in een geoptimaliseerde vorm voor gebruik door een schaakprogramma. Deze bestaat uit twee tables per eindspel: een kleinere WDL (win/draw/loss) table die kennis bevat van de vijftig-zetten regel, en een grotere DTZ-table. De WDL-tabellen zijn ontworpen om klein genoeg te zijn om te passen op een solid-state drive voor snelle toegang tijdens het zoeken, terwijl de DTZ-vorm is voor gebruik om de theoretisch snelste weg te vinden om de vijftig-zetten regel opnieuw in te stellen met behoud van een winnende positie. Syzygy tablebases zijn beschikbaar voor alle 5 (> 25 miljard stellingen, 1 Gigabyte opslaggeheugen), 6 (> 3 biljoen stellingen, 150 Gigabyte opslaggeheugen) en 7-stukken eindspellen (> 400 biljoen stellingen, 17 Terabyte opslaggeheugen), en worden nu ondersteund door vele engines, zoals Komodo, Deep Fritz, Houdini en Stockfish. Syzygy tablebases kunnen gratis van het internet gedownload worden.

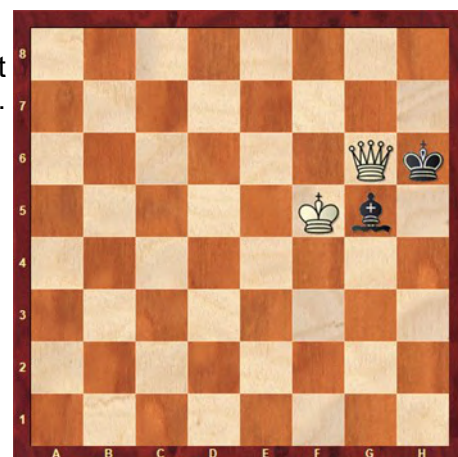
Lomonosov is vooral interessant omdat daar het onderzoek gaande is naar de 8-stukken eindspellen (> 38 biljard stellingen, > 5 Petabyte opslaggeheugen). Er wordt aangenomen dat een 1000-zetten mat in een van de 8-stukken eindspellen kan worden gevonden. De verwachting is dat dit misschien nog dit jaar gebeurd. Tijdens een interview bij Google in 2010 zei Garry Kasparov dat "misschien" de limiet 8 stukken zal zijn. Omdat de startpositie van schaken het ultieme eindspel is met 32 stukken, beweerde hij dat er geen kans is dat schaken door computers kan worden opgelost.

Het langste 7-stukken mat.
Wit begint en geeft mat in 549 zetten.

Op de site van Tim Krabbé is de volledige zettenreeks te vinden. De liefhebber kan 'm dan helemaal naspelen en genieten van de volkomen onbegrijpelijke zetten.

Rechts het mat
na 549 zetten.

Wat houdt FEN-notatie in?

Forsyth-Edwards Notation, vaak afgekort als FEN, is een schaaknotatie waarmee een schaakstelling kan worden beschreven als een rij van karakters.

Een FEN-stelling bestaat uit de volgende 6 velden.

Positie van de stukken: Van de 8e tot de 1e rij wordt de positie van de stukken op die rij beschreven, met de Engelse benaming voor de stukken (KQRBNP voor wit en kqrbnp voor zwart). De rijen worden hierbij gescheiden met een slash (/). Opeenvolgende lege velden worden gegeven met een cijfer van 1 tot 8.

Kleur aan zet: w (wit is aan zet), b (zwart is aan zet).

Rokade: K (korte rokade wit), Q (lange rokade wit), k (korte rokade zwart), q (lange rokade zwart), – (geen rokade mogelijk).

En-passant: Een veld op de 3e of 6e rij betekent dat er een en passant slag mogelijk is. Een streepje (-) betekent dat er niet en passant kan worden geslagen.

Halve-zettenteller: Het aantal gespeelde zetten sinds de laatste zet waarbij een pion is gezet of een stuk is geslagen. De teller is een hulpmiddel voor de 50-zetten regel.

Volledige-zettenteller: Het aantal (volledig) gespeelde zetten. De teller begint bij 1 en wordt na elke zet van zwart opgehoogd met één zet.

Voorbeeld: beginopstelling.

rnbqkbnr/pppppppp/8/8/8/8/PPPPPPPP/RNBQKBNR w KQkq - 0 1

In zo'n FEN is "verborgen" informatie over een stelling opgenomen. Daarmee bedoel ik het volgende: als je naar een willekeurige stelling kijkt, weet je niet wie er aan zet is, of er wel of niet gerokeerd mag worden, of er en-passant geslagen mag worden, hoeveel zetten er gespeeld zijn i.v.m. de vijftig-zetten regel, hoeveel zetten er überhaupt gespeeld zijn. Het leek mij wel aardig een stelling te componeren waar al die verborgen informatie een rol speelt. Na enig nadenken kwam ik tot de conclusie dat dat niet lukt. De en-passant regel is niet te verenigen met de vijftig-zetten regel. Maar met de overgebleven informatie lukt dat wel.

Wat je van de volgende stelling dient te weten is het volgende:

1. Wie is er aan zet?
2. Mag wit nog lang rokeren?
3. Hoeveel halve zetten zijn er gespeeld i.v.m. de vijftig-zetten regel?

Eigenlijk is er voor de toeschouwer nog een vraag: aan welke kant van het bord zijn de stukken opgesteld? Maar die informatie zit wel in de FEN.

Dan hebben we dus drie binaire vragen. Dat betekent dat er $2 \times 2 \times 2 = 8$ mogelijke FEN-notaties zijn.

Ik geef een partijverloop in de volgende FEN:

8/8/8/B7/8/3k4/1r6/R3K3 w Q - 96 120.

w Q 96

Het gaat dus om **w Q 96**.

Wit is aan zet, mag lang rokeren en er zijn 96 halve zetten gespeeld in dit eindspel.

De partij gaat dan als volgt:

49.0-0-0+ Ke2 50.Te1+ ½ - ½

Op de volgende zet gaat de zwarte toren geslagen worden maar zwart claimt remise. De 100^e halve zet van zwart is de vijftigste hele zet en de vijftig-zetten regel wordt toegepast.

Wat betekent dit voor een endgame-tablebase? Die houden geen rekening met de rokade mogelijkheid en ook niet met de opgave van het aantal halve zetten.

Zoals op deze screenshot van de Syzygy website rechts bovenaan te zien is, komt de stelling niet voor in de tables omdat er dus een Q (zie FEN links onderin) in is opgenomen. De lol is dat hij wel de juiste oplossing geeft i.v.m. de rokade!

Ra2	Draw
Ra3+	Draw
Ra4	Draw
Rb1	Draw
Rc1	Draw
Rd1+	Draw
Kd1	Draw
Kf1	Draw
Bb4	Unknown
Bb6	Unknown
Bc3	Unknown
Bc7	Unknown
Bd2	Unknown
Bd8	Unknown

Syzygy tables only provide information for positions with up to 7 pieces and no castling rights.

Maar niet als je de 96 halve zetten zou opnemen.

Voor vervolg zie pagina 62

Ledenoverzicht per 1 oktober 2020

door Ruud Wille

Ook in zo'n bizar jaar als 2020 is 1 oktober toch altijd een mooi moment om bij de jaarlijkse vergelijking te zien hoe de verhouding van het aantal leden liggen bij de diverse clubs. Het bondsbureau van de KNSB heeft me weer van deze cijfers voorzien zodat ik wederom deze vergelijking kan maken. Veel dank daarvoor!! Juist na zo'n periode waarin het verenigingsleven compleet stil lag want, hoe leuk het misschien voor de liefhebbers ook is, het online schaken is toch maar een beetje surrogaat ten opzichte van het echte sociale gebeuren rond de clubavonden. Clubbinding is dan in zo'n periode voor de verenigingen heel moeilijk tot stand te brengen om over ledenwerving maar niet te spreken want daar kon in het afgelopen half jaar helemaal niet aan worden gedaan. Het bestuur van ASV heeft over de binding met de leden veel met elkaar contact gehad op welke wijze aan die clubbinding vorm kon worden gegeven. Door onder meer het ook in coronatijd laten verschijnen van het clubblad ASV-Nieuws, de ansichtkaart met puzzels, het puzzelboekje voor de zomerperiode werd het contact met de leden goed in stand gehouden. Met de ledenbinding zat het dus wel goed en dat is ook een compliment aan u dat u zich bij ASV thuis voelt ook al waren we gedwongen om de clubavonden stop te zetten en ook het verder spelen in de externe competitie werd geannuleerd. Ledenwerving was er niet bij in de afgelopen periode. Geïnteresseerden konden we immers niets bieden van een gezellige clubavond of spannende teamwedstrijden.

ASV heeft op 1 oktober 2020 een stevige derde plaats in handen met 165 leden nog steeds achter het leidende duo het Amsterdamse Caïssa, al jarenlang de koploper en nummer 2 de S.V. Amsterdam-West, dat van de clubs in de top als enige het ledental zag stijgen. Wat ik hier schrijf komt enigszins over als herhaling van zetten maar het is zoals het is. ASV doet het immers al die jaren dat ik deze ranglijst samenstel gewoon heel goed landelijk gezien. U ziet het aan de tabel. Ons ledental is in de loop der jaren gestaag gegroeid tot we vorig jaar al de top 3 wisten te bereiken, een positie die in het voorbije jaar krachtig is verdedigd. Een positie waar we heel trots op kunnen zijn. Dat het Amsterdamse Caïssa de grootste club van Nederland bleef is geen verrassing ook al hebben zij fors ingeleverd en met de 2^e plaats die Amsterdam-West inneemt en de 5e plaats van het Amsterdamse VAS staat ASV te midden van 3 Amsterdamse clubs. De Delftsche Schaakclub en het Leidse LSG zijn ook clubs die zich al jaren in de top bevinden. Uit de OSBO-regio stegen Schaakstad Apeldoorn en onze vrienden uit Wageningen beiden één plaatsje. In het overzicht van vorig jaar telden we nog 26 verenigingen met 100 of meer leden. Dit jaar zijn dit er nog maar 21. Dit geeft aan dat veel verenigingen die net boven de streep stonden leden hebben moeten inleveren. Hopelijk voor hen is dit van tijdelijke aard. Onder de streep heb ik alle clubs vanaf 99 leden vermeld. Daarbij ziet u ook verenigingen die tegen de 100 aanzitten maar ook die ooit al eens meer dan 100 leden hadden maar nu soms heel ver zijn teruggezaakt.

Ik heb in het overzicht de eerste 40 clubs genoemd en daaronder nog een aantal clubs die ooit boven de 100 leden stonden maar soms ver zijn weggezaakt. Zo kan het dus ook gaan in het verenigingsleven.

Verder wil ik naast de drie OSBO-verenigingen die in de top 20 staan nog een aantal andere verenigingen uit onze regionale bond noemen: De Cirkel uit Ede (80 leden), SV Doetinchem (74 leden), het Nijmeegse UVS (71 leden), de Arnhemse Schaakacademie (67 leden), SMB (66 leden), DSG Pallas (58 leden), MSV-Meppel (56 leden), de Veenendaalse SV (56 leden) en Het Kasteel uit Wijchen (55 leden). Dat zijn de OSBO-clubs binnen de eerste 100 van de rangschikking.

Tot slot: Als altijd blijft het een momentopname. Ledenwerving en ledenbehoud blijven aandachtspunten!! Volgend jaar bekijken we weer een nieuwe landelijke lijst om te zien hoe de stand van zaken dan is en of de clubs met een stijging van het aantal leden hebben laten zien dat het corona-tijdperk is overwonnen!

Overzicht leden KNSB per 1 oktober 2020 met verenigingen met 100 of meer leden:										
Nr Vereniging	1/10/20	1/10/19	1/10/18	12/10/17..	1/10/16..	1/10/15	1/10/14	1/10/13	1/10/12	14/9/11
1 Caïssa (Amsterdam)	192	236	213	212	207	208	195	197	218	210
2 Amsterdam-West	179	172	171	151	139	136	124	121		
3 ASV	165	169	161	151	156	156	147	136	155	144
4 LSG (Leiden)	150	158	147	142	129	123	129	104	101	114
5 VAS (Amsterdam)	144	151	156	124	120	122	146	140	144	148
6 Delftsche SC	141	158	163	142	153	150	150	155	143	139
7 Almere	133	160	140	140	155	140	126	110	116	104
8 Schaakstad Apeldoorn	130	139	98	86						
9 HWP (Haarlem)	130	161	144	151	129	125	138	131	134	138
10 HSG (Hilversum)	127	137	113	95	81			104		
11 De Waagtoren (Alkmaar)	124	132	126	123	123	119	115	130	123	116
12 JSC Magnus Leidsche Rijn	122	129	142	160	152	118				
13 Zuid Limburg	115	117	132							
14 DD (Den Haag)	108	115	115	117	99	109	108	115	108	109
15 Moira Domtoren (Utrecht)	108	126	126	117	110	118	119	130	124	113
16 Zukertort Amstelveen	104	119	140	127	124	112	118	99	110	104
17 BSG (Bussum)	104	119	111	115	110	106	111	102	101	122
18 Purmerend	104	101	106	120	110	101	110	114	100	100
19 SV Wageningen	102	109	99	96	95	98	97	103	105	
20 Groninger Combinatie	102	107	91	86						
21 Promotie (Zoetermeer)	100	115	123	131	128	124	120	126	112	118

22 Caïssa-Eenhoorn (Hoorn)	99	111	114	110	105	110	118	124	121	103
23 SV Sliedrecht	97	96	87	77						
24 De Stukkenjagers	97	95	103	94						
25 S.C. Oud Zuylen Utrecht	96	102	122	119	120					
26 Paul Keres	96	102	94	99						
27 Spijkenisse	95	99	120	106	108	120	139	131	128	112
28 S.V. Voorschoten	94	105	101	91	92	101				
29 SV Leiderdorp	93	97	103	106	95	107	101	101	103	137
30 SV Krimpen a/d IJssel	92	95	69	78	98			118		
31 S.C. Dordrecht	91									
32 De Pion (Roosendaal)	90	98	104	95	110	93	102	121	133	
33 De Baronie	89	92	88	89						
34 Kennemer Combinatie	89	107	118	124	112	108	109	89	141	156
35 RSR Ivoren Toren	87	97	88	85						
36 S.V. En Passant	85									
37 Hoogland (Amersfoort)	86	95	92	93	104	99				
38 S.V. Voerendaal	85									
39 SG Amersfoort	85									
40 SHTV (Den Haag)	84	88	103	117	101					

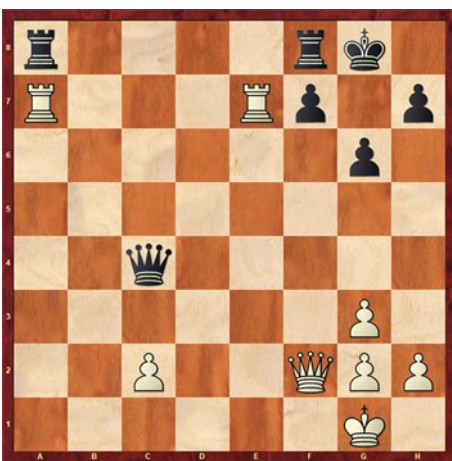
42 SG Max Euwe (Enschede)	82	90	94	103	112	125	126	126	108	
43 Eindhovense SV	82	77	81	101	86					
45 ZSC Saende (Zaandam)	80	74	68	78	79			102		
48 HMC Den Bosch	79	73	79	103	87	90	100	109	106	
55 SV Almelo	72	75	78	81	81			103		
69 Charlois Europoort (R'dam)	63	69	68	75	77	86	92 95	103	109	
92 SV Santpoort (Velsbroek)	55	59	59	73	77			106		

Flash

door Peter Boel

Op 17 september speelde ik mijn derde interne pot na de lockdown. Een week eerder was ik na een paar uurtjes spelen tegen Sasja (ik kan dat krulletje onder de 's' even niet vinden) Albers naar Richard van der Wel aan de bar gewandeld en had iets geroepen over "een heel interessante partij," niet wetend dat ik net een gruwelijke blunder had begaan waardoor ik vijf zetten later kon opgeven. Wie kwam er weer eens binnenwandelen op deze derde avond? De beminlijke Ilya Radzolski, de Russische Arnhemmer afkomstig van SMB, die ik al eerder opvoerde in deze kolommen. Deze keer had ik wit en na wat nonchalant spel van hem kreeg ik een mooi initiatief, vooral door de hippe terugname 13.fxg3! in plaats van 13.hxg3. Moet u ook eens proberen! Ilya verdedigde goed en ik won weliswaar een pion, maar dat stelde nog niet veel voor. Toen we beiden nog een minuut of 4 bedenktijd hadden kwam de volgende stelling op het bord:

Boel-Radzolski

Met die paar minuutjes te gaan had ik mijn voordeel een beetje zien verwateren, maar hier zag ik ineens 26.Txf7!. In plaats van alles helder uit te rekenen ging ik echter naar allerlei beren op de weg zitten kijken en besloot toen maar tot het laffe **26.Tec7?!**. Overbodig te zeggen dat Ilya uiteindelijk remise hield. Vervolgens begonnen we aan een illegale maar geanimeerde post-mortem, die oogluikend werd toegestaan door de ASV-autoriteiten. Met een Tripel in de hand (sorry, ik word een beetje nostalgisch) gaf ik aan dat ik hier even naar het inslaan op f7 had gekeken. Ilya was volslagen verrast en uitte à tempo een Engels woord dat ik hier niet zal weergeven, maar dat 'een hoop' betekent. Inderdaad wint de zet voor wit, bijvoorbeeld 26...Dxf7 27.Dxf7+ Txf7 28.Txa8+ met twee pionnen meer in het toreneindspel in plaats van één, of 26...Txf7 27.Txa8+ Kg7. Dit was de voornaamste reden waarom ik van 26.Txf7+ afzag, maar 28.Ta7! wint.

In de volgende ronde, twee weken later, kreeg ik ineens weer wit, tegen William Shakhverdian, nog een talentvolle jeugdspeler die ik hoop binnen niet al te lange tijd als teamgenoot in het eerste te zien (corona lijkt het grootste struikelblok).

Boel - Shakhverdian

1.d4 Pf6 2.Lf4 e6 3.e3 b6 4.Pd2 Lb7 5.Pgf3 Le7 6.Ld3 Ph5 7.Lg3 d6 8.De2 Pd7 9.0-0-0 g6 10.e4 c5 11.d5 e5

Ik dacht hier eventjes dat ik te ver was gegaan, want op de lange duur komen die zwarte damevleugelpionnen opstomen. Dat blijkt allemaal erg mee te vallen na iets als 12.c4 of ook 12.c3, maar ik zocht koortsachtig naar een manier om de boel aan de andere kant open te gooien:

12.h4!? Pxc3?!

Precies wat ik wilde. Beter was 12...Pdf6.

13.fxg3

En jawel, nog een keer.

13...h5 14.Tdf1

Open f-lijn!

14...a6 15.g4?!

William suggereerde achteraf (een echte post-mortem kon je het niet noemen – geen Tripel) eerst 15.Ph2 maar na het geniale 15...Lc8!!

(Stockfish) 16.g4 Lxh4 17.gxh5 Txh5 is dat heel onduidelijk.

15...hxg4 16.Ph2 Txh4?!

Interessant was 16...g3! 17.Df3 (veel te langzaam is het geplande 17.Phf3? b5 18.De1? (18.c3 Lxh4!?) 18...c4 19.Le2 (19.Dxg3 cxd3 20.h5 is te dol, al was het maar vanwege 20...g5!) 19...c3! 20.bxc3 Tc8 en zwart krijgt een enorme aanval) 17...Tf8 18.Dxg3 Lxh4 19.Dh3 b5 20.c4 Lc8! en zwart staat goed.

17.Df2! Lf6 18.g3 Th7 19.Pxg4

Het ziet er allemaal erger uit dan het is voor zwart. De engine is weer erg behulpzaam met 0.00, wat wel betekent dat wit compensatie voor de pion heeft.

19...Txb1 20.Txb1 Lg7! 21.Pc4 Dg5+!?**22.Pge3!?**

Hier vertrouwde ik 22.Kb1 Dxc4? 23.Pxd6+ Kd8 niet helemaal omdat de koning mijn paard gaat ophalen als ik op b7 het stuk terugpak, en de zwarte dame dan Pd7 dekt. Maar afgezien van het feit dat wit na 24.Pxb7+ Kc7 25.Dxf7 Kxb7 26.d6! een geweldige aanval krijgt, heeft hij ook het bijzonder vuige zetje 24.Le2!!, dat de dame wint! Zwart moet dus 22...Ke7! spelen, wat lijkt op de partij.

Er volgt wat onduidelijk heen-en-weer geschuif.

22...Ke7 23.Kb1 Th8 24.Tf1 f6 25.Le2!

Dreigt 26.Lg4. Ook 25.a4! was een goede zet: ...b6-b5 ontcrachten en een luchtgaatje voor de koning maken.

25...Lh6 26.Pg4!?**26...f5!**

Dit had ik niet voor mogelijk gehouden.

27.Ph2?!

Alweer opkomende tijdnoed. Ik wilde hem een loer draaien met Ph2-f3-h4, maar 27...Pf6! was een sterk antwoord geweest.

27...Tf8?! 28.Pf3 Diagram rechts.**28...fxe4?**

Een foutief kwaliteitsoffer.

Na 28...Df6 wilde ik doormodderen met 29.Dh2 (beter is misschien 29.De1! Dg7 30.Ld3 en zwart kan ook niet veel; belangrijk is steeds dat ...b6-b5 niet zo goed is wegens

Pa5!) 29...fxe4 30.Dxh6 exf3 31.Txf3 maar hier is 31...Dh8! verrassend en sterk. Met 32.Dg5+ Tf6 33.Txf6 Dxf6 34.Dxf6+ Kxf6 35.Pxd6 Lxd5 36.Lxa6 wint wit zowaar de pion terug, maar zwart staat iets actiever in dit eindspel. Toch remise, waarschijnlijk.

29.Pxg5 Txf2 30.Txf2 Lxg5

Ook hier waren de minuutjes geleidelijk weggetikt, en als die pion op d5 valt kan ik het weleens moeilijk krijgen. Dus ik zat een tijdje naar het wanhopige 31.Tf7+ Kxf7 32.Pxd6+ en 33.Pxb7+ te kijken, waarna wit het misschien kan keepen. Maar toen zag ik ineens dat wit nog een andere manier heeft om te profiteren van het probleem d6:

31.Th2!

Daarom zijn niet alle kwaliteitsoffers goed! Soms is een toren toch beter.

31...Lxd5 32.Th7+ Ke6??

Zwart stort in, maar ook na 32...Lf7 33.Pxd6 Kxd6 34.Txf7 a5 35.Tg7 of 32...Kd8 33.Pxd6 kan hij de boel niet bij elkaar houden.

33.Lg4+

En opgegeven. Op de volgende zet slaat wit niet op d7, maar – eindelijk – op d6.

Het is niet veel, maar het komt...

Openingskennis (3)

door Hendrik van Buren

Beste schakers,

Het voelt niet goed aan. Net begonnen en nu ligt de boel al weer stil. Maar gelukkig zijn er voor schakers meer mogelijkheden dan voor schaatsers of voetballers. Wij hebben de computer en daar kan het nodige mee. En wij hebben allemaal ons eigen schaakbord. Die schaatser met zijn eigen baan of de voetballer met zijn eigen veld..... moeten ze ook maar gaan schaken. En dan hebben wij ook nog eens onze boeken en schaaktijdschriften. Ik weet dat goed, want als mijn blad moet komen zit ik ook op de post te wachten. Dat blad valt op dit moment ook wat tegen omdat er nauwelijks gespeeld wordt. En redacties weten niet zo goed hoe ze dat gat moeten vullen. Maar daar zullen zij zelf weer anders over denken.

Bij ASV boffen we met ons blad en onze website. Die zijn al heel lang zeer de moeite waard. Zoals bekend stuur ik voor elke uitgave 25 partijen in; allemaal op één thema. In aflevering (2) elders in dit nummer was dat de Botwinnik-variant van het Slavisch. Die staat bekend als uiterst lastig. Ik vermoed, dat zelfs betere spelers, die er weet van hebben, dat er zoveel partijen met dat thema op onze site staan zich een beetje ASV-er gaan voelen en bij ons komen rondneuzen.

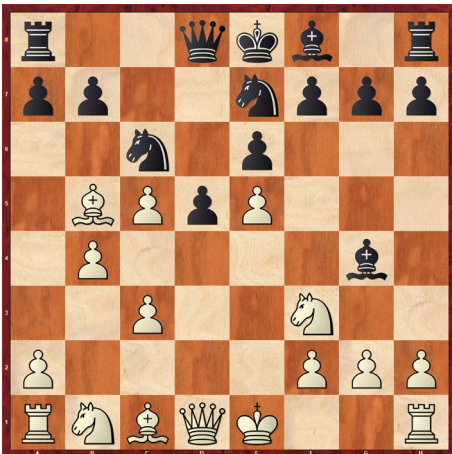
Voor vandaag een volledig andere invalshoek. Dit keer duiken we in de Caro-Kan en wel in het ECO-nummer B12. Uiteraard ben ik naar de ECO-lijst gegaan en heb gekeken naar de invulling van dat nummer. Die luidt 1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 eventueel met verwisseling van zetten met 3.Pd2 , 3 f3 of 3.Ld3. Het is een mooi thema. Niet speciaal voor de sterke spelers onder ons. Maar eigenlijk voor iedereen. Je kunt de opening zo ongeveer elke week tegenkomen op onze speelavonden. Maar ook in toptoernooien is het een veel voorkomende gast. Daarbij leidt de opening vaak tot prachtige partijen. Wat we hopen te bereiken is dat we enig begrip voor de opening krijgen. Niet meer? Nee, veel meer kan niet, want de Caro-Kan telt nog zo'n tien varianten, die uiteraard allemaal hun eigen afspelingen hebben. Maar het is wel mogelijk, dat een goed begrip van variant A ook iets oplevert voor het begrip van variant B. Dat is overigens wel erg breed bekeken. Op dit moment denk ik, dat men eerder vindt, dat in de periode zonder clubschaak er toch een mogelijkheid is om een aantal geselecteerde partijen, waarvan wat te leren valt, op jullie pad ligt.

Ik wil nog even herhalen hoe we dit programma invullen en blijven invullen. In het clubblad geven we vier partijen met de gekozen variant. Twee zullen er met witte winst en twee met zwarte winst zijn. Dat geldt uiteraard niet voor alles wat ook op de website komt. Daar komen nog eens 21 partijen te staan. Bij al deze partijen is het uitgangspunt: hopelijk heeft niemand van jullie ze ooit gezien. Ik wil weinig partijen uit het W.K. geven. Maar wel uit het W.K. correspondentieschaak. Ik wil niet al te veel uit grote toernooien brengen, maar wel uit competities om nationale clubkampioenschappen. Als dat uit landen als Finland, Litouwen of de DDR is, is de kans, dat men denkt "alweer die partij" vrij gering. Ik zal meestal wel een recente partij geven, maar vaak zullen het partijen uit de tachtiger jaren zijn. Hoe kom ik aan dit alles? Overgenomen uit schaaktijdschriften. Altijd met commentaar. Meestal zal dat uit de betreffende landen zijn. De verzameling voor volgende publicatie (over twee maanden) poog ik geheel te vullen met materiaal uit het blad van de Letse Schaakbond. Daar kon men meerdere meesters en grootmeesters inzetten (o.a. Michail Tal) om goede commentaren bij de partijen te verzorgen. Dan kan iedereen er dus op blindvaren, dat hij kwaliteit in huis krijgt.

Ik wens iedereen veel schaakplezier toe.

Erenberg, Sergej - Fridman, D.
[B12]
Bundesliga, 12.2005

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.dxc5
Pc6 5.Pf3 Lg4 6.Lb5 e6 7.b4
Pge7 8.c3

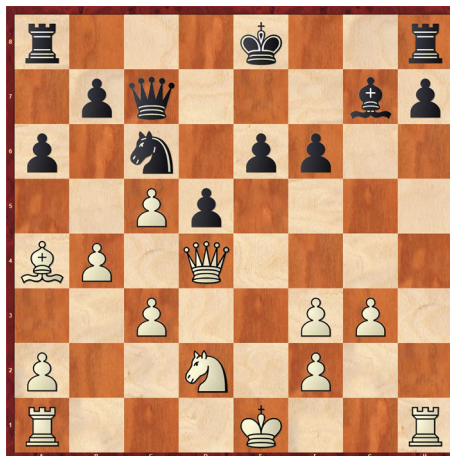
In Ivanchuk - Hansen
(Skanderborg 2005) was dezelfde
variant te zien. Ivanchuk gaf zijn
pluspion terug en dreef op zijn
positionele voordeel naar de
winst. Ook Botwinnik speelde de

zet wel. 8...a6 9.La4 Dc7 10.Lf4
f6 11.Lg3 Pf5 12.exf6 Pxf3
13.hxg3. Na f3xg4 heeft wit zelfs
twee pluspionnen; maar het zou
de kracht van Lg7 enorm doen
toenemen. 13...gxf6 14.Dd4 Lxf3
15.gxf3 Lg7 16.Pd2

(zie volgend diagram)

0-0-0 volgens de analyse is dit
een minder goede zet. Het brengt
de koning in een kwetsbare posi-
tie. Duidelijk beter is ...a5 omdat
dit de activiteit van Ta8 en Lg7
flink verhoogt. 17.Lxc6 bxc6
18.Pb3 f5 19.Dd3 Kb7. Zwart

hoefde geen angst te hebben
voor ...De5+ 20. Kf1 20.0-0 h5
21.a4 Tb8 22.Tde1 Th6. Beter
was het om ...e5 te probe-
ren: 22...e5 23.Dxf5 e4 23.Pa5+
Ka7 Hier zag wit, dat de zwarte

pionnenstelling weinig solide oogt.
Hij gaat proberen daar iets mee te
doen. 24.Txh5 Txh5 25.Txe6
Th6 dit is toch altijd nog beter dan
25...Tc8 [25...Tc8 26.Pxc6+ Dxc6
27.Txc6 Txc6 28.Dxd5 Tc7
29.b5] 26.Pxc6+

Dxc6 27.Txc6 Txc6 28.Dxd5
Tbc8 29.Kc2 f4 30.Df7+ T8c7

31.Dxf4 Te7 32.Kb3 Tcc7 33.Dd6
Tb7 34.c6 Tbc7 35.Dc5+ Ka8
36.Db6 Le5 37.f4 Ld6 38.Dxa6+
Kb8 39.Db6+ Kc8 40.b5 Tf7
41.Dd4 Lf8 42.a5 en zwart gaf
op. 1-0

Grischuk, Alexander -
Dreev, Alexej [B12]
Team-ch. Rusland, 2003

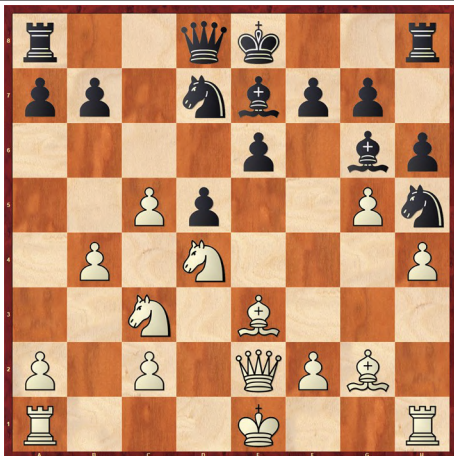
1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pc3
e6 5.g4 Lg6 6.Pge2 c5 7.Le3 Pc6
8.dxc5 Pxe5 9.Pd4 Pd7 10.b4
Le7 11.h4 Grischuk tekent hierbij

aan dat hij vroeger al stiekem een
1 invulde als hij de Caro Kan
moest bestrijden. Die tijden, vult
hij aan, zijn al lang voorbij, maar
sommige oude ideeën zijn blijven
bestaan. Hierbij haalt hij aan:
11.Lg2 h5 12.h3 hxg4 13.Dg4 en
0,5 - 0,5 (Fedorov - Ruck Ohrid
2001) 11...h6 het is te gevaarlijk
om Lxh4 te spelen wegens 12.
Pcb5 Le7 13.c6 dwingt tot Kf8.
Niemand zal dit graag spe-
len. 12.Lg2 dit kan nu gespeeld
worden zonder last te krijgen
van ...h5. 12...Pgf6 13.g5
Ph5 ambitieus, maar volgens
Grischuk had zwart beter een an-
der moedig plan kunnen vol-
gen. [13...hxg5 14.hxg5 Txh1+
15.Lxh1 Ph7 16.f4 a5 17.a3 axb4
18.axb4 Txa1 19.Dxa1 e5 ook al
is niet duidelijk of zwart daarmee
volledig evenwicht be-
reikt.] 14.De2

(zie volgend diagram)

Lf3 is heel verleidelijk, maar zou
niet werken:

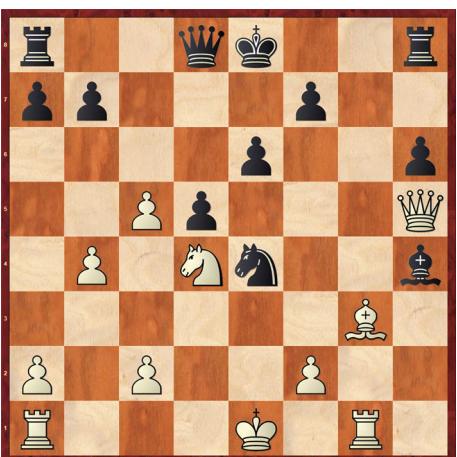
Grischuk is dit te zeer een "Fritz-zet". Maar het valt niet mee iets anders te bedenken. **23.0-0-0 Lxf2?** een slechte zet, waarschijnlijk veroorzaakt door tijdnood. Alleen De7 was een acceptabele zet. **24.Pxe6 Df6 25.Pc7+ Kf8 26.Le5 Le3+ 27.Kb2 Dc6 28.Lg7+** en zwart gaf het op. **1-0**

Malakhov, V. - Jobava, Baadur [B12]
DDR - Liga, 2006

[14.Lf3 hxg5 15.hxg5 Lxg5 16.Pxe6 fxe6 17.Lxh5 Kf8!] **14...Pe5 15.gxh6 gxh6 16.Tg1** Grischuk was trots op deze zet omdat plots alle mogelijke

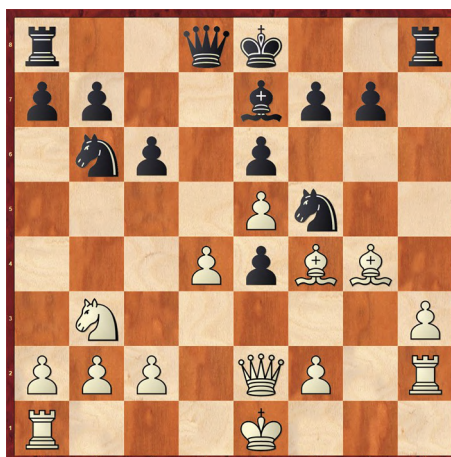
offers op e6 en g6 door zwart bestreden moeten worden. Maar ook Grischuk kon later geen zet vinden voor zwart, die hem uit de problemen haalt. **16...Pf6 17.Lf4 Pc6 18.Pcb5 Lh5 19.Lf3 Lxf3 20.Dxf3 Pxd4 21.Pxd4 Pe4 22.Dh5** zwart leeft nog als voorheen. Maar wit oefent nog steeds flinke druk uit. Bovendien had wit een flinke tijdsprong. **22...Lxh4?** Volgens

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pd2 e6 5.Pb3 Pd7 6.Pf3 h5 7.Le2 Le7 8.h3 Ph6 9.Lf4 wit heeft zijn lichte

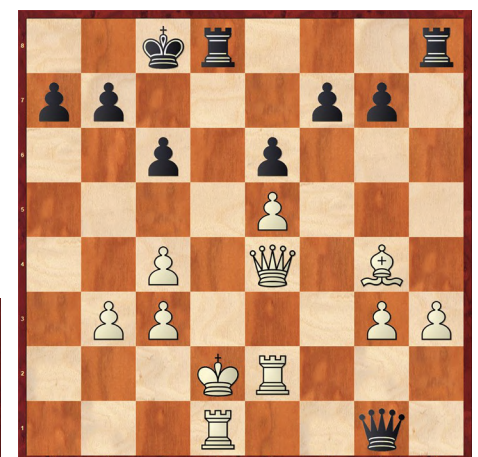
stukken al ontwikkeld. Zwart kan nog niet rokeren. Als hij dat zou doen volgt gelijk Lxh6 om de zwarte pionstructuur te ontmantelen. **9...Le4** met als idee natuurlijk Pf5. Maar wit verraste hem. **10.Pfd2 Lxg2 11.Th2 Le4 12.Pxe4 dxe4 13.Lxh5** pion e4 zal wel niet overleven, maar nadere beschouwing leert, dat ook Lh5 niet geweldig staat. **13...Pf5 14.Lg4 Pb6 15.De2** wit gaat pion d4 afruilen tegen e4 nadat hij ge-

zien had, dat zwart na [15.c3 Pd5 16.Lg3 Lh4 een goede stelling zou krijgen.] **15...Pxd4 16.Dxe4 Pxb3 17.axb3 Lg5** nu blijkt, dat Jobava de stelling beter had begrepen. Wit tobt nog steeds met de zwakte van pion h3, terwijl in het zwarte kamp zulke punten niet aan te wijzen zijn. **18.Td1 Pd5!** het paard komt op een zeer sterk veld te staan en c4 laat zwart niet schrikken omdat hij Lxf4 ter beschikking heeft. **19.Lg3 Lh4 20.c4 Lxg3 21.fxg3** nu had ook Dh5 gekund. Maar zwart heeft nog meer in gedachten. **21...Db6!?** het lijkt alsof zwart mikt op ...Dg1+ met torenwinst. Maar de grap zit dieper. **22.Te2?** noodzakelijk was

Dd4 met nog steeds kansen voor beiden. **22...Pc3 23.bxc3 Dg1+ 24.Kd2 0-0-0+** dat was de

truc. **25.Dd4 Txd4+ 26.cxd4 Dxd4+ cxd4 Dxd4+ 27.Kc2 Dc5 28.Tf1 Tf8** wellicht was De7 gedegen, maar zwart zal vertrouwen op zijn eindspeltechniek. **29.Txf7 Txf7 30.Lxe6+ Td7 31.Td2 Dxe5 32.Lxd7+ Kc7 33.Lg4 Kb6 34.Td3 a5 35.Ld1 Kc5 36.h4**

De1 37.h5 Df2+ 38.Kc1

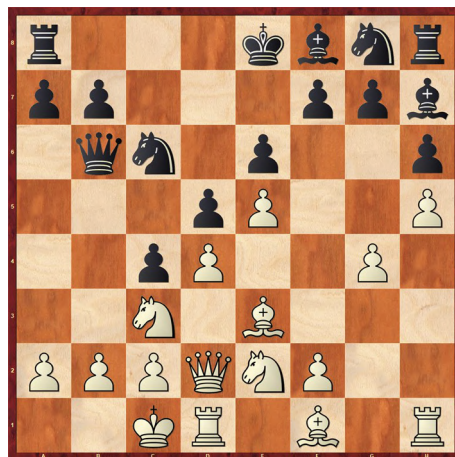
Na het binnendringen van de zwarte koning is er alleen nog zorgvuldigheid nodig. Daarom duurt de partij nog zo'n 20 zetten. [38.Kc3 De1+ 39.Kc2 Kb4 lijkt op de stelling in het verdere partijverloop.] 38...Kb4 39.g4 Ka3 40.Lf3 Db2+ 41.Kd1 Kb4 42.Le2 De5 43.Kd2 Df4+ 44.Kd1 b6 45.Ke1 a4 46.bxa4 Dxc4 47.Td7 Dc3+ 48.Kd1 Kxa4 49.g5 Da1+ 50.Kd2 De5 51.g6 b5 52.Kd1 Df4 53.Tf7 op Txd7 zou Dd4+ de partij beëindigd hebben. 53...Dd4+ 54.Ke1 c5 55.Kf1 Dh4 56.Lf3 Dg5 57.Kf2 [57.Txd7 Dc1+ 58.Kf2 Db2+ 59.Kg3 Dxd7] 57...Dh6 en nu zag wit ...Kb4 aankomen gevolgd door ...c5-c4-c3 en gaf het op. 0-1

Nunn, John - Seirawan, Jasser [B12] Lugano, 1983

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pc3 e6 5.g4 Lg6 6.Pge2 Dit systeem

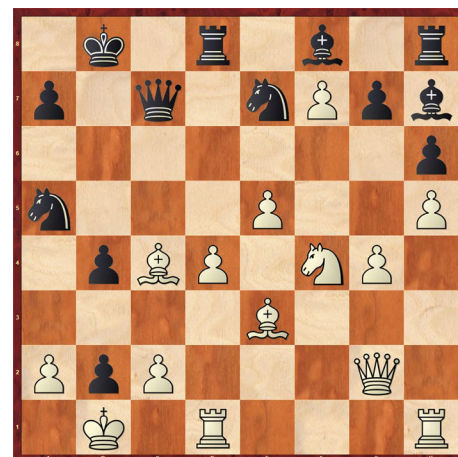
werd in de tachtiger jaren steeds vaker gebruikt in toernooien, waarbij beide koningen in het strijdgewoel getrokken worden. 6...c5 7. Le3 7.h4 h6 Populairder blijft 7.Le3. Dit zagen we o.a. bij Nunn - Sosonko (Tilburg 1982). 8.Le3 Db6 9.h5 Lh7 10.Dd2 Pc6 11.0-0-0 c4 Wit is

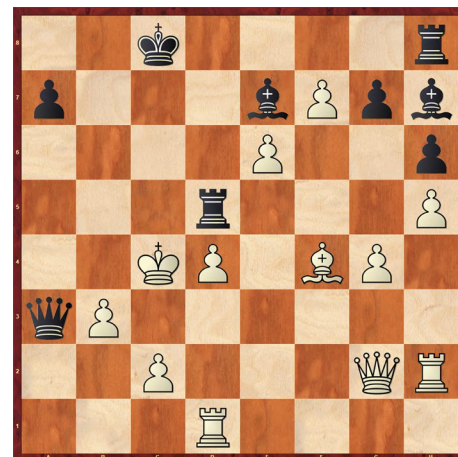
actief op de koningsvleugel. Seirawan lijkt daar graag spel op de andere vleugel tegenover te willen stellen. 12.f4 Da5 13.f5 b5 14.Pxd5? Een totaal onverwacht

stukoffer. 14...b4 [14...Dxd2+ 15.Lxd2 exd5 16.Pc3 en dan geeft Fritz 0,5 voor wit.] 15.Pc7+ Dxc7 16.Pf4 c3! 17.Dg2 Pge7 18.Lc4 0-0-0 19.fxe6 het is wit eindelijk gelukt een pionfalanx in het centrum op te bouwen. Maar die in beweging zetten lukte nog niet. Het was daarom beter geweest als wit 19 d5 gespeeld had. Dan waren een paar zwarte stukken op de damevleugel buiten spel blijven staan. 19...Kb8 20.exf7 cxb2+ 21.Kb1 Pa5 (zie volgende diagram)

Hiermee toont zwart aan, dat de positie van de witte koning niet betrouwbaar is. 22.Ld3 Pc4 23.Lxc4 Dxc4 24.Th2 Pd5 25.Pxd5 Txd5 energieker was ...b3 geweest [25...b3 26.axb3 Da6 27.Kxb2 La3+] 26.e6 b3 27.axb3 Da6 28.Lf4+ Kc8 29.Kxb2 Da3+ 30.Kc3 Da5+ 31.Kb2 Da3+ 32.Kc3 Lb4+ 33.Kc4 Le7 met als drei-

ging ...Db4 35.Kxd5 Td8 met mat. 34.Kc3 Da5+ 35.Kb2 La3+ 36.Kb1 Dc3 37.Lc1 Lxc1 38.Kxc1 [38.Txc1 Dxb3+ 39.Ka1 Ta5#] 38...Da1+ 39.Kd2 Dxd4+ en wit gaf het op. 0-1

Insluitstelling

door Tom Bus

Nabuurs, Mart (2096) - Bus, Tom (2230) OLK 2007 Maastricht (6), 28.05.2007

Deze partij werd in de zesde ronde van het Open Limburgs Kampioenschap gespeeld. Na een verlies in ronde twee tegen GM Martijn Dambacher stond ik met 3 uit 5 iets boven het midden. Een overwinning op de gevaarlijke Mart Nabuurs zou de aansluiting geven met de subtop.

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.d3 d6 6.Le3 h5!

Het doel van de vroege opmars van de h-pion is om wit al vroeg in de partij in verlegenheid te brengen. Het idee met een vroege opmars van de h-pion is al zo oud als Bird en Methusalem. Tegenwoordig wordt het idee van de opmars van de torenpionnen dankzij LCO (AlfaZero) weer veel in de praktijk toegepast. Deze agressieve benadering werd al in 1890 gespeeld.

7.h3!

Dit is de beste manier om 6...h5 te beantwoorden. Wit staat klaar om de opmars ...h4 met g4 te beantwoorden en de h-lijn blijft gesloten. Ik zal nu alert moeten zijn voor het kiezen van het moment dat ik ...h5-h4 doorzet. Wanneer de timing verkeerd is, kom ik minder te staan.

7...e5

De stampartij ging verder met 7...Ld7 8.Dd2 Pd4 9.Pd1 e5 Lasker, E-Bird, H Liverpool 1890. Rechts ziet u een portret van Henry Bird door Sam Loyd

8.Dd2 Pge7 9.Pge2 Pd4!

Deze zet acht ik sterker dan 9...Le6 of 9...0-0.

10.Pd1?! Zie diagram links

Dit is een bekende manoeuvre in het Gesloten Siciliaans. Normaalgesproken kiest wit hiervoor wanneer zwart acties op de damevleugel onderneemt met ...Tb8 en ...b7-b5. In dit stadium van de opening is de zet te vroeg omdat wit de controle op één van de centrumvelden opgeeft.

Het alternatief is 10.f4 Le6 11.0-0 Dd7 12.Kh2 0-0 13.Pd1 d5 met zwart initiatief in Bachmann, A (2282)-Bu, X (2615) Mallorca 2004; Op

het voor de hand liggende 10.0-0 krijgt zwart met 10...Lxh3! 11.Lxd4 Lxg2 12.Lxe5 dxe5 13.Kxg2 een aangename stelling.

10...d5!

Minder sterk is 10...b5 11.c3 Pxe2 12.Dxe2 en de zwarte stelling speelt iets makkelijker in Perez, F (2303)-Zhou, Y (2476) chess.com INT 2017

11.c3

Zwart staat ook beter na 11.Pc1 h4 12.c3 Pe6 13.exd5 Pxd5 Deus Filho, J (2064)-Real de Azua, E (2396) Asuncion 2006; Aangezien wit in het vervolg zeer verkrampd komt te staan, verdient het slaan op d5 de aandacht. 11.exd5 Pxd5 en zwart staat beter.

11...Pe6

Ik heb de paardruil 11...Pxe2 12.Dxe2 verworpen op algemene gronden. Wit heeft minder ruimte en baat bij minder stukken op het bord. Dus geen stukkenruil.

12.Dc2

Minder sterk is het vroege 12.d4 exd4 13.cxd4 In de partij Petersson, B (2165)-Malmstig, E (2319) Stockholm 2017 mistte zwart het sterke 13...dxe4

Of 12.f4 d4 13.Lf2 Lh6 en zwart is meer dan ok in Shukan, A (2232)-Sitnikov, D (2423) Novokuznetsk 2010; Goed of fout, wit had moeten gaan voor 12.exd5 Pxd5 zodat hij enige ademruimte krijgt.

12...d4 13.Ld2

Wit heeft nu beduidend minder ruimte. Het is de vraag waar de witte paarden nog enige toekomst hebben.

13...h4!

zie diagram links

met aanval op de zwarte velden. Het paard op e6 controleert het belangrijke veld f4. Wit komt weliswaar tot de opmars f2–f4 maar hij kan daarmee niet zijn strategische zwakten oplossen.

14.g4 Pc6 15.f4 Zie diagram rechts
Het is verklaarbaar dat wit zijn positie wil bevrijden. Deze opmars helpt echter eerder zwart dan wit.

15...exf4 16.Pxf4 Pxf4 17.Lxf4 Le5

Nog sterker is 17...g5 18.Lc1 Le5 met totale dominantie.

18.0–0 Dd6

Eenvoudig en goed is 18...Lxf4 19.Txf4 Pe5

19.Lg5

Het is niet verrassend dat wit zijn enige "goede" stuk niet wil ruilen. Zijn "zwakke" opponent op e5 staat ook niet slecht. Ook na 19.Lxe5 Pxe5 20.Df2+ behoudt zwart groot voordeel.

19...f6 20.Ld2 g5

Ondanks de ruil van een paar paarden staat zwart beter vanwege zijn ruimtevoordeel en controle over het gehele bord.

21.a3 Le6 22.c4! Zie diagram links

Hiermee geeft Nabuurs aan dat hij nog wil strijden middels de opmars b2–b4.

22...a5!

Om elke vorm van tegenspel in de kiem te smoren.

23.a4 0–0!

Eindelijk heeft zwart de "openingsfase" afgerond. Vanwege het gesloten karakter van de stelling hebben beide partijen tijd om de stukken te hergroeperen. Het enige nadeel dat wit heeft, is dat hij geen ruimte

heeft om te manoeuvreren.

24.b3 Ld7 25.Kh1 Kg7 26.Tb1 Pe7

Op weg naar g6 en dan naar e5 of f4.

27.Le1 Pg6 diagram links

Het is tijd om te manoeuvreren. Vergelijkt u de stelling links met de stelling die over zes zetten ontstaat.

28.Kg1 De7 29.Tf3 Lc7 30.Lf1 Pe5 31.Tf2 Dd6 32.De2 Tae8 33.Ld2 Lc6

Diagram rechts

Wanneer we naar het geraamte (Pionnenstructuur) van de stelling kijken dan valt op dat zwart met zijn vooruitgeschoven pionnen op 4 en h4 meer ruimte bestrijkt dan wit. Dit geeft zwart de gelegenheid om te bewegen op vier rijen terwijl zich tevreden moet stellen met de achterste twee rijen.

In de voorgaande fase kon zwart naar hartenlust zijn stukken ruim omspelen terwijl wit met grote moeite claustrofobische pirouettes uitvoerde op de vierkante centimeter. Als eindeffect is het zwart gelukt om zijn dame en koningsloper van plaats te verwisselen. Verder heeft de zwarte dameloper gekozen voor de lange diagonaal. De witte veranderingen zijn niet schokkend.

Het gehele bovenstaande gebeuren deed mij denken aan de wiskundige Insluitstelling. Het witte leger wordt aan de ene kant ingesloten door de rand van het bord (De nulde rij) en aan de andere kant door de zwarte troepenmacht (Rij vier tot en met acht).

Ik vermoed dat in het limietgeval

$$\lim_{Rij \rightarrow 0} f(\text{Succes}_{\text{Wit}}) = 0$$

De witspeler is het heen en weer geschuif zat en waagt voor de tweede keer een stuk op de vijfde rij te plaatsen. Deze actieve zet wordt tevens zijn laatste zet van de partij.

34.Tf5?

Ook 34.Pb2 kan de zwarte aanval niet stoppen. Bijvoorbeeld: 34...Pxd3

35.Pxd3 Txe4 36.Dd1 Te3!

Zie analysediagram links

37.Lxe3 dxe3 38.Te2 Dg3+ en wint.

34...Pxd3 0-1

De witte stelling stort in en Nabuurs gaf hier de ongelijke strijd op. Met deze winst en de remise in de laatste ronde tegen IM Willemze kon ik terugkijken op een geslaagd toernooi.

Twee jaar later werd deze partij opgenomen in het boek *Dangerous Weapons: Anti-Sicilians* van John Emms, Richard Palliser en Peter Wells. Blijkbaar was de partij zo slecht nog niet.

Ronde 24

foto Wouter van Rijn

Ronde 29

foto Wouter van Rijn

Mat met f-pion

door Theo van Lotringen

Tijdens de corona-crisis had ik tijd om weer eens naar oude partijen te kijken. Daarbij viel mij op, dat ik tijdens een schooltoernooi in 1966 twee partijen achter elkaar besliste met de f-pion. Bij beide partijen haal ik vrij snel materieel voordeel. Als speler in het schoolteam tegen onervaren tegenstanders was ik dat natuurlijk aan mijn stand verplicht.

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Pc3 d6 4.Lc4 Pf6 5.0-0 Pg4 6.d3 f6 7.Ph4 g5
8.Pf5 Lxf5 9.exf5 Pd4 10.Dxg4 h5 11.De4 h4 12.Dxb7 h3 13.Lb5+ c6
14.Lxc6+ Pxc6 15.Dxc6+ Dd7 16.Dxa8+ Kf7 17.Dd5+ Kg7 18.gxh3
Dxf5 19.Db7+ Kg8 20.Dd5+ Kg7 21.Dg2 Txh3 22.d4 exd4 23.Pe4 d5
24.Pxg5 fxg5 25.Dxg5+ Dg6 26.Dxg6+ Kxg6 27.Kg2 Th4 28.Kg3
Le7 29.Te1 Lf6 30.Te6 Kf5 31.Txf6+ Kxf6 32.Kxh4 Ke5 33.Lh6 Ke4
34.Td1 a6 35.Lg7 Kf3 36.Lxd4 Ke4 37.Kg4 a5 Zie diagram.

38.f3#

1.d4 d5 2.e3 Pf6 3.Ld3 e6 4.a4 a6 5.Ph3 Ld7 6.Ld2 c6 7.Df3 Dc8
8.a5 c5 9.Ta4 Lxa4 10.dxc5 Dxc5 11.0-0 Lxc2 12.Le2 Le4 13.Dg3
Dc2 14.Td1 Dxb2 15.f3 Lxb1 16.Pg5 Lb4 17.Lxb4 Dxe2 18.Txb1
Dxe3+ 19.Df2 Dxg5 20.Dc2 De3+ 21.Kf1 Pc6 22.Lc5 Pd4 23.Txb7
Pxc2 24.Lxe3 Pxe3+ 25.Kf2 Pc4 26.Tc7 Pxa5 27.Tc5 0-0 28.Txa5
Tfc8 29.Ta1 Tab8 30.Td1 g5 31.h3 h5 32.g3 Tb2+ 33.Ke1 Te8 34.h4
gxh4 35.gxh4 e5 36.f4 exf4+ 37.Kf1 f3 38.Tc1 Pg4 39.Ta1 Pe3+
40.Ke1 Zie diagram.

40... f2#

In de stelling van het diagram kan natuurlijk ook met Te2 mat gegeven worden.

Zoals wel vaker werd ook dit toernooi gewonnen door Jules Welling, jeugdkampioen van Amsterdam.

Oploswedstrijd

door Ruud Wille

Wekelijks stond in En Passant de stelling van de oploswedstrijd van die week ervoor zodat u kon zien of u het bij het juiste eind had. Nu ons wekelijkse bulletin in deze coronatijd door gebrek aan actueel nieuws al een poos niet meer is verschenen kreeg ik al een aantal keren een vraag over de oplossingen. U bent daarvoor overigens niet alleen afhankelijk van En Passant want de oudere opgaven van onze oploswedstrijd zijn ook op onze site terug te vinden. Op onze openingspagina kunt u in de balk bovenin klikken op "schaakpuzzels". Daar kunt u de opgaven van een groot aantal jaren nog eens een keer voor uzelf op uw gemak doornemen.

Dan nu de stellingen die u in En Passant nog heeft moeten missen.

Oploswedstrijd 3 september 2020: Dit keer het slot van een studie van Kakovin uit 1962. Ook dit keer hebben wij drie zetten weggelaten om het oplossen wat makkelijker te maken. Wit speelt en wint.

Oplossing: 1. Dc5, Kf1 2. Db5+ (de zwarte dame is onaantastbaar wegens pat) 2...., Kf2 3. Db6, Kf1 4. Da6+, Kf2 5. Da7+, Kf1 6. Da1+, Ke2 7. Te7, Dxe7 8. De5+ en wit wint.

Oploswedstrijd 10 september 2020: Toch jammer, dat we Jeroen Piket

maar zo kort in de internationale arena hebben bezig gezien. Soms haalde hij prachtige resultaten. Het meest bekend is natuurlijk zijn winst op Kasparov. Jammer, dat deze tegen Topalov (2000) niet afgemaakt werd. Dat wordt nu dus jullie taak. Zwart speelt en wint.

Oplossing: 1....Te3!! Slaan gaat niet wegens mat. 2. Df1, Txb1 3. Dxb1, Txc3 4. Pe2, Td3 5. Kh2, Td1 6. Db8+, Kh7 7. Pg1 met als vervolg Tc1 en Dd1.

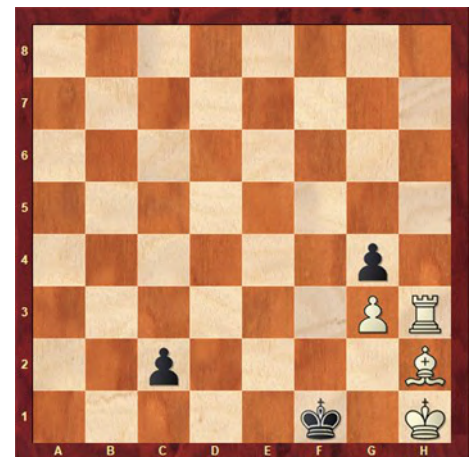
Let wel: Als zwart eerst de torens ruilt, staat hij nog altijd op +2. Maar die is niet goedgekeurd. In de oplossing zijn na de eerste 3 zetten vele varianten mogelijk. Maar die eerste 3 moesten wel gegeven worden.

Oploswedstrijd 17 september 2020: Ook vandaag komt onze tweezet uit Finland. Paavo Markkala is de auteur. De compositie stamt uit 1964.

Oplossing: de sleutelzet is 1. Da4.

Oploswedstrijd 24 september 2020: Pogosjants was vier maal kampioen van de Sovjet-Unie in het componeren van studies. Deze is uit 1977. Hij kreeg er slechts een eervolle vermelding voor. Oplossen zal u niet meevallen. Wit aan zet houdt remise.

Oplossing: 1. Th6 (wapent zich tegen c1D gevolgd door Dc6) ...c1D 2. Tf6+, Ke2+ 3. Kg2 (Lg1 verliest na Dg5!) 3... De3 (ook nu gaat Lg1 niet. Nu wegens De4+) 4. Tf4 (het lijkt of wit de problemen heeft opgelost, maar....Df3+! en de dame kan niet geslagen worden) 5. Kg1!, Ke1! 6. Te4+!, Dxe4 pat.

Maar wel met opmerkingen: De variantenboom kan nogal lang worden. Op de tweede zet kan zwart bijvoorbeeld ook Ke1 spelen. Wit heeft dan maar één goede zet: 3. Tf4. Het belangrijkste is dat het principe met Kg2 er uit komt.

Oploswedstrijd 1 oktober 2020: Soms zie je een stelling en gelijk denk je: "Die is leuk voor het bord." Dat overkwam me bij Al-Adhrani – Frick (Novi Sad 1990). Toch niet al te moeilijk. En jullie hadden vorige week al genoeg moeten zwoegen. Wit speelt en wint.

Oplossing: 1. Lxg6, fxg6 2. Td8+, Kxd8 3. Lxe7+ en dit wint de dame. Natuurlijk wint 1.Tfe1 ook maar is niet de echte oplossing.

Oploswedstrijd 8 oktober 2020: Elke sport heeft zijn helden: grote namen. Deze tweezet is gemaakt door Melnitsjenko en Rudenko samen. In Shachmaty wordt het probleem een uitzonderlijke prestatie genoemd. In elk geval werd er de eerste prijs door ons eigen Probleemblad toegekend in 1982. Aan de slag: Wit geeft mat in twee zetten.

Oplossing: de sleutelzet is 1. Te2.

Vervolg van pagina 32

Ik was zeer verheugd met de kwaliteit en uitslag van de partij en de uitslag van het team (4-4). Uiteindelijk heeft het niet mogen baten. Zowel Hoensbroek ME als gastheer WLC degradeerden dat jaar uit de derde Klasse naar de Promotieklasse.

Uiteindelijk denk ik met veel voldoening terug aan deze partij. Ik plaatste Geest boven Materie en dat pakte goed uit in deze partij. Daarnaast heb ik veel goede en weinig slechte zetten gespeeld. Natuurlijk ben ik mijn tegenstander dankbaar. It takes immers two to tango.

Naast de partij Anderssen-Dufresne zijn er talloze Evergreens gespeeld. Ik denk dat u ook een partij heeft waar u zeer trots op bent.

Voor mij zal de bovenstaande partij **voor altijd op groen** staan.

Vervolg van pagina 48

Conclusie:

8/8/8/B7/8/3k4/1r6/R3K3 w Q - 96 120 kan je niet met een tablebase oplossen.

Terwijl als jij als clubschaker het diagram en de FEN voorgeschoteld krijgt, dit in no time oplost!!

Bronnen

Algemeen over endgame tablebases

Een oud maar wel informatief artikel: <http://horizonchess.com/FAQ/Winboard/egtb.html>

En meer actueel: https://en.wikipedia.org/wiki/Endgame_tablebase

Syzygy endgame tablebases. Zie hiervoor de site <https://syzygy-tables.info/>.

De Syzygy tablebases zorgen voor perfect spel met maximaal 7 stukken, zowel met als zonder de vijftig-zetten regel. Een fantastische site die echt de moeite waard is om eens te bezoeken.

Site van Tim Krabbé: <https://timkr.home.xs4all.nl/chess2/diary.htm>

Item 393 voor het langste 7-stukken mat.

Heeft u dat nou ook altijd? Deel VII

Door Cesar Eisma

- Dat u nog steeds niet alle openingen kent?
- Dat u uw slechte zet ongezien wilt terugnemen?
- Dat u als militair en jager beter kon richten en jagen?
- Dat u bij Karpov en Kasparov aan Jansen en Janssen moet denken?
- Dat er zo'n hekel aan hebt als uw tegenstander er met uw dame vandoor gaat?
- Dat u het ondanks uw brede centrum niet breed heeft?
- Dat u nog steeds niets begrijpt van de Angelsaksische notatie?
- Dat achteraf in de externe competitie steeds weer voor u geldt: *"Meedoen is belangrijker dan winnen"*?
- Dat u best wel eens naar het Schachdorf Ströbeck wilt gaan? (1157 inwoners op 31 december 2008. Reisafstand vanaf Arnhem: 477 km.)
- Dat u een siddering voelt als uw tegenstander een fout begaat?
- Dat hangjongeren uw stukken irritant lang kunnen laten hangen?
- Dat u Jan Timman wel eens gewoon in de supermarkt wilt tegenkomen?
- Dat u tijdens het schaken een pokerface moet opzetten?
- Dat u nooit had gedacht dat u zoveel vrienden zou maken als op uw schaakclub?
- Dat u zich op een andere planeet waant als u aan het schaken bent?
- Dat u liever naar de schaakschool was gegaan dan naar de basisschool?
- Dat uw kwaliteitsoffer kwaliteit mist?
- Dat u eigenlijk wel voorzitter van uw schaakclub wilt zijn, maar dat u zich niet verkiesbaar durft te stellen?
- Dat u zich eraan ergert als anderen na hun partij beginnen te praten, maar dat u na uw partij gewoon hetzelfde doet?
- Dat u vindt dat Magnus nog maar eens goed moet kijken naar de Carlsen openingsvariant van het Siciliaans? (1. e4 c5, 2. Pc3 d6, 3. d4 cxd4, 4. Dxd4 Pc6, 5. Dd2!? Pf6, 6. b3!? Carlsen-Wojtaszek, Shamkir, Azerbeidzjan, januari 2018. Desondanks won Magnus de partij en hij won ook het toernooi. De afkortingen (!?) zijn van internet.)
- Dat u graag eens tegen Paul Morphy had willen spelen?
- Dat u altijd een stuk tekort komt om uw combinatie te doen slagen?
- Dat uw geboortjaar hoger is dan uw elo-rating?
- Dat een offer nooit in u opkomt?
- Dat u wel door de grond kunt zakken als u een verkeerde zet heeft gedaan?
- Dat u eerlijk gezegd het verschil niet weet tussen elo en tpr, maar dat u dat tegen niemand durft te zeggen?
- Dat u bij analyse achteraf ontdekt dat u zodanig door de zet van uw tegenstander uit het veld geslagen was, dat u zijn zet niet eens heeft genoteerd?
- Dat u wel heel toevallig van 11 juli t/m 1 september 1972 in Reykjavik had willen zijn? (Spasski-Fischer: 8,5-12,5.)
- Dat toch wel eens graag mee wilt gaan doen aan het Hoogovens Schaaktoernooi, het Corus-toernooi of het Tata Steel-toernooi en niet goed weet voor welk van de drie te kiezen?
- Dat u wel op de Russische school had willen zitten?
- Dat u vindt dat uw tegenstander zijn korte rokade wel erg kortaf uitvoert?
- Dat u zich afvraagt welke ellendeling in godsnaam het toreneindspel heeft verzonnen?
- Dat u soms versteld staat van uw eigen kwaliteiten?

Prettige wedstrijd!

Eindstand 2019-2020

door Erik Wille

Nr	Naam	Groep	ELO	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO +/-
					score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Léon van Tol	A	2268	2268	0	0	0	0	0	0	0
2	Eelco de Vries	A	2265	2396	5	6	0	0	5	6	38
3	Bob Beeke	A	2238	2096	1.5	4	0	0	1.5	4	-24
4	Peter Boel	A	2230	2214	15.5	23	6.5	12	9	11	18
5	Dirk Hoogland	A	2223	2282	20	24	8	10	12	14	88
6	Ilya Razdolski	A	2218	2156	7.5	13	0.5	3	7	10	-64
7	Wouter van Rijn	A	2205	2224	17	24	9	12	8	12	19
8	Michiel Blok	A	2196	2149	8.5	14	0	2	8.5	12	-34
9	Remco de Leeuw	A	2171	2171	0	0	0	0	0	0	0
10	Sasa Albers	A	2167	2282	4.5	6	4.5	6	0	0	31
11	Jaap Vogel	A	2148	1978	2	6	0	0	2	6	-45
12	Pieter Verhoef	A	2144	2191	6.5	9	0	0	6.5	9	24
13	Otto Wilgenhof	A	2130	2159	14.5	22	7.5	10	7	12	26
14	Sander Berkhout	A	2117	2291	6.5	7	1	1	5.5	6	60
15	Frank Schleipfenbauer	A	2112	1982	7	11	0	0	7	11	-68
16	Sjoerd van Roosmalen	A	2111	2162	7	10	0	0	7	10	22
17	Tom Bus	A	2106	2087	12.5	21	4	8	8.5	13	-28
18	William Shakhverdian	A	2087	2232	5.5	7	0.5	2	5	5	45
19	Ruben Hogenhout	A	2071	2326	1.5	2	0	0	1.5	2	21
20	Pascal Losekoot	A	2069	2144	8	10	0	0	8	10	42
21	Laurens Storms	A	2065	2063	1.5	3	1.5	3	0	0	0
22	Richard van der Wel	A	2057	2279	4	5	2	2	2	3	51
23	Linus Bohlsen	A	2048	2079	2	3	0	1	2	2	6
24	Jan van de Linde	A	2030	1987	4.5	10	2.5	6	2	4	-15
25	Mick Van Randwijk	A	2025	2076	4	6	0	0	4	6	18
26	Kevin Verfuierth	A	2022	2131	9.5	11	0	0	9.5	11	55
27	Johan Wolbers	A	2021	2034	3	4	0	0	3	4	3
28	Koen Maassen van den Brink	A	2013	2031	9	15	1.5	4	7.5	11	30
29	Theo Jurrius	A	2013	1839	2.5	6	0	1	2.5	5	-49
30	Wouter Abrahamse	A	2005	1997	8	13	3	6	5	7	-3
31	Remco Gerlich	A	1967	2050	6	9	1.5	4	4.5	5	31
32	Bart de Kort	A	1951	1960	10.5	21	9	18	1.5	3	-6
33	Toon Janssen	A	1945	2071	13.5	16	3.5	4	10	12	107
34	Jan Knuiman	A	1937	1872	6.5	16	5.5	13	1	3	-56
35	Fred Reulink	A	1936	1956	6	12	2	3	4	9	9
36	Murat Duman	A	1932	1625	0	1	0	0	0	1	-13
37	Bent Schleipfenbauer	A	1921	2062	2.5	4	0	0	2.5	4	24
38	Barth Plomp	A	1889	1879	11	22	5	11	6	11	-1
39	Anne Paul Taal	A	1886	1846	2.5	8	0	0	2.5	8	-17
40	Paul de Freytas	A	1885	1909	7.5	11	0	0	7.5	11	14

Nr	Naam	Groep	ELO	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO +/-
					score	aantal	score	aantal	score	aantal	
41	Marc Groenhuis	A	1882	1736	1	5	1	5	0	0	-34
42	Daan Holtackers	A	1879	1808	2.5	6	0	0	2.5	6	-22
43	Rob Huberts	A	1871	2089	1	2	1	2	0	0	16
44	Martin Weijnsfeld	A	1865	1927	3.5	6	3.5	6	0	0	17
45	Désiré Fassaert	A	1863	1890	13	21	6	11	7	10	45
46	Gerben Hendriks	A	1856	1880	14.5	28	8.5	16	6	12	-3
47	Jeroen Kersten	A	1852	1897	3	6	0	1	3	5	16
48	Ruud Verhoef	A	1850	1754	3.5	10	0	2	3.5	8	-47
49	Henk Gerdse	A	1846	1794	4.5	10	3	7	1.5	3	-25
50	René van Alfen	A	1846	1790	5	11	0	0	5	11	-17
51	Coen Mekers	A	1838	1743	1	5	0	0	1	5	-22
52	Jeroen van Ginneken	A	1837	1787	3	9	1	2	2	7	-25
53	Quirine Naber	A	1837	2015	1	1	0	0	1	1	7
54	Sander van Vucht	A	1832	1787	5	12	2	6	3	6	-30
55	Ruud Wille	A	1830	1824	17	36	13	27	4	9	-33
56	Ronnie Eggink	B	1818	1854	12.5	19	9	14	3.5	5	64
57	Bert Duijker	A	1816	1791	3.5	9	0	0	3.5	9	-9
58	Marco Braam	B	1812	1817	6.5	11	4.5	6	2	5	17
59	Hans van Capelleveen	B	1810	1911	3	4	0	0	3	4	17
60	Nico Schoenmakers	A	1808	1829	3	6	1	2	2	4	6
61	Paul Schoenmakers	A	1802	1802	0	0	0	0	0	0	0
62	Koen van Keulen	A	1799	1763	4	7	1	1	3	6	-15
63	Erik Wille	B	1799	1804	2	4	0	0	2	4	2
64	Steven Braun	B	1781	1840	8.5	12	1.5	3	7	9	34
65	Piet de Mol	B	1780	1884	3	4	3	4	0	0	26
66	Jan Willem van Willigen	B	1779	1775	7.5	13	2.5	4	5	9	-11
67	Benjamin Brandt	B	1772	1819	2.5	4	0	0	2.5	4	10
68	Jacques Boonstra	A	1759	1695	8	22	4.5	10	3.5	12	-54
69	Hans Rigter	B	1751	1714	3.5	7	0	0	3.5	7	-13
70	Ivo van der Gouw	B	1746	1611	2	5	0	0	2	5	-30
71	Hedser Dijkstra	B	1743	1678	2.5	4	0	0	2.5	4	-11
72	Patrick van Waardenburg	B	1739	1755	4.5	6	0	0	4.5	6	6
73	Albert Marks	B	1722	1738	11.5	18	7.5	10	4	8	22
74	Rik de Lange	B	1721	1721	0	0	0	0	0	0	0
75	Vadim van Kuijk	B	1712	1765	16.5	29	8	15	8.5	14	56
76	Roy Vink	B	1697	1689	3.5	9	2	4	1.5	5	-3
77	Edwin Peters	B	1693	1694	14.5	25	6.5	12	8	13	3
78	Robert Naasz	B	1693	1610	4	13	3	7	1	6	-64
79	Dick Vlieg	B	1676	1444	0.5	2	0	0	0.5	2	-19
80	Manar Alkwatly	B	1671	1520	1.5	4	1.5	4	0	0	-29
81	Jo Engels	B	1652	1652	0	0	0	0	0	0	0
82	Theo van Amerongen	B	1650	1544	3.5	11	2.5	6	1	5	-59
83	Werner Passchier	B	1646	1489	1	3	1	3	0	0	-19
84	Xadya van Bruxvoort	B	1641	1686	1.5	3	0	0	1.5	3	7
85	Hub Kusters	B	1639	1283	0.5	4	0.5	4	0	0	-55

Nr	Naam	Groep	ELO	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO +/-
					score	aantal	score	aantal	score	aantal	
86	Ron Brachten	B	1637	1721	2	5	0	0	2	5	17
87	Jan Groen	B	1627	1414	1	5	0	0	1	5	-50
88	Jan Smallenbroek	B	1619	1203	0	1	0	1	0	0	-16
89	Tijs van Dijk	B	1617	1620	1.5	3	1.5	3	0	0	2
90	Zekria Amani	B	1616	1654	3	6	0	0	3	6	9
91	Jan Vermeer	B	1614	1594	15.5	31	11	19	4.5	12	22
92	Bob Kooij	B	1594	1602	10.5	20	8	16	2.5	4	6
93	Lex van Hattum	B	1590	1584	10	18	7	13	3	5	15
94	Ton van Eck	B	1589	1665	2.5	4	2.5	4	0	0	18
95	Wilfred Jansz	B	1588	1522	1.5	5	0	0	1.5	5	-12
96	Horst Eder	B	1587	1573	11	20	7.5	14	3.5	6	-13
97	Wisse Witmans	B	1581	1588	14.5	30	10	20	4.5	10	-74
98	Rob van Belle	B	1580	1564	15.5	31	12.5	26	3	5	-37
99	Volker Schleputz	B	1575	1595	0.5	1	0.5	1	0	0	1
100	Erik Gort	C	1560	1718	4	5	0	0	4	5	34
101	Hendrik van Buren	C	1538	1517	7	18	6	13	1	5	-1
102	Andre van Kuijk	C	1524	1547	13	23	9.5	15	3.5	8	63
103	Danny Hageman	C	1518	1476	2	5	0	0	2	5	-8
104	Herman de Munnik	C	1486	1587	7.5	13	5.5	10	2	3	77
105	Jonathan van der Krogt	C	1472	1495	3	6	0	0	3	6	8
106	Christian Simon	C	1471	1612	1	3	0	0	1	3	19
107	Theo Koeweiden	C	1450	1414	6	20	4.5	11	1.5	9	-57
108	Henk Schunck	C	1440	1414	7	20	6.5	13	0.5	7	-35
109	Hans Corbeel	C	1439	1037	0.5	2	0	0	0.5	2	-34
110	Lion de Kok	C	1436	1257	0	7	0	2	0	5	-61
111	Ko Kooman	C	1420	1379	10	24	9.5	19	0.5	5	-17
112	John Bijlsma	C	1414	1412	7	16	6	9	1	7	0
113	Kazem Mollahosseini	C	1411	1466	13.5	26	8.5	20	5	6	35
114	Cesar Eisma	C	1398	1387	17.5	34	15.5	27	2	7	51
115	Kees van Keulen	C	1398	1352	10	22	8	17	2	5	-33
116	Peter van Deursen	C	1385	1347	5.5	15	3.5	8	2	7	-59
117	André de Groot	C	1380	1414	4	7	1.5	2	2.5	5	14
118	Gerrie Arends	C	1379	1351	6.5	17	6	15	0.5	2	-40
119	Ernst Singendonk	C	1374	1374	0	0	0	0	0	0	0
120	Bryan Hieltjes	C	1372	1326	5	11	3.5	7	1.5	4	-24
121	Bram Hamers	C	1357	1449	7	13	4.5	6	2.5	7	50
122	Hans Derendorp	C	1348	1343	9.5	23	8.5	17	1	6	-43
123	Jan Zuidema	C	1345	1313	9.5	25	6.5	19	3	6	-60
124	Theo van Lotringen	C	1313	1301	14.5	29	13.5	24	1	5	1
125	Nedzat Sulejmani	C	1312	1312	0	0	0	0	0	0	0
126	Peter Hamers	C	1304	1364	7	13	2.5	5	4.5	8	44
127	Rik Twilhaar	C	1303	1328	2.5	5	2.5	5	0	0	3
128	Robert Ratering	C	1283	894	0	1	0	1	0	0	-17
129	Hans Meijer	C	1270	1224	9	21	9	18	0	3	-18
130	Thijs Stomphorst	C	1254	1280	6	12	4	7	2	5	19

Nr	Naam	Groep	ELO	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO +/-
					score	aantal	score	aantal	score	aantal	
131	Pim Rijmer	C	1239	1293	12	20	12	19	0	1	41
132	Jelle Noordhuis	C	1227	1026	0	3	0	0	0	3	-26
133	Gwénaél Paris	C	1222	1079	3	10	3	10	0	0	-78
134	Ahmad Samman	C	1209	1299	4	6	4	6	0	0	29
135	Constant Nieuwenstein	C	1194	1275	1	5	0	1	1	4	19
136	Raymond Hendriks	C	1185	1262	16	26	15.5	24	0.5	2	131
137	Jan Sanders	C	1180	1145	9.5	22	9.5	20	0	2	-66
138	Meindert Rudolphi	C	1176	1207	6	11	6	11	0	0	23
139	Cor van der Jagt	C	1165	1045	2	11	1	5	1	6	-71
140	Jan Diekema	C	1138	1186	8.5	16	7.5	12	1	4	41
141	Christian Wendrich	C	1114	1114	0	0	0	0	0	0	0
142	Joost Gresnigt	C	1111	1111	0	0	0	0	0	0	0
143	Rens Nuwenhoud	C	1106	1240	0.5	1	0.5	1	0	0	6
144	Aisha Pieplenbosch	C	1087	813	0	1	0	1	0	0	-13
145	Bert Maas	C	1080	1116	6.5	12	6.5	8	0	4	30
146	Suzanne Verhaar	C	1080	1251	3.5	5	3.5	5	0	0	37
147	Werner Gubbels	C	1078	979	3	10	3	10	0	0	-45
148	Frans Berben	C	1066	1127	1.5	5	0	2	1.5	3	15
149	Bob Hartogh Heijs	C	1051	925	2.5	17	2.5	17	0	0	-149
150	Philip Stibbe	C	1024	1023	8	20	8	20	0	0	-1
151	Bart van Etten	C	1003	1003	0	0	0	0	0	0	0
152	Jane Blaset	C	1000	1000	0	0	0	0	0	0	0
153	Marga Bles	C	989	763	0	1	0	1	0	0	-11
154	Evy Kalker	C	987	708	0	1	0	1	0	0	-13
155	John van Brink	C	987	1026	0.5	1	0.5	1	0	0	2
156	Victor Droop	C	967	970	4.5	12	4.5	12	0	0	4
157	Guido Burger	C	751	666	0	12	0	12	0	0	-49

GILDE
STADSWANDELING
ARNHEM

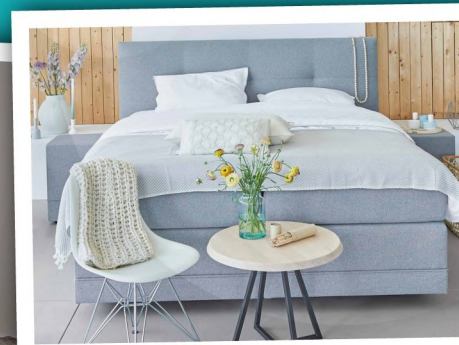
**MET EEN GILDE-GIDS LEER JE
ARNHEM PAS ECHT KENNEN!**

www.wandeleninarnhem.nl

BI
EN

Maassenvanden**Brink**Velp
Tapijt - Gordijnen - Zonwering - Bedden

THUIS IN DAGEN NACHT

Laat je adviseren,
inspireren en verrassen!